

provincie :: Utrecht

Notulen

*van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht*

gehouden op 11 december 2006

Notulen

van het verhandelde in de vergadering

van Provinciale Staten van Utrecht

gehouden op 11 december 2006

Naamlijst

van de leden van Provinciale Staten van Utrecht

Vergadering 11 december 2006

mr. B. Staal, *voorzitter*

L.C.A.W. Graafhuis, *griffier*

G.J.M. Aaftink, *Maarssen*

R. van Benthem, *Eemnes*

dr. R. Bisschop, *Veenendaal*

drs. R.P.F. Bijkerk, *Veenendaal*

drs. W.J. Bos, *Oud Zuilen*

mevr. ir. S. van Bruggen, *Amersfoort*

ir. D.J. van den Burg, *Utrecht*

mevr. drs. M.C. Das, *Utrecht*

mevr L.C. Dekkers-Raadsen, *Harmelen*

M.C. van Dijk, *Maarssen*

drs. A.J. Ditewig, *Bilthoven*

mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, *Lopik*

mevr. mr. K.J. Fokker, *Driebergen*

drs. J.H. Gaaikema, *Mijdrecht*

H. Hooijer, *Amersfoort*

E. Jongasma, *Kamerik*

mevr. A. Jonkers-Cornelisse, *Eemnes*

mevr. I. van de Kamp, *Amersfoort*

mevr. G.B. van Keulen-Saenger, *Tull en 't Waal*

S.J. Klarenbeek, *Soesterberg*

H.R.A.L. Klein Kranenburg, *Hagestein*

J.F.M. Kloppenborg, *Utrecht*

M. van der Kolk, *Utrecht*

J. Konijnenbelt, *Leusden*

drs. J.A.J. Konings, *Vleuten*

A.T.A. Koopmanschap, *Utrecht*

mevr. J.C. Kramer, *Bunschoten*

C.J. van Kranenburg, *Driebergen*

mevr. D. Lamers-Tiecken, *Nieuwegein*

M.F. van Leeuwen, *Maartensdijk*

dr. B. Levering, *Montfoort*

J.W.R. van Lunteren, *Hoogland*

mr. A.G. van Malenstein, *Maarn*

mr. drs. G.T.A. Menges, *Woerden*

drs. A. Najib, *Utrecht*

mevr. H. Nap, *Veenendaal*

W. de Niet, *Zeist*

drs. B. Nugteren, *Utrecht*

mevr. S.D. Oosterhuis, *Leusden*

mevr. drs. ing. I.L. Oostlander, *Amersfoort*

drs. J.H.A. van Oostrum, *Houten*

drs. J.Ph. Overbeek, *Utrecht*

mevr. P. Pieper-Hagen, *Mijdrecht*

J.R. Ploeger, *Utrecht*

drs. W.M. van der Poel, *Loenen aan de Vecht*

P.C. Pollmann, *Doorn*

G.M. Putters, *Soestdijk*

E.M.M. Rateland, *Woerden*

mevr. A.H. Raven, *Utrecht*

mr. J.G.M. Reerink, *Zeist*

mr. drs. F.Th.M. Rohof, *Utrecht*

drs. T.G.P.M. Ruijs, *Zeist*

J.L.N. Schreurs, *Utrecht*

P. Seldenrijk, *Eemnes*

mr. J.J.J. Streefland, *Utrecht*

S.D. Swane, *Maarssen*

mevr. ir. A.A. Swets, *Utrecht*

drs. R. Vis, *Amersfoort*

F.J. Vos, *Werkhoven*

L. de Vries, *Harmelen*

drs. R.E. de Vries, *Hollandsche Rading*

ir. B.A. Witteman, *Kockengen*

Bladwijzer

op de notulen van Provinciale Staten van Utrecht

Vergadering 11 december 2006

Onderwerp	Pagina	Nummer
BESTUUR EN MIDDELEN		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 7 november 2006, dienst/sector CS, nummer PS2006BEM31, tot aanpassing per 1 januari 2007 van de tarieventabel behorend bij de Algemene Belastingverordening provincie Utrecht 1997. Daartoe besloten	74	PS2006BEM31
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 7 november 2006, dienst/sector CS, nummer PS2006BEM37, tot vaststelling van de 8e wijziging Programmabegroting 2006. Daartoe besloten	74	PS2006BEM37
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 november 2006, dienst/sector CS, nummer PS2006BEM43, tot vaststelling van het normenkader rechtmatigheid 2006. Daartoe besloten	74	PS2006BEM43
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 11 december 2006, griffie, nummer PS2006BEM42, tot benoeming voorzitter statencommissie Infrastructuur, Mobiliteit en Economie en statencommissie Ruimte en Groen. Daartoe besloten	74	PS2006BEM42
INFRASTRUCTUUR, MOBILITEIT EN ECONOMIE		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 november 2006, dienst/sector PMB, nummer PS2006IME06, tot vaststelling van de begroting 2007 Herinrichting Stationsgebied Driebergen-Zeist. Daartoe besloten	45 - 52	PS2006IME06
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 31 oktober 2006, dienst/sector MEC/ERT, nummer PS2006IME05, tot de inzet van middelen Stimuleringsfonds t.b.v. Science Park. Daartoe besloten	28 - 34	PS2006IME05

Onderwerp	Pagina	Nummer
RUIMTE EN GROEN		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 november 2006, dienst/sector REG/RSO, nummer PS2006REG22, de concept Ontwikkelingsvisie 2015 - 2030 van de Noordvleugel Utrecht te beschouwen als een kader voor de in het ontwerpbesluit genoemde vervolgstappen. Daartoe besloten	14 - 28 34 - 35 40 - 45	PS2006REG22
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 november 2006, dienst/sector REG/RLU, nummer PS2006REG20, tot vaststelling van het Uitvoeringsprogramma Groene Hart 2007 - 2013. Daartoe besloten	52 - 68	PS2006REG20
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 november 2006, dienst/sector REG/RLU, nummer PS2006REG21, tot vaststelling van het Kaderdocument Agenda Vitaal Platteland. Daartoe besloten	68 - 74	PS2006REG21
STATEN (provinciale)		
Onderzoek geloofsbrieven de heer J.W.R. van Lunteren	13	
Beëdiging van de heer J.W.R. van Lunteren	13	
Ingekomen stukken.....	13	
Vragenhalfuurtje		
Vaststellen van de besluitenlijst van 13 november 2006	13	
Afscheid van de heer J.L.M.M. Damen.....	35 - 39	
WATER EN MILIEU		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 november 2006, dienst/sector WEM, nummer PS2006WEM12, tot vaststelling van de Toplijst verdroogde gebieden.		

Onderwerp	Pagina	Nummer
Daartoe besloten	74	PS2006WEM12
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 7 november 2006, dienst/sector WEM, nummer PS2006WEM11, tot aanpassing van de Provinciale Milieuverordening (PMV) aan de Algemene wet bestuursrecht.		
Daartoe besloten	74	PS2006WEM11

Presentielijst

Vergadering 11 december 2006

G.J.M. Aaftink, Maarssen
R. van Benthem, Eemnes
drs. R.P.F. Bijkerk, Veenendaal
dr. R. Bisschop, Veenendaal
drs. W.J. Bos, Oud Zuilen
mevr. ir. S. van Bruggen, Amersfoort
ir. D.J. van den Burg, Utrecht
mevr. drs. M.C. Das, Utrecht
mevr L.C. Dekkers-Raadsen, Harmelen
M.C. van Dijk, Maarssen
drs. A.J. Ditewig, Bilthoven
mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, Lopik
mevr. mr. K.J. Fokker, Driebergen
drs. J.H. Gaaikema, Mijdrecht
H. Hooijer, Amersfoort
E. Jongasma, Kamerik
mevr. A. Jonkers-Cornelisse, Eemnes
mevr. I. van de Kamp, Amersfoort
mevr. G.B. van Keulen-Saenger, Tull en 't Waal
S.J. Klarenbeek, Soesterberg
H.R.A.L. Klein Kranenburg, Hagestein
J.F.M. Kloppenborg, Utrecht
M. van der Kolk, Utrecht
J. Konijnenbelt, Leusden
drs. J.A.J. Konings, Vleuten
A.T.A. Koopmanschap, Utrecht
mevr. J.C. Kramer, Bunschoten
C.J. van Kranenburg, Driebergen
mevr. D. Lamers-Tiecken, Nieuwegein
M.F. van Leeuwen, Maartensdijk
dr. B. Levering, Montfoort
J.W.R. van Lunteren, Hoogland
mr. A.G. van Malenstein, Maarn
mr. drs. G.T.A. Menges, Woerden
drs. A. Najib, Utrecht
mevr. H. Nap, Veenendaal
W. de Niet, Zeist
drs. B. Nugteren, Utrecht
mevr. S.D. Oosterhuis, Leusden
mevr. drs. ing. I.L. Oostlander, Amersfoort
drs. J.H.A. van Oostrum, Houten
drs. J.Ph. Overbeek, Utrecht
mevr. P. Pieper-Hagen, Mijdrecht

J.R. Ploeger, Utrecht
drs. W.M. van der Poel, Loenen aan de Vecht
P.C. Pollmann, Doorn
E.M.M. Rateland, Woerden
mevr. A.H. Raven, Utrecht
mr. J.G.M. Reerink, Zeist
mr. drs. F.Th.M. Rohof, Utrecht
drs. T.G.P.M. Ruijs, Zeist
J.L.N. Schreurs, Utrecht
P. Seldenrijk, Eemnes
mr. J.J.J. Streefland, Utrecht
S.D. Swane, Maarssen
mevr. ir. A.A. Swets, Utrecht
F.J. Vos, Werkhoven
L. de Vries, Harmelen
drs. R.E. de Vries, Hollandsche Rading
ir. B.A. Witteman, Kockengen

Afwezig:

G.M. Putters, Soestdijk
drs. R. Vis, Amersfoort

Leden van Gedeputeerde Staten

J. Binnekamp, IJsselstein
mr. J.H. Ekkers, Vianen
mevr. mr. J.G.J. Kamp, Breukelen
drs. J.P.J. Lokker, Soest
dr. G. Mik, Utrecht

Opening

De VOORZITTER: Ik open de vergadering van de Staten van Utrecht.

Er is bericht van verhindering binnengekomen van de heer Putters en de heer Vis.

Onderzoek geloofsbrieven van de heer J.W.R. van Lunteren ontstaan door het vertrek van de heer J.L.M.M. Damen.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie voor de geloofsbrieven.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De commissie voor de geloofsbrieven heeft de geloofsbrieven van de heer Van Lunteren onderzocht. Zij heeft geen bezwaren gevonden zodat tot de benoeming kan worden overgegaan.

De VOORZITTER: Ik dank de commissie voor de verrichte werkzaamheden.

Beëdiging van de heer J.W.R. van Lunteren als Statenlid.

De VOORZITTER: Ik verzoek de griffier de heer Van Lunteren de Statenzaal binnen te geleiden. Ik verzoek de Statenleden te gaan staan. Ik ga nu over tot de plechtigheid van het afleggen van de eed door nieuwe Statenleden.

Mijnheer Van Lunteren, ik lees de eed voor:

“Ik zweer dat ik, om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

Mijnheer Van Lunteren, wilt u mij nazeggen de woorden: ‘Zo waarlijk helpe mij God Almachtig’.

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Lunteren, ik mag u feliciteren met uw toetreding tot Provinciale Staten. In het zicht van maart 2007 is dit natuurlijk een spannend moment. Is het de aanloop naar de volgende periode? Dat ligt echter allemaal nog in het verschiet. Als dat zo is, dan is dit een mooie periode om het Statenwerk van dichtbij te leren kennen. Eén ding kan ik u verzekeren: als u er eens aan geroken hebt dan vraagt dat om meer.

Ik schors de vergadering voor een kort moment.

Schorsing van 14.12 uur tot 14.16 uur

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Ingekomen stukken

1. Brief van The Danish Society of Landskrona d.d. 27 oktober 2006
2. Brief van het Ministerie van BZK d.d. 14 november 2006 betreffende circulaire accountantscontrole provincies en gemeenten
3. Brief van het Woerdens Beraad d.d. 14 november 2006 betreffende Reactie op Uitvoeringsprogramma Groene Hart
4. Brief van Stichting Groene Hart d.d. 25 november 2006 betreffende voorstel Canon Groene Hart

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

Vragenhalfuurtje.

De VOORZITTER: Er heeft zich niemand voor het vragenhalfuurtje gemeld.

Vaststellen van de besluitenlijst van 13 november 2006.

De VOORZITTER: Ik heb geconstateerd dat de besluitenlijst van de vergadering van 13 november 2006 door de Staten akkoord is bevonden.

PS2006REG22

Noordvleugel Utrecht concept Ontwikkelingsvisie 2015-2030.

De heer RUIJS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik ga bij dit voorstel op vijf punten in: (1) samenwerking, waarbij de provincie betrokken is en de spelregels daarvan; (2) communicatie gericht op de burger en duidelijkheid van de positie van de provincie; (3) beantwoording door het college van de begin november door de CDA-fractie gestelde vragen; (4) de visie van het CDA: hoe om te gaan met de strategie aangaande de ruimtelijke ontwikkelingen tussen nu en 2030; (5) wat de Staten besluiten bij instemming met dit Statenvoorstel. Niet voor het eerst stellen wij punt 1 aan de orde. Het CDA vindt samenwerking van groot belang. Het gezamenlijk optrekken bij complexe materies, waarbij veel overheden en andere organisaties betrokken zijn, kan zeer effectief zijn. Het is daarbij wel van belang de verschillen in rollen en posities goed uit elkaar te houden. Duidelijk moet zijn waar de gezamenlijke ontwikkelingsrichtingen worden verkend en waarvoor de Provinciale Staten van Utrecht zelfstandig verantwoordelijk zijn vanwege hun eigen publiekrechtelijke functie c.q. als democratisch gekozen orgaan. De primaire verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke ordening ligt, wat het Utrechtse gedeelte betreft, bij onze Staten en niet bij een samenwerkingsverband. Dat moet partijen vanaf het begin duidelijk zijn. Dit geldt bij dit onderwerp, maar bijvoorbeeld ook bij het Hart van de Heuvelrug. Het is blijkbaar in de toekomst nodig daarvoor meer expliciet afspraken vast te leggen, die zo ook vorm kunnen krijgen en uitgewerkt dienen te worden. Samenwerking moet overigens ook weer niet te beperkt zijn. Als er meerdere collega-overheden bij de ontwikkelingen betrokken raken, moet er steeds in een vroeg stadium de breedte in die samenwerking worden gezocht. En wel zodanig, dat de gemeenten die daarbij betrokken horen te worden er ook bij betrokken zijn. Woerden had natuurlijk al in een vroeg stadium mee aan tafel moeten zitten. Niet alleen in het kader van de communicatie, maar juist ook in het kader van ontwikkelingen, waarbij het de bedoeling is dat die juist gezamenlijk onderzocht dienen te worden. Voorts moet het voor eenieder duidelijk zijn of een gedeputeerde spreekt namens een provincie of vanuit een rol in het samenwerkingsverband.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! De heer Ruijs zegt dat Woerden vanaf het eerste moment hierbij betrokken had moeten worden. Maar als wij kijken naar het gebied van NV Utrecht, maakt de gemeente Woerden daar totaal geen deel van uit, omdat die gemeente daarbij vanaf het eerste moment geen enkele rol heeft gespeeld.

De heer RUIJS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik zei niet dat het vanaf het eerste moment was, maar in een vroeg stadium. Op het moment waarop het grondgebied van de gemeente Woerden deel uitmaakt van het gebied van de NV Utrecht, kan die gemeente bij dat overleg betrokken worden.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Is de gemeente Woerden dan niet op een oneigenlijke wijze bij deze discussie betrokken geraakt?

De heer RUIJS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De oneigenlijkheid ligt bij dit soort zaken vanzelfsprekend bij de partijen. Per definitie hoeft dat niet oneigenlijk te zijn. Het is immers voorstelbaar dat iemand bij nadere discussie de neiging heeft daarover mede een nader oordeel uit te spreken. In die zin is dat niet oneigenlijk, want daarmee wordt een waarborg ingebouwd waarvan ik vind dat Woerden dat zelf moet doen.

Overigens moet samenwerking niet té beperkt zijn. Als meerdere collega-overheden bij de ontwikkelingen betrokken kunnen raken, zou reeds in een vroeg stadium de breedte in de samenwerking gezocht kunnen worden. Woerden had overigens al in een vroeg stadium mede aan tafel moeten zitten. Niet alleen in het kader van de communicatie, maar ook in het kader van ontwikkelingen die de deelnemers gezamenlijk zouden onderzoeken.

Een ander punt is, dat het eenieder duidelijk moet zijn, dat als een gedeputeerde namens een provincie spreekt, hij of zij een andere rol daarbij heeft dan bij het Samenwerkingsverband. Dat is duidelijk en acceptabel voor ons als Statenleden en ook voor de hele samenleving. Het verschijnsel van dubbele petten in het systeem van gedeputeerden is aan de orde en moet ook aan de orde kunnen zijn, maar het moet wel duidelijk zijn voor de samenleving in welke rol gedeputeerden

uitspraken doen en in hoeverre Provinciale Staten daarvoor mede verantwoordelijk zijn. Men kan zich voorstellen dat de fractie van het CDA op dat punt is aangesproken de laatste weken.

Punt 2, inzake communicatie naar de burgers en in dat verband de duidelijkheid over de positie daarbij van de provincie. Onze fractie stelt dat het met de communicatie op dat punt niet goed is gegaan. De fractie had bij de gezamenlijk aanpak van de ontwikkelingsrichtingen juist gedacht dat die communicatie de belangrijkste meerwaarde van de NV Utrecht zou zijn. Daarin is de fractie teleurgesteld. Er is overeengekomen dat er keuzes gemaakt worden over locaties, althans die indruk wordt gewekt. Nu wij het betrokken ontwerpbesluit hebben gelezen, verzoeken wij het college ons in zijn eerste termijn te melden of er met dat besluit, wat het college betreft, wel of niet keuzes gemaakt worden. Ik kom hierop terug bij punt 4 van mijn betoog.

Wij danken het college voor de beantwoording van de vragen die onze fractie begin november heeft gesteld. Wij verbazen ons er echter wel over dat er klaarblijkelijk een belevingsverschil is over de gevoerde communicatie tussen het gemeentebestuur van Woerden en het college van Gedeputeerde Staten. In de commissie Ruimte en Groen (REG) heeft de Woerdense wethouder daarvan een duidelijk ander beeld gegeven. Overigens wordt met die beantwoording niet direct geïllustreerd wat er met die communicatie is gebeurd in data en contacten. Het kan best zijn dat het college zich best een beetje herkent in de reactie van woorden, anders was de onderbouwing wel mede voorgelegd. Ik wil de Staten hier vandaag echter niet belasten met het punt van die beantwoording. Toch hoor ik wel graag wat de data zijn geweest, want er is immers een verschil tussen de positionering van Woerden en de Staten. Daarop kom ik echter in de commissie wel terug en niet in deze Statenvergadering. Het gaat ons immers om het resultaat en dát telt. Wij hebben moeten concluderen dat de communicatie die wij van de NV Utrecht hadden verwacht, niet heeft geleid tot een goede basis van samen verder gaan. Wij gaan ervan uit dat het college daarvan heeft geleerd. Zo niet, dan hoor ik dat wel in eerste termijn van het college, zodat zo spoedig mogelijk

hier in goede verhoudingen gewerkt kan worden. Kan het college ons informeren over wat er met de gemeenten in dit stadium is afgesproken?

Ons punt 4 betreft de visie van de fractie van het CDA over hoe we moeten omgaan met de strategie voor de ruimtelijke ontwikkelingen tussen nu en 2030. Met het streekplan hebben de Staten de kaders vastgesteld voor de ruimtelijke ontwikkelingen tot 2015. Dat is een lange periode die wij nog hebben te gaan. Onze fractie heeft te kennen gegeven dat waar de ruimte schaars is en de provincie nogal wat mooie maar kwetsbare landschappen kent, de woningbouw zeer beslist moet worden waargemaakt in de daartoe aangewezen gebieden. In de Staten zijn daarvoor dan ook vier locaties benoemd. Ten eerste: de Vinx-locaties. Ten tweede: de bouwmogelijkheden binnen de rode contouren, waaronder die in steden - en dat natuurlijk met de zorg dat daar wat moet gaan gebeuren. Ten derde: de bouwmogelijkheden in Flevoland. Ten vierde: aandacht voor bouwmogelijkheden die zich nog in de komende jaren tot 2015 zouden kunnen voordoen. Het nu reeds op enigerlei wijze selecteren van locaties, anders dan die wij genoemd hebben, is voor ons niet aan de orde. Daarmee geven wij een duidelijk politiek statement. Ik geef een voorbeeld van 'het waarom'. Het bouwen in stadsvernieuwingslocaties is beduidend complexer en dus moeilijker te realiseren dan bouwen in het buitengebied. Er mag geen neiging ontstaan dat vertraging van bouw in stadsvernieuwingsgebieden wordt geaccepteerd omdat er toch locaties zouden zijn waar gemakkelijk gebouwd zou kunnen worden op basis van het document van de NV Utrecht. Voor ons is die stadsvernieuwing dusdanig wezenlijk, niet alleen voor de bouw, maar ook voor de sociale cohesie die daarmee bereikt moet worden, dat er geen verleiding tot 'herputting' kan ontstaan. De commissie Bouwstagnatie heeft gesteld dat in 2008 de bouwproductie opnieuw moet worden geëvalueerd. Dat is, ook in dit verband, een belangrijke en goede zaak. In de herijking rond 2009 - 2010 zal op basis van de woningbehoefte, de woningvolume en de bouwproductie geconcludeerd kunnen worden wat er na 2015 nodig is. In de commissie was dat standpunt ook duidelijk te herkennen. Wij vragen het college niet afwachtend te zijn, maar waar nodig en mogelijk pro-actief de koers van het streekplan waar te

maken. Dit naar aanleiding van de verzuchting van gedeputeerde Ekkers in de commissie, dat het nog niet goed gaat met de bouwproductie.

Wat besluiten we nu eigenlijk met onze instemming met dit Statenvoorstel? Wij hebben het college gevraagd daarover wat meer duidelijkheid te geven. Het college vraagt de Staten dit concept als een kader te beschouwen. Een kader? Of, dual: hét kader? Zijn wij daarmee vandaag aan de beurt en daarna niet meer? En wat is onze rol hierna? Wat betekent dit voor de vervolgstappen en welke rol ziet het college daarin voor Provinciale Staten? Welke rol ziet het college in de samenwerking met de gemeenten? Wat is hun inbreng? Wat is onze positie als Staten hierbij? Het zal het college duidelijk zijn dat wij vanuit onze kaderstellende positie daarover ons oordeel, ook in de toekomst, willen blijven kunnen vormen en geven, en dat wij die vaststelling bij de Staten willen laten.

Wij zien de antwoorden van het college op de door ons gestelde vragen gaarne in eerste termijn te ontmoet. In de tweede termijn zullen wij mogelijk met collega-fracties een motie over dit voorstel indienen, om daarover meer duidelijkheid te verkrijgen voor onszelf en onze burgers.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dit proces is bij de nota Ruimte begonnen, die een andere opzet had dan de vier nota's Ruimtelijke Ordening. Meer decentralisatie was een van de kernen van die nota: leg bij de lagere overheden wat bij lagere overheden gedaan kan worden. Dat is goed maar ook lastig, omdat dit een portie werk met zich meebrengt. De minister vroeg aan de provincie of er 65.000 woningen bij konden en of de provincie ideeën voor de infrastructuur had. De vraag is natuurlijk of al die woningen nodig zijn. Tot nu toe is onze teleurstellende ervaring dat dit waarschijnlijk het geval zal zijn.

Het is vast beleid om periodiek te herijken - in de commissie Bouwstagnatie is daar het nodige voor aangedragen - en te monitoren. En zo gauw ik dat laatste woord in dit kader noem, kijk ik altijd naar de gedeputeerde en vraag ik of de afstemming met het BRU (Bestuur Regio Utrecht) al geregeld is. Let wel: tot nu toe lopen we steeds achter op de prognoses, en vijf jaar wachten voor een jong stel om een huurwoning te verkrijgen, is veel te lang. Uit de oude nota's over ruimtelijke ordening kwamen de bundelingsgebieden te voorschijn, maar dat is

deels achterhaald. In elk geval vond het college van Gedeputeerde Staten, terecht, dat er een NV Utrecht moest komen om te zorgen dat Utrecht en omgeving mee zou kunnen praten en daarmee ook faciliteiten zou krijgen voor woningen en infrastructuur; daarbij is natuurlijk allereerst te denken aan geld. Het is verstandig van het college om af en toe over de grens heen te kijken als dat nodig is en als dat mogelijkheden biedt.

Het huidige streekplan gaat van 2005 tot 2015. Daar zit Rijnburg in voorzien en het afmaken van Vathorst, Leidsche Rijn, Houten enzovoort. Daar is ook Flevoland in voorzien. In het kader van de streekplandiscussies zijn ook nog andere locaties genoemd. De gedeputeerde heeft daarvan gezegd dat hij die ook zou meenemen. Misschien hebben we die locaties al eerder nodig, nog tijdens de looptijd van het streekplan. Intussen heeft de nota Ruimte ook nog enige andere effecten gehad voor ons gebied. Utrecht heeft gedeeltelijk vijf nationale landschappen binnen haar grenzen. Als ik dat over het plaatje van Utrecht heen leg dan blijft er weinig over. Als we dan ook nog het Nationaal Park De Utrechtse Heuvelrug eroverheen leggen, blijft er nog minder over. En als we de bosgebieden, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de natuurbeschermingswetgebieden daaroverheen leggen en ook nog de gebieden waarvoor de Vogel- en habitatrictlijnen gelden, dan houden we echt heel weinig over. Dat is dan feitelijk het BRU-gebied, een klein stukje Kromme Rijngebied en het oosten van de provincie. Dat wordt dus lastig kiezen. Dat wordt nog eens versterkt door de cultuurhistorische structuur: de Grebbelinie, de Oude Hollandse Waterlinie, de grafheuvels, enzovoort. De conclusie die we al eerder hebben getrokken, is dat de prioriteit bij het binnenstedelijk bouwen, blijft. Gelukkig zegt het Rijk dat ook, alleen hebben we nog geen plaatje gezien waarin staat wat het Rijk daarin zal bijdragen om juist die dure processen van het binnenstedelijk bouwen te kunnen blijven financieren. Dat zou met zich meebrengen dat de subsidie-regeling voor de integrale stadvernieuwingsgelden gehandhaafd moet blijven.

De commissie Bouwstagnatie heeft een voorkeursvolgorde gehanteerd in haar rapport. Het college heeft niet exact dezelfde voorkeur in de huidige stukken neergelegd. Wij hechten er echter aan die voorkeur toch heel helder te houden. Dan kom ik

op het binnenstedelijk bouwen, het afmaken van de grote bouwlocaties en daarna moet bezien worden of gemeenten plannen kunnen ontwikkelen tot uitbreiding van hun kernen die passen in het landschap en bij de infrastructuur - en dan vooral ook bij de sociale infrastructuur van de kernen. Tot slot moet worden bezien of nieuwe bouwlocaties wel nodig zijn.

Bij al die processen weten wij niet wat daaruit zal voortkomen. Wij hebben op zichzelf geen haast. Het eerste resultaat van de NV Utrecht - geld om de planonderzoeken te kunnen verrichten in het kader van de infrastructuur - is binnen. Wat dat betreft, is de druk op de ketel enigszins verdwenen. Tussen nu en 2015 ligt nog enige tijdsruimte. Wat is er nu op tegen om goed te onderzoeken en te kijken naar de locaties en hun mogelijkheden, naar de bouwproductieontwikkelingen, de demografische ontwikkelingen, de effecten van het beleid buiten ons gebied? Overigens zal er met het ministerie van VROM uitvoerig overlegd moeten worden over 'het migratiesaldo nul'. Dat is van grote invloed op het bouwen binnen de nationale landschappen. Ik ben overigens ook benieuwd naar de effecten van het bouwen in de Bloemendalerpolder en in de Zuidplaspolder. Dat moet toch enige opvang kunnen bieden voor mensen uit aangrenzende gebieden en misschien ook wel vanuit ons eigen gebied.

De vraag blijft dus: hoeveel woningen zijn er nodig en waar moeten die komen? Het kiezen en uitwerken van de keuzes moet in nauwe samenspraak met het daarbij betrokken gebied plaatsvinden. Dan is in de eerste plaats te denken aan de gemeenten, en voorts aan allerlei andere instanties die daarbij betrokken zijn en aan belangengroeperingen. Wat betreft de bedrijvigheid zocht het Rijk het langs de transportassen. Dat wordt door ons onderschreven. Extensieve bedrijven zouden bijvoorbeeld naar Flevoland kunnen, want in Utrecht is daar weinig ruimte voor. Wij onderschrijven de verdere keuzes hierover in het rapport. Het is wel zo dat als er woningen naar Flevoland gaan, er ook bedrijven naartoe zouden moeten. Dat alles veroorzaakt meer verkeer en dus is er ook meer infrastructuur nodig in de vorm van meer wegen en meer openbaar vervoer. Bij uitbreiding van bedrijven en woningen in het Flevolandse gaan wij uit van een Stichtse lijn en een Amersfoortse lijn, die ook in ons eigen Utrechtse gebied de mobiliteit kunnen bevorderen.

Intussen moeten we zeer voorzichtig zijn met de kleine locaties: Kromme Rijn, Vechtgebied, Oude Rijngebied, Heuvelrug, zijn zeer kwetsbaar. We willen immers geen verrommeling. We willen dat toetsen op basis van beeldkwaliteitplannen. Gemeenten moeten daarvoor afgewogen plannen indienen. Wij zijn nieuwsgierig welke goede plannen daarvoor geleverd kunnen worden. Om druk te houden op het binnenstedelijk bouwen - door mij al genoemd als eerste prioriteit - moeten we eerst de huidige bouwlocaties binnen het stedelijk gebied volmaken. Ik herinner mij nog een gedeputeerde uit Utrecht die kraaiend van plezier door het Ceramiekterrein liep en door de binnenstad van Maastricht. Daar is namelijk de methodiek gevolgd van afspraken maken met alle betrokken partners om eerst te zorgen dat het Ceramiekgebied voldoende vraag en toeloop had, en andere gebieden even te faseren. Anders zou men immers een half ingevuld gebied krijgen. Dat bleek de enige mogelijkheid te zijn om voor dat bouwproject voldoende projectontwikkelaars te interesseren en dat vervolgens te doen slagen.

Als die onderzoeken in onze provincie worden verricht dan kan er in 2010-2011 besloten worden. Die aanloop kunnen we nemen nadat we overigens eerst in 2008 de resultaten hebben vernomen van de aanbevelingen van de commissie Bouwstagnatie. Als we die lijn volgen, kunnen we verrommeling voorkomen en ook dat er overal her en der losse huizen worden neergezet. Uitgangspunt is immers: de kernen zijn er om in te wonen en het buitengebied is er om het groen en de weidsheid van het landschap te kunnen ervaren.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik ga eerst terug naar de eerste conceptontwikkelingsvisie die wij een jaar geleden in de Staten hebben behandeld. Daarover zijn in de Staten toen enige opmerkingen gemaakt die, tot tevredenheid van onze fractie, in het voorliggende stuk zijn verwerkt. Denk aan de lagenbenadering, infrastructuur en het maximaal inzetten op binnenstedelijke mogelijkheden. Toch hebben wij nog enkele opmerkingen naar aanleiding van het voorliggende concept. In het algemeen breng ik in herinnering dat de VVD de volgende prioritering heeft bij de realisatie van woningen. Ten eerste dient de capaciteit van de huidige uitleggebieden benut te worden. Ten tweede dient er binnen-

stedelijke ontwikkeling van woningbouw plaats te vinden. Ten derde dient er aan de rand van bestaande kernen gebouwd te worden, waarbij de woningen organisch ingepast moeten worden met behulp van beeldkwaliteitsplannen. Ten vierde dient er gebouwd te worden binnen de bestaande structuren van het landelijk gebied en van de regionale infrastructuur. Als er dan nog steeds te weinig nieuwe woningen worden opgeleverd en de Flevolandoptie te weinig mogelijkheden biedt, dan pas dient de discussie plaats te vinden over nieuwe uitleggebieden. Ik constateer dat de ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht in grote lijnen hieraan voldoet. Zeker als we de antwoorden van de gedeputeerde in ogenschouw nemen, die hij heeft gegeven naar aanleiding van de vragen in de commissie REG hierover. Zeker om ook te kunnen constateren dat in de huidige ontwikkelingsvisie er 21.500 woningen binnenstedelijk als ontwikkelingsmogelijkheid zijn opgenomen. Ten aanzien van dit laatste hoopt de VVD wel dat deze opgave niet betekent dat al het groen uit de stad verdwijnt. Vooral binnenstedelijk dienen we zuinig te zijn op het groen dat er nog is. De VVD blijft het belangrijk vinden dat de leefbaarheid van onze binnensteden behouden blijft en zo mogelijk nog versterkt wordt.

Daarnaast is onze fractie verheugd dat gedeputeerde Ekkers heeft gezegd dat er een nadere verkenning zal plaatsvinden van de zones zoals die in het eerste concept van de ontwikkelingsvisie zijn genoemd. Wij hebben al eerder te kennen gegeven dat onvoldoende gefundeerd is dat de Oude Rijnzone dé ontwikkelingszone voor de toekomst is. Wij hebben daarom gepleit nader onderzoek te verrichten naar de invulling van de zoeklocaties. Wij zijn het eens met het voornemen om sommige zoeklocaties niet meer te betrekken bij deze nadere verkenning. Bij de eerste consultaties van de achterbannen is immers gebleken dat hiervoor geen draagvlak is, zoals bijvoorbeeld aan de noordzone van Utrecht. Wij vinden tevens dat er niet gebouwd moet worden in het Noorderpark. Daarnaast zijn wij verheugd dat gedeputeerde Ekkers heeft gezegd dat het aanwijzen van een nieuwe verstedelijkingslocatie pas in de volgende Statenperiode hoeft plaats te vinden. In de commissie Bouwstagnatie is immers afgesproken dat er begin 2008 een evaluatie zal plaatsvinden om te bezien in hoeverre de maatregelen, die zijn genomen om de bouwstagnatie in Utrecht aan te pakken, al dan niet hebben gewerkt.

In het verlengde daarvan is ook afgesproken dat indien mocht blijken dat de maatregelen onvoldoende effect hebben gehad, er nagedacht zal worden over nieuwe bouwlocaties voor de periode 2008-2015.

Het lijkt de VVD logisch dat bij het nadenken over bouwlocaties in de periode 2015-2030 niet vooruit wordt gelopen op zaken die nog aan de orde moeten komen in de periode 2008-2015. Wij vinden het dan ook voor de hand liggen pas een uitspraak te doen over de invulling van zoeklocaties voor de periode 2015-2030 als er uitspraken zijn gedaan voor de periode tot 2015. Tenzij dit uiteraard afspraken met het Rijk in de weg zal staan.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Vanmiddag nemen we een besluit over de ontwikkelingsvisie voor de NV Utrecht. Het is goed nog eens te bedenken waarmee deze exercitie is begonnen: er is geld uit Den Haag te halen en daarvoor moeten we ons best doen. Waar is dat geld voor bedoeld? Voor infrastructuur? Voor de opgave op het gebied van natuur en recreatie? Voor de omgevingskwaliteit? Voor de wateropgave voor de periode 2015-2030? Je zou dat haast vergeten. De discussie lijkt namelijk bijna alleen te gaan over de woningbouwopgave voor de genoemde periode. Wat gaan we bereiken en wat moet ons resultaat dan zijn?

Wij en onze zes partners moeten nog besluiten over de ontwikkelingsvisie en zelfs zonder dat is er al een akkoord over de infrastructuurgelden. Dat kon dus zonder vastgestelde ruimtelijke visie. Begrijpelijk, want in de netwerkanalyse leken de nieuwe locaties zelf nauwelijks van invloed te zijn op de aanpak van de enorme mobiliteitsproblematiek. Blijft dus over: geld voor groen en blauw. Dan moeten we daarover toch een visie hebben? Op het laatst is daarover nog een document in elkaar geschoven: de groenblauwevisie. Die ziet er sympathiek uit, maar eerlijk gezegd: ik vind dat dit stuk niet de aanduiding 'visie' waard is. Het lijkt meer op een vage literatuurscriptie dan op een toekomstbeeld van de omgevingskwaliteit en de wateropgave, al dan niet gekoppeld aan klimaatscenario's verder deze eeuw in. Maar genoeg daarover: een zeker visionair karakter kan de eigenlijke ontwikkelingsvisie immers niet ontzegd worden.

'Begeerte heeft ons aangeraakt', dat is een citaat uit de Internationale waaraan ik altijd word herinnerd als ik dit soort kaartjes zie. Het is in elk geval wel de begeerte naar de naaste: het Groene Hart, die ons hiertoe toch niet heeft uitgenodigd, en die, daartoe uitgenodigd door de regering, toch ook een eigen ontwikkelingsvisie heeft gemaakt. En, hoe heeft dat kunnen gebeuren? Overigens over de opbouw van de visie hebben wij niets dan lof. Zeer helder wordt eerst de opgave verkend, vervolgens worden er traspwijze keuzes gemaakt. Eerst kijken naar wat er binnenstedelijk en op al voorziene en logische locaties in de directe omgeving mogelijk is. Dat is helemaal akkoord. En dan wordt het spannend. Het is goed dat we dan gaan kijken naar mogelijkheden in Almere en de Flevopolder. Het is belangrijk om daaraan gelijk de factor 'werkgelegenheid' te koppelen. Dan moeten we echter nog zo'n 15.000 tot 20.000 woningen bouwen. De oplossing die dan in beeld komt, is om daarvan een flink aantal in het Groene Hart neer te zetten. Dan breekt mijn klomp. De NV Utrecht gaat, strikt genomen, helemaal niet over het Groene Hart. Strikt genomen geldt dat ook ten aanzien van Almere, maar dat ligt anders. Almere is voorlopig nog geen nationaal landschap en heeft juist specifiek een regio-overstijgende groeिताak. Het Groene Hart is wel een nationaal landschap, maar wettelijk is het niet meer dan dat daarvoor volgens de saldonulbenadering mag worden gebouwd. De herindelingoperatie van het jaar 2000 is in menige Harmelense ziel gekerfd, zo bleek bij een commissievergadering van een week geleden. Expliciet de fusie met Woerden onderbouwt de constatering dat de fusiegemeente daarmee steviger de identiteit van het Groene Hart kan uitstralen. Tegelijkertijd betekende het bij Utrecht voegen van Rijnenburg dat de bouwopgave in het westen van het stadsgewest daar gerealiseerd zou worden en niet verder. Wat dat betreft, verbazen wij ons over de zeer beperkte bouwopgave voor Rijnenburg. Wij hebben ons lange tijd verzet tegen bouwplannen daar. Nu er volgens het inmiddels vastgestelde streekplan toch gebouwd wordt, moeten we natuurlijk met inachtneming van alle eisen vanuit waterhuishouding, natuur en infrastructuur, de locatie zodanig benutten dat er niet binnen de kortste keren de volgende polder wordt aangebroken. Als er in Rijnenburg niet meer dan 5000 woningen worden gebouwd, wordt daar immers niet verstandig met de ruimte omgegaan. Ik hoop dat stad, regio en

provincie samen tot een goed, volwaardig plan zullen komen.

Ik zie ook heel goed in dat het in deze regio helemaal niet makkelijk is een oplossing te vinden om te kunnen voldoen aan de woningbehoefte op langere termijn. Onze omgeving is waardevol en kwetsbaar, zoals reeds is opgemerkt, maar dat leidt voor ons gewoon tot conclusies. Zoals: doe eerst alles om kwaliteitsvol binnenstedelijk te bouwen, te vernieuwen en te herbenutten. Dat doen we niet door té gemakkelijk locaties in het buitengebied beschikbaar te maken voor woningbouw. Stimuleer dubbel grondgebruik en hergebruik van panden. Kijk naar instrumenten als openruimteheffing.

Ten tweede: kijk nog eens heel goed naar de behoefteteramingen; we moeten het probleem immers niet een slag groter maken dan het al is. Bijvoorbeeld: de volgens ons wel degelijk buitensporige raming van de benodigde nieuwe bedrijventerreinen. Zoals ik heb begrepen een onsje minder dan de eerder begrote 85 hectares. Het verbaast mij overigens dat er nog altijd in hectaren wordt gerekend, dus tweedimensionaal, en niet in kubieke meters. Ik vraag mij vervolgens af of hier soms voortgeborduurd wordt op het stramien van een oude economie. Of is het misschien een teken aan de wand dat er nu al zoveel reserve is overgebleven van het vorige streekplan? Moeten we niet kijken of we ruimtevreterende bedrijven en industrieën niet ergens anders kwijt kunnen en dat we ons moeten richten op veel minder ruimte eisende kenniseconomie? Kunnen we de markt misschien een handje helpen door dat zelf te organiseren? Achter de aannames van de visie liggen dus ook keuzes die niet expliciet zijn gemaakt. Wat dat betreft, heeft GroenLinks een motie over de raming van bedrijventerreinen NV Utrecht.

Motie M1 (GroenLinks): Raming bedrijventerreinen NV Utrecht.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 december 2006 ter bespreking van de conceptontwikkelingsvisie NV Utrecht;

constaterend:

- *dat in de conceptontwikkelingsvisie NV Utrecht de behoefte aan bedrijventerreinen geraamd wordt op iets minder dan 580 ha;*
- *dat uit de conceptontwikkelingsvisie zelf is af te leiden dat deze schatting niet vergaand onder-*

*bouwd is en wellicht nog nader bijstelling
behoeft;*

- *dat in de afgelopen streekplanperiode is gebleken dat de behoefte aan bedrijventerreinen kan worden overschat;*

overwegende:

- *dat de druk op de ruimte en de waardevolle landschappen in het NV Utrechtgebied bijzonder groot is;*
- *dat daarom scherpe keuzes moeten worden gemaakt ten aanzien van de vormen van bedrijvigheid in onze provincie op de langere termijn;*
- *dat de provincie Utrecht in diverse beleidsnota's heeft aangegeven stevig in te zetten op weinig ruimte vergende kenniseconomie;*

spreken uit:

- *dat daarin wordt uitgesproken dat de provincie Utrecht ook in de verdere toekomst zorgvuldig ruimtegebruik als maatstaf hanteert waar het om de aanleg van bedrijventerreinen gaat;*
- *dat in de conceptontwikkelingsvisie NV Utrecht niet bij voorbaat een hoge opgave voor bedrijventerreinen kan worden gekozen zonder een bijbehorende visie over onze toekomstige economie;*

*verzoeken het college van Gedeputeerde Staten: met andere partners tot een nieuwe behoefte-
rming te komen voor de periode 2015-2030, naast
economische verwachtingen, uitgaande van een
terughoudend ruimtegebruik,*

en gaan over tot de orde van de dag.

We moeten een inhaalslag maken; zie ook de conclusies van de commissie Bouwstagnatie. Het toetsingsmoment dat uit de conclusies van die commissie is overgenomen, is niet een soort weerbericht. Het betekent meer dan een weermannetje om de voortekenen te constateren of de cijfers van de bouwproductie wel goed zijn. Nee, provincies, gemeenten, regio's moeten aan de slag en die moeten presteren, liever vandaag nog dan morgen. Het college heeft hoge ambities. Als die echter worden gekoppeld aan een defaitisme over wat er hier en nu bereikt kan worden, dan refereer ik aan

de woorden van de gedeputeerde in de afgelopen commissievergadering. Daarmee krijgen we dan een rare cocktail. Dan schuiven we een dubbel zo groot probleem door naar de toekomst. Bovenal heeft besluitvorming pas kwaliteit als iedereen die daarover gaat ook daarbij wordt betrokken. Dat is het verschil tussen het streekplan - waarbij we het ons niet makkelijk hebben gemaakt en waarvan de uitkomst gewicht heeft - en dit product waaraan hard is gewerkt en waarvan de inzet en integriteit boven elke twijfel zijn verheven. Maar dit is toch een stuk dat vooral in een circuit van 'Mandarijnen' heeft gecirculeerd en dat ook op dat circuit was gericht. Wij moeten als Staten geen besluiten nemen zonder de mensen waarover het gaat, te raadplegen. Wat dat betreft, sluit ik aan bij de woorden die de heer Ruijs namens het CDA heeft gesproken over de kaderstelling en aan wat door de PvdA naar voren is gebracht over het goed de tijd nemen voor een goed besluit.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt derhalve onderdeel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ja, wat gaan wij hier vandaag besluiten? Die vraag heeft ook mijn fractie beziggehouden. Volgen we nu een weg waarop geen terugkeer mogelijk is? Zwemmen we nu een fuik binnen waarvan we later misschien spijt krijgen? Het is mij nog niet helemaal duidelijk wat hier nu precies voorligt. Ik heb het besluit waarin staat dat we een kader scheppen voor de agendering richting Rijk. Op zichzelf is dat goed. Het is immers goed te weten op welke basis we met het Rijk gaan onderhandelen. Het is ook goed als provincie in samenwerking met je partners een visie te ontwikkelen over hoe we als provincie het gebied van de NV Utrecht willen inrichten in de periode na het huidige streekplan. Maar dan heb ik toch een soort onaangenaam jeukgevoel dat ik iets ga doen waarvan ik later spijt kan krijgen. Dat komt voort uit de omstandigheid dat ik bij de vraag over nut en noodzaak toch nog steeds geen goed gevoel heb over de aantallen die in dit stuk worden genoemd. Heel snel wordt er naar het hoogste niveau van 65.500 woningen geklommen, een aantal dat in ieder geval weggezet moet worden zonder dat

daarvoor een goede onderbouwing te vinden is. De commissie Bouwstagnatie, die goed werk heeft verricht, heeft daarnaar gekeken. Maar ook toen heeft mijn fractie gezegd dat wij geen cijferfetisjisten zijn. Wij willen graag duidelijkheid hebben over wat wij wel willen doen en misschien moeten we wel accepteren dat we over een bepaalde periode wat hoger uitkomen met ons woningtekort dan we nu hebben. Dat is op zichzelf verdedigbaar om groen te sparen en niet alleen maar rood neer te zetten. Daarnaast vind ik het lastig in deze discussie te kijken naar welke locaties we dan alvast aanwijzen om daar te kunnen bouwen. Ik merk nu dat alles gefocust is op de Oude Rijnzone. Daarover wordt hier immers het meest gediscussieerd met grote delegaties op de tribune. Dat is ook terecht. Als we met een visie komen en we voeren daarbij alleen een discussie over bouwlocaties, infrastructuur en dergelijke, dan kun je er geheid op rekenen dat mensen gaan reageren als dat bij hen om de hoek is. Daar kun je dan op staan wachten. Als ik dan kijk naar Harmelen en Woerden is dat een buitengewoon ongelukkige keuze. In eerste instantie viel Woerden helemaal niet binnen het gebied van NV Utrecht. Voor mij is dat een gelegenheidsargument geweest dat is gebruikt om daar een locatie te zoeken omdat een aantal andere locaties simpelweg is afgevallen om diverse redenen. Dan wordt Woerden uiteindelijk toch uitgenodigd aan te schuiven om mee te denken omdat we zonnig een locatie moeten vinden. Dat vind ik bestuurlijk zelfs onbehoorlijk.

Als wij dan straks in deze Staten de discussie zullen voeren over het Groene Hart en het programma dat daarbij hoort, dan vraag ik mij af hoe wij als Staten hier met droge ogen daarover een beslissing kunnen nemen, terwijl we aan de andere kant al een pad gaan bewandelen om de Kromme Rijnzone een bouwlocatie te laten zijn? De fractie van D66 kan dit niet zo verkopen en zal hiermee dus niet instemmen.

Hetzelfde geldt in zekere zin ook voor het realiseren van zo'n bedrijventerrein ten westen van Woerden. We spreken dan over prachtig mooie vensters: Bodegraven - Woerden. Volgens mij worden dat straks slechts wc-raampjes. Wat doen we daar dan feitelijk mee? We verpesten dan iets wat we in eerste instantie als beleid uitzetten en dat we na 2015 veranderen omdat dan de nood ineens erg

groot is. Wat dat betreft volgt D66 toch de lijn van: eerst de uitvoering van het streekplan goed bekijken en op basis van de evaluatie daarvan bekijken wat er werkelijk nodig is. Eerlijk gezegd, vond ook ik de opmerking van de gedeputeerde een beetje vreemd, dat we ons hart wel konden vasthouden omdat de zaak er niet zo best uitzag. Dat zou juist een aansporing moeten zijn voor het college om juist dié aanjaagteams die wij zo graag in dienst van de provincie in actie willen zien komen, aan het werk te zetten om juist wél de bouwopgave uit het streekplan te realiseren. We moeten het bouwtempo opzweepen om te voorkomen dat we onnodig groen gaan opofferen voor nieuw rood.

Resumerend: voor D66 is het zo gesteld dat de fractie op dit moment geen behoefte heeft dit stuk als een kader of iets dergelijks vast te stellen. Wij zien hierin wel een interessante visie, maar eigenlijk niet iets waaraan wij ons willen verbinden.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie):
Mijnheer de Voorzitter! Ik constateer met genoegen dat velen het nieuwe programma van de ChristenUnie inmiddels hebben geraadpleegd. Wij stellen daarin immers dat wij best 'in de wei' willen bouwen, maar niet dan nadat we de eerder geplande locaties helemaal hebben ingevuld, nadat we de inbreiding helemaal hebben benut en nadat we vervolgens hebben bekeken of organische groei in een belangrijk deel van de vraag kan voorzien. Ten slotte kunnen wij pas komen tot de vaststelling of, en zo ja waar, nieuwe grootschalige locaties aan snee moeten komen. De vragen zijn echter wel fors: 65.000 woningen. Maar hoe hard is dat getal? Hoe hard zijn de cijfers die ons zijn voorgelegd? Wij hebben sterk de neiging daar fors aan te twifelen. Want een 0,8 in een woning lijkt ons niet helemaal haalbaar. Daarom het pleidooi dat ook door anderen is gehouden: de besluitvorming over de nieuwe locaties voorlopig te zetten op 2010, dus ruim voor de dan volgende Statenverkiezingen maar wel na de evaluatiediscussie die we krijgen naar aanleiding van de commissie Onderzoek Bouwstagnatie. Er zijn nogal kritische woorden gesproken over de communicatie, met name met de gemeente Woerden. Ik onderschrijf dat en ik ben benieuwd naar de reactie van het college op dit punt dat anderen voor mij reeds uitvoerig naar voren hebben gebracht.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Deelname van de provincie aan de NV Utrecht op de huidige wijze, draagt volgens de fractie van de SP niet bij aan een bestuurlijk duidelijke provincie Utrecht. Het is namelijk niet aan de burgers uit te leggen dat de NV Utrecht niet meer is dan een lobbyclub van een aantal overheden: BRU, provincie, Eemland, Amersfoort. Het is namelijk zo dat de NV Utrecht zich profileert als zijnde gezaghebbend waar het gaat om een aantal provinciale taken. Het feit dat het secretariaat van de NV Utrecht door de provincie wordt verzorgd, maakt het alles niet doorzichtiger. Nogmaals: wij zijn geen voorstander van de NV Utrecht en helemaal niet van de wijze waarop de NV Utrecht zich profileert. Wij vinden dat de provincie haar belangen in Den Haag best zelf kan behartigen.

Dan de conceptontwikkelingsvisie zoals die nu voorligt. Het kan en mag natuurlijk niet zo zijn dat er nu al een claim komt op de weilanden om die te zijner tijd als uitbreidingslocaties voor woningbouw in te zetten. Hiermee wordt de druk weggehaald om inbreidingslocaties goed te ontwikkelen en bestaande uitbreidingslocaties te benutten. De gebiedsverkenning Oude Rijn is zo'n gebiedslocatie. Nota bene zonder fatsoenlijk overleg met de gemeente Woerden is die locatie opgenomen in de ontwikkelingsvisie. Die visie betreft het tijdvak 2015-2030. Daarbij is volgens ons sprake van een doemscenario, waar het gaat om de toenemende woningbehoefte in onze provincie. Misschien doen we er beter aan structureel naar andere oplossingen te zoeken om aan de woningvraag te kunnen voldoen. Het lijkt er immers op dat we deze slag niet kunnen winnen. Wat dat betreft is er wel een parallel met het verkeer: meer asfalt leidt tot meer verkeer dat op zijn beurt weer tot grote stagnatie leidt. Wellicht doen de Staten er goed aan nota te nemen van het concept en er in 2010 nog eens naar te kijken.

Ten slotte. In de ontwikkelingsvisie wordt steeds weer de keuze gemaakt voor werkgelegenheid voor hogeropgeleiden. Ik wijs hierop, dat circa 15% van de lageropgeleiden in de stad Utrecht werklozen betreft. Wanneer gaan we voor deze groep mensen wat doen? We zullen de conceptontwikkelingsvisie 2015-2030 van de NV Utrecht derhalve niet als een kader beschouwen, zoals wordt beschreven in het voorgestelde besluit en dat nu wordt besproken.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Als je dit Statenvoorstel bekijkt en je richt je op de drie punten waarover besloten moet worden, dan lijkt er niet zo veel aan de hand te zijn. Tegen die drie punten kun je immers nauwelijks bezwaar hebben. Dat klopt, zolang we het hebben over de vraag of dit zo moet gebeuren. De kritiek richt zich echter op de momenten waarop het over het hoe gaat. Hoe moet de in het stuk genoemde taakstelling worden uitgevoerd en vervolgens worden ingevuld?

Voor de fractie van de SGP is praten over de functionaliteit van de NV Utrecht geen punt van discussie. Die lobbyclub kan, daar is de fractie van overtuigd, een goede rol spelen ook ten opzichte van het Rijk om de belangen van deze regio in bredere zin, en vooral ook die van de provincie Utrecht, te dienen. De fractie van de SGP zal daarom niet tegen dit voorstel stemmen, maar het roept wel vragen op. Dat betreft dan het hoe. Hóe vervult de NV Utrecht de aan haar opgedragen taak? Naar aanleiding van een vraag van onze kant zijn wij daarom blij met de toezegging van de gedeputeerde Ekkers in de commissie dat de provincie in het vervolgproces nadrukkelijk de regie zal voeren. Wij onderstrepen daarom gaarne dat de provincie dat dan ook veel explicieter dan voorheen zal moeten doen. Dat betekent dus dat het college van GS garandeert dat verassingens zoals ten aanzien van het Kromme Rijngebied richting Woerden uitgesloten moeten zijn. Dat mag niet meer voorkomen. Het zal heel prettig zijn als de gedeputeerde die garantie kan geven.

Toch zijn wij niet helemaal gerustgesteld over de wijze waarop de hoevraag door de NV Utrecht wordt ingevuld. Ook niet na de schriftelijke reactie van de gedeputeerde van 6 december; het memorandum dat ons is nagezonden. Als wij daarin zien hoe de beantwoording heeft plaats gehad, dan klinkt dat heel goed bij punt 1 bijvoorbeeld: "Bij de nadere gebiedsgerichte verkenningen zullen we nadrukkelijk de inliggende gemeenten betrekken". We kunnen er natuurlijk over discussiëren of Woerden een inliggende gemeente is. En vervolgens: "Bij de Oude Rijnzone wordt Woerden betrokken". Er is immers afgesproken dat Woerden zal gaan deelnemen aan het overleg binnen de NV Utrecht. Er wordt echter met geen woord gerept over het ter discussie stellen van het geclaimde woningbouwgebied in de gemeente Woerden. Dat

zou voor de zorgvuldige besluitvorming en ook voor het creëren van een maatschappelijk draagvlak, als het onvermijdelijk zal blijken dat daar woningbouw moet plaatsvinden, de haalbaarheid van zo'n voorstel zeker versterken. Volgens ons ligt die optie nog op tafel zonder dat daarover op een open wijze met de gemeente Woerden is gesproken.

Er staat verder in dat memorandum dat de woningbouwopgave moet worden gerealiseerd. Daarbij wordt dan de noodzaak onderschreven van aandacht voor binnenstedelijk bouwen, maar dan wel parallel aan de verkenning van nieuwe zones. Het wordt weliswaar voorzichtig geformuleerd, maar dat staat er wel in. Ook wordt gerefereerd aan de organische groei van bestaande woonkernen. Oké. De optie Flevoland ontbreekt echter volledig in het memorandum, terwijl dat volgens ons in dat kader niet had gemogen.

Alles bij elkaar, moeten wij stellen dat dit niet helemaal goed voelt. Wij vinden wel dat wij via dit traject verder moeten. Dat is bestuurlijk zeker nodig. Maar wij hebben er toch een niet geheel rustig gevoel over. Graag horen wij van de gedeputeerde hoe Provinciale Staten bij dit traject ook inhoudelijk betrokken worden. Als volksvertegenwoordigers hebben de Staten er wel zeker mee te maken.

Er wordt wel eens kritiek geleverd op de bestuurlijke drukte in Nederland. Die kritiek kunnen wij voor een deel onderschrijven. Toch werp ik namens de SGP de vraag op of de bestuurlijke drukte die wij in Nederland constateren niet voor een deel door onszelf wordt georganiseerd door naast bestaande structuren allerlei lobbyclubs op te tuigen die, als we niet oppassen, een ongelijk traject ingaan. Dat gebeurt dan zonder dat we als een grondwettelijke, bestuurlijke laag, voldoende voor op de bok zitten. Dat wilden wij graag nog even kwijt.

De VOORZITTER: Ik sluit hiermee de eerste termijn af van de Staten. Het woord is aan de heer Ekkers.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer Ruijs zei dat samenwerking van groot belang is. Dat is absoluut zo. Ook de heer Bisschop sprak daarover en tussen beide heren in, eveneens enkele andere sprekers. Als je het hebt over samenwerking moet je je eigen rol altijd goed

kunnen definiëren. Samenwerken is niet hetzelfde als polderen. Samenwerken is het behouden van eigen verantwoordelijkheden, met elkaar overleggen en vervolgens, als het niet anders kan, je eigen verantwoordelijkheid nemen. Dat kan vergeleken worden met een algemeen directeur in relatie tot zijn directeuren. Als die algemeen directeur alleen maar luistert naar wat de directeuren zeggen en doet wat de meerderheid vindt, is hij een slechte algemeen directeur. En als die algemeen directeur met het voorbijgaan van wat zijn directeuren vinden alleen maar z'n eigen zin doordrijft, is hij eveneens een slechte algemeen directeur. Het gaat er immers om dat men met elkaar overlegt en daarbij keuzes maakt. Op het moment waarop het erom gaat, neemt die algemeen directeur z'n verantwoordelijkheid.

De heer RUIJS (CDA): Dus de Staten zijn de algemeen directeur, zo begrijp ik?

De heer EKKERS (gedeputeerde): Als de heer Ruijs dat zo wil zien, dan mag dat. Het was een vergelijking die ik wilde trekken en ik was heel blij met zijn woorden, omdat hij in een bijzin ook het Hart van de Heuvelrug noemde. Ook daar geldt hetzelfde. Ook daar werken we met elkaar samen en misschien is het ook een beetje polderen, omdat we ook praten over een gebied van gemeenten die bestemmingsplanwijzigingen moeten opstellen. Uiteindelijk is het ook zo dat het een bovenlokaal gebeuren is, waarbij wij onze eigen verantwoordelijkheid moeten kunnen nemen.

De gemeente Woerden is enkele malen heel duidelijk in beeld geweest. Met name bij de vraag of die gemeente er niet te laat bij betrokken is. Men moet evenwel beseffen dat Woerden oorspronkelijk helemaal niet in beeld kwam. De NV Utrecht behelst immers niet het gebied van de gemeente Woerden. Toegegeven moet worden dat Woerden wel wat in zicht kwam, ofschoon het wel lang heeft geduurd alvorens de NV Utrecht met Woerden overleg gepleegd heeft. Overigens moet ik wel zeggen dat de NV Utrecht dat wel gedaan heeft en dan noem ik enkele data waarop dat overleg heeft plaatsgevonden, omdat hiernaar is gevraagd vanuit de Staten. Zo is er door de secretaris van de NV Utrecht in april twee keer een toelichting gegeven. De nieuwe voorzitter van de NV Utrecht, de heer Staal, heeft op 4 oktober met burgemeester Schmidt

gesproken. Het college van GS heeft op 20 oktober met het college van burgemeester en wethouders van Woerden een intensief gesprek gevoerd en in november heb ik ook nog een keer met de burgemeester van deze stad gesproken. Er zijn dus wel degelijk de nodige contacten geweest. Dat neemt niet weg dat dit nog beter had gekund in een eerder stadium. In de toekomst zullen wij er dan ook voor zorgen dat dit zorgvuldiger gebeurt.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Voor alle duidelijkheid: staat de heer Ekkers hier nu als NV Utrecht of als GS?

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik sta hier volstrekt namens het college van GS. Maar als de commissaris van de Koningin in zijn rol als voorzitter van de NV Utrecht vanuit die verantwoordelijkheid ook spreekt met de burgemeester van Woerden dan is dat zijn goed recht.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! De heer Ekkers heeft het namelijk een aantal keren over 'we hebben'. Met 'we' bedoelt hij dus 'wij als college van GS'.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het is goed dat de heer Witteman daarop wijst. Ik zal er als gedeputeerde op toezien dat we in dat proces van de NV Utrecht - als dat weer nodig mocht zijn - in een vroeg stadium met gemeenten of met nieuwe gemeenten overleg zullen plegen.

De heer Ruijs vroeg of er nu keuzes worden gemaakt. Nee, dat is niet het geval. Er heeft alleen maar agendasetting plaatsgevonden. Dat wil zeggen: wat is er totnogtoe gebeurd, waarin lijken de partners van de NV Utrecht elkaar op hoofdpunten redelijk te kunnen vinden en wat kunnen de mogelijke ontwikkelingen zijn? De heer Kloppenburg heeft in dit verband het Groene Hart zeer expliciet genoemd. Natuurlijk beseffen wij dat als wij dat totale overzicht van mogelijkheden die zich voordoen, zouden noemen, dat iedereen dan heel goed weet dat het over het Groene Hart, over het nationaal landschap gaat. Daarbij kunnen we natuurlijk niet zeggen dat we daar dan maar een x-quantum aan woningen gaan bouwen. Dat betekent dat er met het Rijk overlegd moet worden. Dat is dan ook de strekking van dit voorstel. Wij

willen met het Rijk overleggen, maar niet in de zin van 'de Staten willen dit en dan moet het Rijk maar even ja zeggen'. Nee, het is veel meer dat wij ons realiseren dat daar immers een spanningsveld bestaat. Dat staat ook in de Noordvleugelbrief beschreven. En laten we nu met elkaar overleggen in hoeverre er al dan niet mogelijkheden zijn. De keuzes worden dan in een later stadium door de Staten gemaakt en dus niet nu.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! In de eerste notitie stonden twee grootschalige locaties genoemd. In dit voorstel wordt er nog één genoemd en daarbij zegt de gedeputeerde dat er nu niet gekozen wordt. Maar als hij zegt dat hij dit en dat niet zal doen, dan kiest hij toch impliciet? Dat is dan een keuze om ten eerste niet te gaan bouwen in de Lekzone en als er dan maar één mogelijkheid overblijft, dan vrees ik dat er dan al sprake is van een keuze. Wil de gedeputeerde dat nog eens heel helder uitleggen?

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! In de Ontwikkelingsvisie worden enkele mogelijkheden genoemd. Zo wordt er gesproken over de mogelijkheid van het bouwen in de richting van Woerden, maar niet over het aantal te bouwen woningen. Maar ook wordt daarbij de Lekzone genoemd, die weliswaar kleinschaliger is. Ook wordt het bouwen bij kernen als een mogelijkheid genoemd. De heer Reerink terecht heeft opgemerkt, is er bij het streekplan een bepaalde volgorde genoemd van aandachtspunten. Ook dat wordt in de ontwikkelingsvisie genoemd. Dat betekent dus ook dat we naar andere mogelijkheden gaan kijken van kernen in de provincie Utrecht waar we nog iets zouden kunnen doen. De afweging van al die verschillende mogelijkheden moet in een later stadium gemaakt worden.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! In het desbetreffende stuk staat dat in de Lekzone gezien zal moeten worden of daar meer organische groei te realiseren is. Dan hebben we het inderdaad over kleine aantallen. Mijn vraag was echter gericht op de grootschalige nieuwbouwlocaties. Daarover hebben wij het gevoel dat er te veel gefocust wordt op alleen de

Oude Rijnzone, terwijl wij vinden dat het nog maar de vraag is of dat zo moet worden gedaan en of dat daar zou moeten gebeuren.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Daarom kunnen we dus ook denken aan aantallen bij de Lekzone en aan wat meer aantallen in de Oude Rijnzone en we kunnen denken aan het bouwen van woningen aan de kernen. Dat zijn nog afwegingen die we nog met elkaar moeten maken. Het zou dus best zo kunnen zijn dat we in de richting van de Oude Rijnzone wel wat woningen zouden kunnen bouwen, maar dat dit dan veel minder woningen zal betreffen dan de aantallen die nu regelmatig worden genoemd.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Maar bij organische groei praten we toch niet over duizenden woningen? Dan praten we toch over heel kleine aantallen?

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat hangt af van wat er bij welk kern gedaan zal worden. Hoe groter de kern is, des te groter is de betekenis van de organische groei. Het hangt ook van het aantal kernen af dat daarvoor gebruikt wordt.

De heer RUIJS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Naar aanleiding van mijn vraag in eerste termijn of er nu keuzes worden gemaakt, heeft de gedeputeerde ontkennend geantwoord omdat er slechts sprake van agendasetting zou zijn. Kan de gedeputeerde duidelijk maken dat die agendasetting geen duidelijke, impliciete keuzebepaling inhoudt? Dat kan de gedeputeerde doen door nog even te bevestigen dat het hierbij gaat om mogelijke bepalingen met al hun argumenten voor en tegen. Daarbij kunnen nog allerlei dingen gebeuren en zo kunnen er ook nog allerlei angels worden verwijderd. Dan pas, in 2010, wordt die keuze gemaakt. Agendasetting kan ook betrekking hebben op een nieuw woord voor een vooralsnog onduidelijke zaak.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! We kunnen ook over 'aftasten' spreken. We zijn bezig met het voorsorteren voor het maken van keuzes in de toekomst. Daarbij hebben we te maken met andere partners. Met hen moeten we immers bekijken wat er tot de mogelijkheden

behoort. Op enig moment moet er toch een goed gefundeerd, haalbaar voorstel voorgelegd worden aan de Staten.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Bij die agenda is de bevolking van de provincie, van het NV Utrecht-gebied en het Groene Hartgebied niet betrokken. Hoe diep kan die agenda geïmplementeerd worden zonder daarbij enige vorm van reële inspraak te realiseren?

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Als je gelegenheid tot inspraak biedt, moet je eerst weten wat je wilt. Daar wij zelf nog niet goed weten wat wij willen, zijn wij wel bezig te bekijken hoe dit zich gaat ontwikkelen. Zodra wij dat wel weten, zullen we gelegenheid tot inspraak moeten geven.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Maar dat is dan het een of het ander: de agenda is dus vrijblijvend, of heeft wel degelijk effecten. Maar dan moet ook reëel de slag met de betrokken inwoners gemaakt worden.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Daar heeft de heer Kloppenburg volstrekt gelijk in. Als het zo zou zijn dat ik namens GS de Staten hierbij concrete voorstellen zou hebben gedaan, dan zou er nu al inspraak gegeven moeten worden. Ik heb echter al omstandig uitgelegd hoe dit in elkaar zit en hoe die gezien moet worden. Inspraak is op dit moment nog niet aan de orde.

Er worden dus nog niet echt al gebieden geselecteerd. Er wordt wel een soort inventarisatie gemaakt, maar dat is het dan ook voor dit moment. De heer Ruijs maakte nog een opmerking over de bouwproductie. In de commissie heb ik zo tussendoor opgemerkt dat het nog niet meevalt met de bouwproductie. Dat had ik juist die dag gehoord en ik vond dat de commissieleden er recht op hadden daarvan snel op de hoogte gebracht te worden. Dat zegt overigens nog niet alles, omdat de ervaring ook leert dat veel gemeenten pas in december allerlei cijfers willen geven voor de statistieken. Dat houdt in dat we pas over twee maanden echt kunnen zien wat de woningproductie in 2006 is geweest. De Staten weten echter ook dat we er alles aan doen om de productie wel te halen. We hebben immers een aantal aanjagers ingesteld en we

proberen de bouwproductie op een hoger plan te brengen. Laten we wel wezen: we zijn het volstrekt met elkaar eens dat die bouwproductie gehaald moet worden. Maar ook zijn we het eens dat we niet moeten willen bouwen op allerlei nieuwe locaties als er nog binnenstedelijke mogelijkheden zijn en mogelijkheden op andere plekken. Met andere woorden: we moeten proberen de natuur zo lang mogelijk de natuur te laten zijn. In de commissie heb ik zelfs gezegd dat als men dat niet wil, dat dit dan ook een keuze is. Op een gegeven moment kun je immers ook zeggen dat we niet meer gaan bouwen. Dan moeten de consequenties daarvan natuurlijk wel aanvaard worden. Bijvoorbeeld dat kinderen in onze eigen provincie geen woning meer kunnen krijgen. Maar ik vind dat wij op dit moment moeten proberen om nog even door te gaan.

De heer Reerink heeft opgemerkt dat de nota Ruimte de mogelijkheid heeft geschapen om zelf dergelijke ontwikkelingen te doen plaatsvinden. Voorts heeft hij de volgorde genoemd, die ik zelf al heb aangehaald, over hoe en wanneer je iets doet. Dat houdt natuurlijk niet in dat je niet gaat nadenken over een volgende stap die je immers parallel moet laten lopen. De uitvoering dient echter wel in die volgorde te gebeuren. Bovendien hebben we ook niet zo gek veel haast. Dat is juist. We gaan op grond van dit verhaal eens rustig praten met alle betrokkenen en het Rijk om te zien welke mogelijkheden er zijn. Onze haast is niet groot. We zouden dat heel goed kunnen koppelen aan wat de commissie Bouwstagnatie in 2008 wil bereiken. Voorts heeft de heer Reerink een opmerking gemaakt over het afmaken van locaties. In dat verband is de naam Rijnenburg al een paar keer genoemd. Ik prijs mezelf gelukkig dat ik namens het college van GS met de wethouder namens het college van burgemeester en wethouders van Utrecht de afspraak heb gemaakt om samen eens te bekijken wat Rijnenburg voor mogelijkheden biedt. Daar worden wel meer mogelijkheden voor woningbouw geboden, maar vervolgens moet daarvoor dan wel een geweldig dure infrastructuur gerealiseerd worden. De vraag is dan of dat dan wel zo verstandig is. Dus waar ligt het optimum tussen kosten aan de ene kant en woningen aan de andere kant? Dat gaan we dus gezamenlijk onderzoeken en dat zou de stad Utrecht een jaar geleden niet goed gevonden hebben.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De heer Ekkers heeft mijn vragen overgeslagen over de infrastructuur. Dan heb ik het niet over de planstudies, maar wel over de Stichtse en Amersfoortse lijnen. De PvdA is sterk geïnteresseerd in de realiteitskansen daarvan. Ik begrijp dat het Rijk eerst de 'IJsprong van Almere' wil realiseren, en dat in de periode daarna die andere lijnen een reëel gegeven zullen zijn.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Die onderwerpen moeten zeker op de agenda staan als we met het Rijk verder gaan praten. Datgene wat we gaan ontwikkelen, moet immers ook goed ontsloten worden en bereikbaar zijn.

De heer Van den Burg merkte op dat we pas naar de uitleglocaties moeten gaan als we eerst de andere mogelijkheden hebben uitgeput en daar voegde hij aan toe dat we moeten oppassen dat niet al het stedelijke groen verdwijnt. De stad moet, volgens hem, wel leefbaar blijven. Daarin heeft hij volstrekt gelijk. In de steden zien we nog vaak oude fabrieken, kantoren, garagebedrijven, enzovoort, die zich heel goed lenen voor sloop of voor een goede opknapbeurt of voor verbouwing tot flats. Als we daarin echter te ver gaan, is de keerzijde daarvan dat we dan een betonnen stad krijgen waarin geen groen meer is te vinden. Het moet dus wel gaan om behoud van kwaliteit. Dat laatste woord is vanmiddag door vele sprekers genoemd: kwaliteit van het Groene Hart, van het open landschap. Daar hoort ook bij de kwaliteit van de stad en van de gemeenten. Het moet overal leefbaar zijn. Dat zijn keuzes die je goed moet maken. Ik heb al gezegd dat die keuzes pas in de volgende collegeperiode gedaan hoeven te worden. We zouden dat dan moeten proberen te koppelen aan de uitspraken van de commissie Bouwstagnatie. Het is plezierig dat de heer Kloppenburg opmerkte niets dan lof te hebben over de opbouw van de nota. Hij heeft een motie over dubbel grondgebruik ingediend. Een dergelijk grondgebruik is overigens niet nieuw. In het streekplan is al opgenomen dat wij dubbel grondgebruik juist sterk willen bevorderen. Vooral als je als provincie over zo weinig ruimte beschikt, moet je daarmee voorzichtig en heel zuinig omgaan. Dat geldt niet alleen voor bedrijventerreinen, maar eigenlijk voor alles wat wij doen.

De heer KLOPPENBURG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Daarom was ik verbaasd dat ik ineens deze getallen zag verschijnen. Juist omdat wij zo tevreden waren over hoe het grondgebruik in het huidige Streekplan zorgvuldig is verwoord.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Men kan ervan overtuigd zijn dat wij hiernaar in een later stadium zeer zorgvuldig zullen kijken. Dat geldt zowel voor de behoeftecijfers, voor bedrijven en voor woningen. Wij gaan nu nog steeds uit van CBS-cijfers van ongeveer twee jaar geleden, die volgens het ministerie nog steeds kloppen. Wij sluiten echter niet uit dat in de loop van de komende jaren daarin ook nog veranderingen aangebracht zullen worden. We moeten natuurlijk wel zorgen dat we voor de markt bouwen. Of dat nu voor bedrijventerreinen is of voor woningen. We moeten niet achter getallen blijven aanhollen. Dat betekent dus dat wij onze ogen en geest open moeten blijven houden.

De heer De Vries van D66 kan ik misschien niet geruststellen als hij zegt niet de weg te willen inslaan waarlangs terugkeer niet mogelijk zal zijn. Wat mij betreft kan hij tegen dit voorstel gerust ja zeggen, omdat ik hem van een mogelijke terugkeer niet wil en ook niet kan weerhouden. Ik heb het al enkele malen gezegd dat het er alleen maar om gaat dat we nu met elkaar in gesprek gaan om te kijken welke mogelijkheden er zijn. Ik zal en kan nooit tegen hem zeggen dat hij akkoord had moeten gaan. Het is namelijk niet de bedoeling van dit voorstel dat de Staten zich op de een of andere manier aan dit voorstel verbinden.

De heer Van Kranenburg heeft zich afgevraagd of we zoveel woningen wel nodig hebben. De huidige cijfers geven aan dat we die woningen nog wel nodig zullen hebben. Er is een terugloop van het bevolkingsaantal in Limburg. Ook in Groningen is er een dalende tendens. Op dit moment wordt er gedacht dat er rond 2030 het break-evenpoint is bereikt en dat Nederland vanaf dat moment minder inwoners zal gaan tellen. Dat lijkt echter nog niet zozeer voor de Randstad en zeker niet voor de provincie Utrecht het geval te zullen zijn. Daarom houden wij vast aan deze cijfers. Mocht het zo zijn dat er andere verwachtingen en bijbehorende getallen in beeld komen, dan moeten we daarmee rekening houden.

De heer Witteman vindt dat de provincie haar belangen zelf wel kan behartigen. Daartoe is de provincie zeker goed in staat. Het is echter wel zo dat als in Den Haag wordt gemerkt, zoals dat in het verleden heel vaak is gebeurd, dat de provincie Utrecht naar A wil en de stad Utrecht naar B, dan zijn de signalen die in Den Haag worden ontvangen tegenstrijdig. Als er dan andere regio's aandacht vragen voor investeringen in wegen of in wat dan ook, dan zal het geld daarheen gaan, omdat Den Haag dan moet vaststellen dat men in het Utrechtse er nog niet uit is. Het voordeel van samenwerking binnen een provincie is dat je met één geluid naar buiten komt met behoud van eigen verantwoordelijkheid.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! De provincie Utrecht vertegenwoordigt toch alle inwoners van de provincie, inclusief de inwoners van de gemeente Utrecht? Het is dan raar dat in Den Haag verondersteld kan worden dat de provincie Utrecht niet alle inwoners van de provincie vertegenwoordigt.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is misschien wel zo als wij dit heel zuiver benaderen en daarbij voorbijgaan aan de politieke werkelijkheid. Daar heeft de heer Witteman dan gelijk in. De realiteit gebiedt echter dat we moeten vaststellen dat wanneer er in Den Haag verschillende geluiden gehoord worden vanuit hetzelfde grondgebied, dat daarvan dan ook gebruik gemaakt zal worden. Het is dan handig dat je het als betrokkenen samen eens bent. Als je het echter niet met elkaar eens kunt worden, behoudt iedere partner z'n eigen verantwoordelijkheid.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wordt het dan niet tijd dat we het als provincie Utrecht met het BRU of met de gemeente Utrecht eens gaan worden? We zijn immers een van de kleinere provincies van Nederland qua oppervlak?

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik constateer dat wij in deze ontwikkelingsvisie het met het BRU en met de stad Utrecht eens zijn. Dus alle partijen zeggen wat er in dit voorstel staat en onderschrijven dat.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De discussie die de SP nu aanwakkert, verbaast mij enigszins. Ik begrijp dat de SP totnogtoe niet erg voor de NV Utrecht was, waarvoor die fractie nu een heftig pleidooi houdt. Het doel van de NV Utrecht is echter om alle belangrijke spelers binnen en buiten de provincie betrokken te houden en met één beeld naar Den Haag te komen. Met bijvoorbeeld de effecten van de mobiliteit die we onlangs dankzij het college hebben mogen zien. Het is dus of het een of het ander. Of men zegt dat men alle inwoners vertegenwoordigt en dan heeft men verder met niemand wat te maken. Ik ben echter blij dat het college daarvoor niet heeft gekozen. Het college heeft er echter expliciet voor gekozen om via de NV Utrecht de hoofdrolspelers bij elkaar te brengen en ervoor te zorgen dat die gezamenlijk optrekken naar de daartoe bestemde clubs en met name naar het Rijk. Dat wil niet zeggen dat je het over elke inhoud eens hoeft te zijn, maar het is wel een belangrijk resultaat in kracht, in samenwerking en in bundeling van krachten waarin je met elkaar praat met als gevolg dat er in Den Haag een gezamenlijk visie naar voren gebracht kan worden. Ik kan mij niet voorstellen welke moeite de SP daarmee zou kunnen hebben.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het zou niet nodig moeten zijn dat wij een NV Utrecht optuigen om van het gesteggel tussen het BRU of de stad Utrecht met de provincie af te komen. Het gezamenlijke doel is de bevolking van de provincie Utrecht. Het optuigen van de NV Utrecht zal niet tot een beter resultaat leiden als die de belangen van de provincie en van de stad Utrecht gaat behartigen.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer Bisschop zegt dat de provincie beslist de regie moet voeren. Dat doen wij ook. Het gaat er vooral om dat de provincie ook stelt, vanwege het algemeen belang dat zij moet dienen, hoe het een en ander aangepakt moet worden. Ik kan niet garanderen dat wij als provincie dat altijd goed zullen doen. Wel kan ik garanderen dat ik mijn uiterste best zal doen dat op die wijze te doen. De heer Bisschop noemde nog de Flevolandoptie. Die afspraak ligt er al. Rond 2020 worden er tien- tot twintigduizend woningen in Flevoland gebouwd. Daarover zijn in het begin van dit jaar

met de nieuwe wethouder van Almere nog afspraken gemaakt, die daarna heel gemakkelijk door het Rijk bekrachtigd konden worden. Dat is wel een onderdeel van het totale pakket zoals dat hier ligt. Nogmaals merk ik op dat er soms te veel bestuurlijke drukte is. Een lobbyclub kan veel goeds doen, maar dan moet dit altijd wel gebeuren vanuit het behoud van de eigen verantwoordelijkheid. Anders wordt er vanuit een verwaterd geheel gepraat en dat is natuurlijk nooit goed.

De VOORZITTER: Ik stel nu de tweede termijn aan de orde. Tenminste als de Staten de beraadslagen nu willen vervolgen.

De heer RUIJS (CDA): Kan er voor tien minuten geschorst worden?

De VOORZITTER: Dat kan. Ik schors de vergadering voor tien minuten.

Schorsing van 15.35 uur tot en met 15.54 uur.

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

De VOORZITTER: Ik stel de vergadering voor het betrokken agendapunt even te schorsen omdat er nog aan een motie wordt gewerkt.

Vervolgens stel ik voor dat we eerst agendapunt 17 behandelen. Dan zien we of de motie voor agendapunt 7 kan worden ingediend. Als dat het geval is, dan vervolgen we dat agendapunt.

PS2006IME05

Inzet middelen Stimuleringsfonds t.b.v. Science Park

Mevrouw RAVEN (CDA): De fractie van het CDA stemt van harte in met het beschikbaar stellen van €7.000.000 voor het Science Park in Utrecht. Toch is dit voor ons geen sterstuk geworden. Waarom wij bij dit onderwerp stil blijven staan, is van een andere orde. Dat betreft de uitspraken die de commissaris van de Koningin, onze voorzitter en voorzitter van GS, heeft gedaan tijdens het werkbezoek aan de Eerste Kamer. Tijdens dat werkbezoek ging het, zoals te verwachten was, over het middenbestuur en of er nu een Randstadprovincie of -autoriteit moest komen. Op een vraag van het Eerste Kamerlid Terpstra over wat er nu precies werd opgelost met een

grotere provincie, antwoordde de heer Staal, en ik citeer dan uit het letterlijke verslag dat er van deze bijeenkomst is gemaakt: "Er bestaat een groot misverstand over de discussie over het bestuur in de Randstad. Velen denken dat het moet gaan om een fusie van provincies en dat is niet de discussie." Dan sla ik een stukje over en dan zegt de commissaris: "Alles op het gebied van infrastructuur en ruimtelijke ordening, zowel vanuit de gemeenten, de oorspronkelijke provincies en het Rijk gaat naar de Randstadautoriteit. Waarom? Omdat het probleemoplossend vermogen op die onderwerpen op dit moment zo goed als nul komma nul is." En nog een stukje verder: "Dat vermogen bij infrastructurale zaken, de verdeling van universiteiten, de aanleg van wegen of de spreiding van ziekenhuizen of culturele instellingen wordt naar dat Randstadniveau gebracht. Op gemeentelijk niveau laten wij zorg, veiligheid en dat soort zaken. De ontsluiting van Amsterdam is Randstadautoriteit." En dan komt datgene waar het nu met name om gaat: "De verdeling van universiteiten is een zaak van de Randstadautoriteit. In Utrecht is drie jaar geleden nog een faculteit Economie opgericht. Dat is toch te dol voor woorden. Wij spreken over investeringen in de kenniseconomie. Dat betekent nu dat de pot met geld in porties wordt verdeeld aan iedereen die wat te vertellen heeft. Als morgen de universiteit in Utrecht met extra geld iets kan doen wat in Amsterdam allang goed wordt gedaan, doen wij het toch. Wij stoppen" - en daar gaat het eigenlijk om - "€7.000.000 aan provinciegeld in de ontwikkeling van een Science Park in Utrecht en er staat een voortreffelijk Science Park in Leiden. Daar hoort dat geld terecht te komen. Het gaat om dergelijke keuzes."

U begrijpt voorzitter, dat het ons verbaast dat u met dergelijke uitspraken komt. U hebt als voorzitter van PS en GS de taak uit te dragen waar GS en PS voor staan. Het is niet voor het eerst dat wij uitspreken dat de voorzitter van PS helder en transparant communiceert. Het belangrijkste daarbij is dat GS en PS eenduidig communiceren. Wij realiseren ons dat een commissaris meerdere petten heeft. Tijdens de begrotingsbehandeling ben ik daarop ingegaan. Wij mogen er toch van uit gaan dat tijdens een werkbezoek van de Staten aan de Eerste Kamer u daar met uw pet van Statenvoorzitter aanwezig bent. Mijn vraag aan u is dan ook of u

de uitspraken die u tijdens dat werkbezoek aan de Eerste Kamer heeft gedaan, terugneemt. Graag zou ik van de portefeuillehouder, de heer Mik, een reactie willen horen op deze uitlatingen van de commissaris. Ik ga er van uit dat de heer Mik dan namens GS spreekt.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het is een goed initiatief om te komen tot afspraken tussen de betrokken partijen. Het geeft ook een juiste richting aan de ontwikkeling van kennis en economie in de provincie en de stad Utrecht. Het Science Park gaat hoofdzakelijk over science, maar het is ook een park. Wat de openbare ruimte en de omgevingskwaliteit van De Uithof betreft, zou daar best nog wel een slag gemaakt kunnen worden. Er staan weliswaar mooie gebouwen, maar het geheel is nog altijd niet van een kwaliteit die wij aan de oostkant van de stad Utrecht zouden wensen. Wellicht dat die kwaliteitsimpuls door deze betrokken partijen ook kan worden meegenomen. Het is immers fysiek ook een soort visitekaartje en dat moeten we ook werkelijk kunnen tonen. Het gaat om een gebied dat nog steeds functioneert op een zeventien jaar oud bestemmingsplan. Ook in dien zin zou er een slag gemaakt kunnen worden.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Met de ondertekening van het convenant en van het voorliggende plan met de drie deelprojecten, gaat een belangrijke politieke wens van D66 in vervulling. Ik herinner me nog goed hoe ik met Boris Dittrich en Ninke van Keulen campagne voerde op De Uithof. Verkleed als landmeters wilden we daarmee duidelijk maken dat wij op die plek heel graag een science park gerealiseerd wilden hebben. Het voorliggende voorstel geeft een goede invulling van wat wij daarvan terug willen zien. Voor onze fractie blijft echter de latente versnippering van activiteiten en de inzet van middelen een punt van zorg. In de commissie heb ik daarover vragen gesteld. Het gaat daarbij vooral om de activiteiten van de holding van de Universiteit van Utrecht en van het UMC (Universiteit Medisch Centrum), inzake het opsporen van onderzoek dat voor 'vermarketing' in aanmerking kan komen. Daarnaast dienen er duidelijke afspraken met de KvK (Kamer van Koophandel) gemaakt te

worden over de rol van het CvOI (Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie). Hoe en wanneer wordt een potentiële, innovatieve, startende ondernemer doorverwezen naar de KvK, naar het CvOI en vice versa? Het antwoord van de gedeputeerde op die vraag vond ik niet echt overtuigend. Daarom vraag ik hiervoor nogmaals aandacht. Welke garanties en toezeggingen kan de gedeputeerde geven dat de startsubsidie Utrecht niet tot een soort backoffice van de UMC-UU-holding blijkt te zijn dan wel dat zij precies hetzelfde gaan doen wat er al binnen deze holdings plaatsvindt? Eenzelfde vraag stel ik ten aanzien van de concrete afspraken die er tussen de KvK en de bestuursgroep inzake het CvOI zijn gemaakt.

Ten slotte heeft mijn fractie met zeer veel verbazing kennisgenomen van de discussie die in de media is ontstaan over de vraag of De Uithof nog wel Uithof is als we de naam Science Park Utrecht gaan gebruiken. In de berichtgeving over de ondertekening van het convenant werd gemeld dat Science Park Utrecht de nieuwe naam voor De Uithof zal worden. Er volgde daarop nog een heftige reactie van de universiteit dat de naam 'De Uithof' ongewijzigd zou blijven. Zo ontstond er een nutteloze verwarring die alle aandacht wegnam van de kern van de zaak: een Science Park met toeters en bellen op De Uithof. Is dit nu die gekoesterde samenwerking qua innovatie en kenniseconomie in de regio Utrecht? Ik heb de tekst van het convenant er nog eens op nagelezen. In artikel 1, bij de definities, wordt onder 'science park' verstaan: 'een fysieke geografische locatie op De Uithof'. In artikel 10, staat bij het eerste lid inzake vestiging: 'is gevestigd in De Uithof'. Over een specifieke naamsverandering van 'De Uithof' in 'Science Park Utrecht' heb ik echter niets teruggevonden. Artikel 10, lid 1 kan echter voor enige onduidelijkheid hebben gezorgd. D66 stelt voor deze onzinnige discussie maar gelijk de kop in te drukken. Met gebruikmaking van de eerdergenoemde toeters en bellen dient D66 de volgende motie in.

Motie M2 (D66): Utrechts Science Park - De Uithof

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 december 2006; besprekend het Statenvoorstel inzake inzet middelen Stimuleringsfonds t.b.v. Science Park;

constaterende:

- *dat de provincie Utrecht samenwerkt met de gemeente Utrecht, Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht en het Universitair Medisch Centrum, aan de vorming van een Science Park;*
- *dat deze partijen een convenant hebben gesloten, waarin de afspraken rond het Science Park Utrecht zijn vastgelegd;*
- *dat voor de provincie het Science Park een van de speerpunten van het innovatiebeleid is, zoals is vastgelegd in het Economisch Beleidsplan 2003-2007;*

overwegende:

- *dat in de berichtgeving over de ondertekening van het convenant de suggestie werd gewekt dat De Uithof voortaan 'Science Park Utrecht' zal gaan heten;*
- *dat dit tot een opvallend heftige, ontkennende reactie van de Universiteit Utrecht heeft geleid;*
- *dat een discussie over de naam van het Science Park/De Uithof schadelijk is voor het aanzien van innovatief Utrecht;*
- *dat het mooie spreekwoord 'Het sop is de kool niet waard' op deze discussie van toepassing is;*

besluiten:

- *dat de provincie in concrete gevallen van communicatie rond het Science Park daarom de naam 'Utrechts Science Park - De Uithof' zal gebruiken;*
- *dat het college deze naam zal voorstellen aan de overige partijen in de stuurgroep van het Science Park als toekomstig toe te passen naam voor het Science Park,*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt derhalve onderdeel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer L. DE VRIES (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wat de SP betreft verdient het Science Park de naam 'Utrechts Science Park - De Uithof'. De SP steunt dit voorstel. Het is een onderdeel van de investeringen van het Stimuleringsfonds. Aan de

ene kant hebben wij gezien dat er ook een investering wordt gedaan ten behoeve van de bedrijventereinen, waardoor niet-hoogwaardige industrie, de maakindustrie, een impuls kan krijgen. De investering in kenniseconomie kunnen wij in dat verband wel rechtvaardigen.

In de commissie hebben wij onze zorg uitgesproken over de vrije wetenschapsuitoefening. Dat herhalen wij hier. Wij zien in deze plannenmakerij ook dat de Universiteit Utrecht, de Hogeschool Utrecht en het UMC worden onderschreven als 'kennisondernemingen'. Dat is voor ons een stap te ver. Dat is niet de weg die een school, een onderwijsinstelling, moet bewandelen. Dat bezwaar herhalen wij. Wij onderschrijven de zorg die GroenLinks heeft geuit over de kwaliteit van de openbare ruimte. Wij vinden dat ook daarbij wel een inhaalslag gemaakt kan worden.

De VOORZITTER: Dat was de eerste termijn van de Staten.

(De heer Bijkerk neemt het voorzitterschap over.)

De heer STAAL (cdK): Mijnheer de Voorzitter! Naar aanleiding van de opmerkingen van mevrouw Raven lijkt het mij goed daarop even te reageren. Laat ik vooropstellen dat ik haar onrust begrijp, maar niet haar verwijt. Een groot deel van de Staten, enkele gedeputeerden en ikzelf zijn op werkbezoek geweest bij de Eerste Kamer in een besloten bijeenkomst. In een open gedachtewisseling tussen Statenleden, leden van Eerste Kamer en bestuurders zoals ik, is er over verschillende dingen gesproken nadat men een inleiding had aangehoord van de heer Leijnse. In die inleiding is het hele Randstadautoriteitdenken aan de orde geweest. Ik verstopt niet dat ik daar een bepaalde opvatting over heb. Ik heb ook, daartoe via de inleiding uitgedaagd, de kans gegrepen om nog eens uit te leggen wat we met die Randstadautoriteit bedoelen. Niet een fusie van provincies, maar een nieuw soort autoriteit die inderdaad een aantal verantwoordelijkheden van Rijk en van steden toebedeeld krijgt. In de duiding daarvan heb ik als voorbeeld inderdaad genoemd: investering openkenniseconomie. Dat heb ik in een besloten bijeenkomst gezegd en dat zeg ik nog eens hardop en dat zeg ik ook in het openbaar: de versnippering van ons binnenlands bestuur zorgt

er ook voor dat we alle miljoenen - in de afgelopen periode betreft dat ettelijke honderden miljoenen - versnipperen over de Randstad. Versnipperen over kennisinstituten. Nooit zijn die ergens als speerpunt geïnvesteerd. Zo heb ik als voorbeeld ook het Science Park genoemd. Niet om afstand te nemen van wat wij hier in Utrecht doen, maar om dat als voorbeeld te noemen. Ik stond daar als Utrechts commissaris en ik kon ook een Gronings science park als voorbeeld noemen, maar dat vind ik betrekkelijk laf. Als het gaat om scienceparkontwikkelingen - er zijn er in Nederland een stuk of acht - is het mijn overtuiging dat dit niet de manier van investeren is. Net zo goed als we geen vier operagebouwen in de Randstad moeten hebben. Dat zijn gedachten die ik vanuit het openbaar bestuur neerleg. Ik snap heel erg goed dat je sommige dingen niet in het openbaar moet zeggen. Dat heb ik ook niet gedaan. U maakt dat op deze wijze openbaar en ik sta ervoor en ik neem geen jota terug van wat ik er gezegd heb. Allocatiebeslissingen zijn volgens mij hard toe aan een betere benadering dan die van versnippering zoals wij dat nu doen. Iedereen die het voorbeeld noemt van de faculteit Economie in Utrecht zegt dat dit eigenlijk raar is. Maar zodra dit in eigen vlees snijdt, hebben we het er niet over. Ik vond het een prima gedachtewisseling in de Eerste Kamer. Ik heb het ook vaker tegen de Staten gezegd dat ik wel eens mis dat het inhoudelijke debat niet wordt gevoerd, maar dat wel bij tijd en wijle de vraag wordt gesteld of een bestuurder die vanuit een bepaalde verantwoordelijkheid kijkt, denkt en handelt op sommige momenten iets niet of iets wel zou mogen zeggen. Ik zou met de Staten misschien een punt hebben gehad als ik na dit besluit een uitvoerig interview had gegeven in de krant hierover. Ik ga echter in een besloten bijeenkomst niet achter mijn kiezen houden wat ik als bestuurder vind van wat daar gezegd wordt. Dat zeg ik in alle oprechtheid.

Tot slot: het besluit van GS is unaniem genomen.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het college is blij met de algemene steun binnen de Staten voor dit voorstel. Het was lang gewacht en stil gezwegen, maar het is wel belangrijk dat wij nu met alle partijen tot overeenstemming zijn gekomen voor een bedrag van € 6.400.000, waarvan € 800.000 uit het

Stimuleringsfonds komt. Ook van de andere partijen - het Rijk, de Hogeschool, de Universiteit, de stad Utrecht en externen - zijn er bedragen die zijn vermeld in het voorstel. Dit is dus een echt gezamenlijk project. Ik noem die bedragen speciaal voor mevrouw Raven die sprak van € 7.000.000 van de provincie, maar hier heeft de provincie € 800.000 ingestopt.

Ik hoef niet verder meer te reageren op de vraag van mevrouw Raven over wat de commissaris hiervan heeft gezegd. Voor mij is maar één ding van belang: dit besluit in het college hebben wij unaniem genomen. Voor bespiegelingen in besloten kring over dergelijke onderwerpen moet, zo vind ik, altijd enige speelruimte zijn. Ik denk daar absoluut niet anders over dan de commissaris.

De heer Kloppenborg heeft, denk ik, er wel terecht op gewezen dat er op De Uithof nog wel iets moet gebeuren ten aanzien van de openbare ruimte. Ook de SP heeft daarop gewezen. De universiteit ziet dit overigens zelf wel goed in. Dat geldt ook voor de stad Utrecht die bezig is met een ruimtelijke visie voor De Uithof. Daarop zal men later terugkomen. Ik denk dat de gelden voor het Science Park daarvoor niet in de eerste plaats gebruikt zullen worden, maar dat is ook niet uitgesloten. We hebben in ieder geval een enorme doorbraak bereikt door de inkomsten die eventueel een gevolg kunnen zijn van de activiteiten van het Science Park, terug te sluisen naar De Uithof ten aanzien van het Science Park zelf. Dát was immers de grote discussie die er in de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden tussen de stad Utrecht en de universiteit Utrecht, over wat er, ten aanzien van het protocol dat al zo'n tiental jaren geldt voor De Uithof, zou moeten gebeuren met de eventuele meerwaarde van bedrijfsvestigingen op De Uithof. Daarvoor is nu een regeling gevonden door die gelden terug te sluisen in het Science Park. Daarmee hebben we een belangrijke doorbraak bereikt.

De versnippering waarvan de heer De Vries van D66 heeft gesproken, zal wel meevallen. De KvK blijft hierbij mijn uitgangspunt. In deze regio hebben wij met alle belangrijke partijen die ertoe doen de Taskforce Innovatie opgericht. Daar worden de Science Parkontwikkelingen voortdurend gerapporteerd en mee kortgesloten. Alle partijen zijn dus betrokken bij datgene wat er op het Science Park gebeurt. Het kan dus niet zo zijn dat men er langs elkaar heen werkt. Dat er natuur-

lijk op de universiteit zelf, waar meerdere mensen zich bezighouden met de innovatie, afstemming noodzakelijk is, daarin heeft de heer De Vries volstrekt gelijk. Dat zal ook gebeuren. We hebben natuurlijk de back office, dat is de SKE-aanvraag (Subsidieregeling Kennisexploitatie), op de universiteit zelf. Die wordt zeer goed gezwaluwstaart met het CvOI. Voor zover daartussen nog frictie kan plaatsvinden, weten we in ieder geval dat het hele Science Park wordt bestierd door een stuurgroep waarvan de gedeputeerde EZ voorzitter is. Wij zitten er dus bovenop om eventuele fricties snel te signaleren en er zo nodig snel iets aan te doen. Dat is in de afgelopen periode ook goed gebeurd. Ten aanzien van de naamgeving van De Uithof wil ik het niet erger maken dan het al is. Er heeft immers geen enkele discussie plaatsgevonden tussen universiteit, stad of provincie over de naamgeving. De Uithof is gewoon De Uithof. Die discussie in de pers vond ik ook een beetje raar. Ik weet niet waar die vandaan kwam. Wat mij betreft moeten de Staten geen moties indienen waarin staat wat de naam wel of niet moet zijn. Wij moeten ons daarmee als Staten niet bemoeien. Dat geeft alleen maar aandacht aan het een of andere luchtballonnetje dat door de pers is opgelaten. We moeten dat niet gaan aanzwengelen. Iedereen is het erover eens dat de naam van De Uithof niet wordt gewijzigd en in De Uithof vestigen wij het Science Park.

Wat de discussie betreft die wij met de heer De Vries van de SP hebben gehad over de vrije wetenschapsbeoefening, daarover kunnen wij nog heel lang filosoferen. Dat zullen we vandaag niet doen. Mijn stelling is dat de vrije wetenschapsbeoefening in Nederland is gewaarborgd door een aparte geldstroom naar de universiteiten. Daarnaast zijn er derde en vierde geldstromen die uit het bedrijfsleven komen. Ik vind het op zichzelf ook terecht dat producten van de universiteit in de samenleving kunnen worden gebruikt en dat die daarop ook wordt ingericht. Onze wetgeving en de aparte geldstromen zorgen ervoor dat wetenschapsbeoefening die op zuivere kennis is gericht, wel degelijk een plaats behoudt in Nederland.

De heer L. DE VRIES (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het is natuurlijk een goede zaak dat het bedrijfsleven meer kansen kan vinden om toegang te krijgen tot wetenschappelijke kennis. Onze zorg is echter

dat de universiteit zich nu ook gaat bezighouden met het behalen en beheren van patenten. Dat betekent dat wetenschappelijke kennis wordt afgebakend en dat zou een universiteit niet moeten doen omdat die ook kennis met andere universiteiten moet kunnen uitwisselen. Als alles onder een patent valt dan is dat niet meer aan de orde. Dat is een ontwikkeling die ik toch wel wens te signaleren.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! In het algemeen is het zo dat de universiteit dit in een afgeschermd organisatie - ook wij hebben onze holdings in het Utrechtse - heeft ondergebracht. Het is nu eenmaal zo dat als de universiteit iets heeft uitgevonden dat ten bate komt van de eigen instelling, daarvoor een patent nodig is. Dat lijkt mij op zichzelf niet zo'n probleem. We hebben het wel eens gehad over maatschappelijk verantwoord ondernemen. Maatschappelijk verantwoord onderzoek doen, wetenschapsbeoefening, hoort daar ook bij als er maar altijd plaats blijft voor een onafhankelijke wetenschap waarbij kennis het uitgangspunt is. Dat moet echter gebruikt worden ten bate van onze samenleving. Dat vind ik een vanzelfsprekend uitgangspunt.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! U zult begrijpen dat het CDA de opstelling van de voorzitter betreurt. Uiteraard mag de voorzitter een mening hebben, maar de vraag is of hij die moet ventileren. Hij zegt dat het tijdens een besloten bijeenkomst was, maar dat is niet waar, want er zaten Eerste Kamerleden bij, dus wat hij in die bijeenkomst zegt, gaat wel naar buiten. Als wij het dan hebben over het communiceren en de gedeputeerde zegt gelukkig dat het besluit unaniem is genomen, dan is het alleen al voor de Eerste Kamerleden een merkwaardige situatie dat een commissaris een ander standpunt heeft dan GS. In die zin betreuren wij het ernstig dat de voorzitter op deze manier zijn persoonlijke mening heeft geventileerd.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik haak nog even in op wat mevrouw Raven in eerste en tweede termijn naar voren heeft gebracht. De fractie van D66 is ook enigszins

verbaasd. Als wij kijken naar science parken in Nederland gaat het niet zozeer om de kwantiteit maar om de kwaliteit van die parken. Ik dacht dat wij in Nederland toch een beetje op weg zijn om te kijken op welke plek wij het beste welk soort innovatieve ontwikkeling kunnen stimuleren. Zo is Leiden misschien goed in bepaalde medische ontwikkelingen. Wageningen zit in de Food Valley en dat soort zaken. Als we echt landelijk, vanuit Den Haag dat soort zaken moeten stimuleren, dan zou dát een benadering moeten zijn op EZ- en OCW-niveau om te kijken waarop de pijlen gericht moeten worden.

Dan nog een korte reactie op wat de gedeputeerde heeft gezegd. Hij zit er bovenop en wij zitten boven op hem dus dat zal dan wel goed komen, denk ik. Ten aanzien van de motie die wij hebben ingediend, mag het duidelijk zijn dat de bedoeling daarvan was om even te laten merken dat wij dit een zeer kolderieke mediaontwikkeling vonden. Wij zullen die motie dan ook intrekken. Wij willen namelijk geen bijdrage leveren aan een algemene verwarring. Het sop is de kool niet waard, ook in dit soort zaken. Het is echter wel een belangrijk punt dat de communicatie wat het Science Park betreft in de toekomst eensluidend blijft. Ik ga dan geen discussie voeren over wie daarvoor wel of niet verantwoordelijk is.

De heer L. DE VRIES (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij vinden het reuze jammer dat D66 die motie intrekt. Wij hadden graag SP De Uithof in het leven willen roepen, maar helaas, het is niet anders.

De heer STAAL (cdK): Mijnheer de Voorzitter! Met alle respect en in alle bestuurlijke vriendschap, mevrouw Raven, maar dat zeg ik nadrukkelijk ook tot de heer De Vries. De heer De Vries maakt het nog een graadje erger, want hij suggereert alsof ik in de Eerste Kamer het debat ben aangegaan over het Science Park Utrecht. Dat ben ik niet. Ik heb in de Eerste Kamer mijn zorgen die in negen jaar tijd zijn opgebouwd, geuit over het feit dat concurrerende overheden de samenleving ontwikkelingen onthouden. Het feit dat Nederland het verliest op het gebied van de kenniseconomie van andere stedelijke gebieden komt door concurrerende overheden. Daar vraag ik sinds jaar en dag al aandacht voor. We lopen elkaar in de weg en we beconcurreren elkaar. In dié discussie heb ik uitleg gegeven

aan wat wij bedoelen met 'Randstadautoriteit': geen fusie van provincies. In die discussie heb ik voorts het voorbeeld genoemd van het Science Park Utrecht, waarover allang een besluit was genomen waarbij ik, als ik mij goed herinner, niet eens het woord heb gevoerd, maar waarbij ik mij beperkt heb tot het leiden van de GS-vergadering. Dan kan het toch niet zo zijn dat als je in een besloten gemeenschap - en het was wél een besloten gemeenschap - waarin we bestuurlijk overleg hebben met de Eerste Kamer in een open gedachtewisseling over wat ons zoal bezighoudt, ik niet zal zeggen wat ik te zeggen heb. En ik durf te beweren dat geen enkel Eerste Kamerlid de ongerustheid had die u, mevrouw Raven, hier tentoonspreidt. Die gaat namelijk over iets anders en dát snap ik wel. Die gaat over: wanneer kan uw voorzitter zich wel of niet uiten? Dat kan hij regelmatig, maar soms kan hij dat niet. Wat hij in al die discussies echter nooit heeft gedaan: hij heeft nooit en te nimmer in het openbaar het Science Park als voorbeeld genoemd. Om daar nog eens neer te zetten hoe wij daarin staan, heb ik dat daar in die besloten bijeenkomst genoemd. Het enige dat ik daarna heb geconstateerd, is dat het inhoudelijke debat ook door u in de Staten op die argumenten nog steeds niet gevoerd wordt. Het inhoudelijk debat over de Randstadautoriteit wordt door alle Staten, ook door die van Zuid-Holland, Flevoland en Noord-Holland gevoerd over posities en over de bestuurslagen zelf. Niet over de inhoud van de argumenten zoals ik dit voorbeeld onder de aandacht van Kamerleden heb gebracht. Als mevrouw Raven zegt dat ik een mening mag hebben, zou zij minstens moeten verlangen dat ik die tegenover de Eerste Kamerleden naar buiten breng. Als een commissaris zich daar niet kan uiten, dan heeft men niet veel aan de mening van zo'n commissaris.

(De heer Staal neemt het voorzitterschap over.)

De VOORZITTER: Wil de heer Mik nog het woord? Dat is niet het geval zie ik. Dan sluit ik hierbij de beraadslagingen over dit onderwerp.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel.

PS2006REG22

Noordvleugel Utrecht concept-Ontwikkelingsvisie 2015 (vervolg van de behandeling)

De VOORZITTER: Ik stel agendapunt 7 weer aan de orde, omdat ik vermoed dat hierbij een motie wordt ingediend die na de schorsing door verschillende fracties bekeken kan worden.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind het verstandig dat we nu eerst afscheid

nemen van de heer Damen en dat we daarna verder kunnen gaan met het politieke debat.

De VOORZITTER: Ik laat eerst de motie indienen. Dan kan die meegenomen worden in de schorsing. De heer Ruijs heeft een schorsing aangevraagd en volgens het reglement van orde heeft hij het woord, maar dat draagt hij over aan de heer Reerink. Als de heer Reerink de motie nu indient dan kan die deel uitmaken van de beraadslagingen en dan kunnen de verschillende fracties zich tijdens de schorsing zich er alvast over beraden.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Gezien de debatten die vorig jaar in de commissievergaderingen zijn gevoerd, maar ook tussendoor tijdens werkbijeenkomsten, is er een helder beeld ontstaan en heeft men elkaar op hoofdlijnen vrij aardig kunnen vinden. Dat heeft als resultaat gehad dat door het overgrote deel van de fracties er een motie is opgesteld, waarmee we de besluitvorming van de Staten op dit punt kunnen afronden. Wij hechten eraan die motie in te dienen. Niet dat wij het helemaal oneens zijn met de NV Utrecht, het college of met wie dan ook, maar wel omdat het goed is de besluitvorming van de Staten op dit punt heel helder te laten zijn, en om een duidelijk signaal af te geven aan andere overheden en betrokkenen over de vraag waar de Staten van Utrecht in dezen staan. Dat betekent dat ik namens alle fracties, behalve die van de SP, een motie kan indienen.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! GroenLinks moet eerst nog naar die tekst kijken.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter!
Nadat ik de motie heb ingediend, kunt u daarna
alsnog zeggen dat u ervan afziet.

**Motie M3 (PvdA, CDA, VVD, GroenLinks):
Fasering besluitvorming Noordvleugel Utrecht**

*Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering
bijeen op 11 december 2006, besprekend de
concept-Ontwikkelingsvisie 2015-2030 van de
Noordvleugel Utrecht;*

constaterende:

- *dat de nota Ontwikkelingsvisie 2015-2030 een beeld geeft van de woningbehoefte in de periode na het Streekplan 2005-2015;*
- *dat in de provincie Utrecht in de periode 1995-2005 te weinig woningen zijn gebouwd;*
- *dat eerst de resultaten van de geplande woningbouw in het streekplan 2005-2015 helder moeten zijn;*
- *dat het voorliggend stuk nog te globaal is om nu al richtinggevende besluiten over nieuwbouwlocaties te nemen;*
- *dat door GS is meegedeeld dat keuzes nu nog niet gemaakt hoeven te worden;*

overwegen:

- *dat de voortgang van het proces in de Noordvleugel niet tot directe verdere besluiten noodzaak nu tot de planstudies voor de infrastructuur besloten is;*
- *dat in 2008 conform de besluiten op basis van de aanbevelingen van de commissie Bouwstagnatie zal plaatsvinden vooral ten aanzien van de concrete woningproductie en dat vervolgspraken voor de woningbouwproductie voorzien zijn;*
- *dat tegen die tijd ook meer zicht verkregen kan worden in de demografische ontwikkelingen en de invloed daarvan op de behoefte aan woningen;*
- *dat dan ook de effecten van de woningproductie elders in onze aangrenzende provincies duidelijker kan worden;*
- *dat meer inzicht verkregen moet worden in de onderbouwing en de keuze voor specifieke bouwlocaties alvorens besluiten genomen kunnen worden;*

besluiten:

- *dat bij het plannen van de woningbouw de voorkeursvolgorde van het streekplan wordt gehanteerd;*
- *dat het college aan de Staten voorlegt welke infrastructurele maatregelen er worden genomen om het verkeer en vervoer tussen Utrecht en Flevoland te bevorderen;*
- *dat het college Provinciale Staten jaarlijks van de voortgang in de woningbouw op de hoogte stelt;*
- *dat het college zorgt dat de besluitvorming over extra woningbouw door de Staten niet nu, maar na de evaluatie en besluitvorming op grond van de aanbevelingen van de commissie Bouwstagnatie kan plaatsvinden, en gaan over tot de orde van de dag.*

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt derhalve onderdeel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Dan schorten wij de beraadslagingen over dit agendapunt opnieuw op.

Afscheid van de heer J.L.M.M. Damen

De VOORZITTER: Staten van Utrecht, geachte heer Damen, beste Jacques, 'Staatslieden en politici zijn geen architecten, maar tuinlieden die het moeten doen met wat de natuur biedt.' Dat is een uitspraak van een Amerikaans politicus die in 1971 is overleden. Een uitspraak die, naar ik denk, u op het lijf is geschreven. U bent als VVD-er al vele jaren bezig politiek en natuur te combineren. Al sinds 1975 houdt u zich intensief bezig met bescherming, inrichting en beheer van het landelijk gebied. Erg begrijpelijk, kijkend naar uw 'roots'. Geboren als boerenzoon, opgeleid als bosbouwer en landbouweconoom kwam u, hoe kan het anders, in de natuurbescherming terecht. Toen midden jaren tachtig de rijksoverheid besloot tot aankoop van 200.000 hectare agrarische grond om een ecologische hoofdstructuur te kunnen maken, dacht u dat dát uw moment was. Maar niet op dezelfde manier als de overheid dacht. U vond namelijk dat het aankopen van land door de overheid maar een dure, onnodige aangelegenheid was.

Dat kan anders, was ook uw gedachte. En zo ontstond eigenlijk het beginpunt van de strijd voor particulier landbouwbeheer. Daar spitste u het op toe. Sindsdien bent u mede door het directeurschap van een eigen advies- en ingenieursbureau de spil in dat spel dat rood en groen heet. Herkenbaar, als het gaat om zich overal mee willen bemoeien, maar ook herkenbaar als echte liberaal. Want u staat voor gelijke beginselen, vrijheid en eigen verantwoordelijkheid; en de hobby's passen ook bij een liberaal: paardrijden, jagen, en dat tuinieren zal wel meevallen, denk ik. Het staat op mijn papier. Als er nog tijd over is. Een echter liberaal. Maar wel vanuit opvattingen en intenties om plannen, doelen en uitgangspunten echt te realiseren. U bent dan ook iemand die niet praat over strategieën, u wilt die ook uitvoeren en u wilt tevens zien wat ervan terecht komt. Om dat nog wat kracht bij te zetten, dacht u dat u dat het beste kon doen door u ook maar met de politiek zelf te bemoeien. Dat deed u vanaf 18 april 1995 voor de VVD in de Staten. Maar, Statenleden - ik weet niet of u dat allemaal weet - dat had ook anders gekund. In de jaren zeventig van de vorige eeuw was de heer Damen lid van de Politieke Partij Radicalen - ik zie nu een aantal Statenleden die daarbij moeten hikken - de PPR, die later is opgegaan in GroenLinks. En niet zomaar een slapend lid. Nee, Ria Beckers logeerde bij hem thuis, en met Bas de Gaay Fortman trok hij met een verkiezingskaravaan het hele land door. Onze Jacques Damen. Toen de partij eindelijk de naam kreeg die het verdiende - dat 'radicale' was toch eigenlijk niks - en een naam die zou passen bij de heer Damen, toen hield hij het voor gezien. Soms moet ik in dat verband wel eens denken aan Dreesmann. Ik durf dat in een politiek gezelschap nooit zo precies te zeggen, maar u kent de uitspraak van Dreesmann wel: 'Als je geen gevoel in je lijf hebt, en als je op je twintigste, dertigste geen socialistische, solidariteitsopvattingen, opvattingen hebt, dan heb je geen gevoel in je lijf'. Maar Damen maakt daar iets anders van door te stellen: 'Als je op je vijftigste dat nog hebt, dan schijnt er iets anders te ontbreken', maar dat laat ik hier maar even in het midden. Maar mijnheer Damen is zo'n voorbeeld. Nee, mijnheer Damen, u herkende meer in de beginselen van de VVD, die u ook trouw bent gebleven. Ik geloof dat Vonhoff en Winsemius uw grote voorbeelden waren. U hebt zich daar ook

danig geroerd. In de jaren negentig fungeerde u als politiek adviseur van landbouwminister Van Aartsen. Daardoor kwam u in een omvangrijk netwerk terecht. Den Haag werd uw grazige weide. Dat liet u ook graag merken. U liet graag merken dat u verkende in Den Haag, dat u daar kind aan huis was, dat u ook kon voorspellen wat er zou gebeuren, en u wist dat die landelijke politiek en dat netwerk heel goed te koppelen aan uw Statenwerk hier.

In het Statenwerk hebt u zich gekwetend van veel energie. Energie in de commissie Ruimte en Groen waarvan u elf jaar lid geweest bent. Voorts was u lid van de commissie Water en Milieu, en vanaf 2003 bent u voorzitter van de commissie Infrastructuur en dus ook lid van het presidium. Ook in het dualisme bent u meegegroeid. Daarnaast bent u ook zeer actief als het gaat om de organisaties er tussenin: de Utrechtse Boerderijstichting en niet te vergeten de Lami, het samenwerkingsverband tussen Landbouw en Milieu. Kortom, voor de heer Damen is er veel. Veel als het gaat om zijn belangstelling voor groen, zowel in het politieke maar ook in zijn bedrijf als daartussen. Ook daartussen is veel te doen en is veel bemoeienis mogelijk.

Mijnheer Damen, u wordt in al dat handelen, in die belangstelling en in dat acteren, gekenschetst als een zeer deskundig en ook slagvaardig politicus. U zit daar ook vol in. Soms vraag je je af of iemand een vinger in de pap heeft, dat heeft u zeker en wellicht dat hier en daar het polsje er ook nog wel eens in zit. Zo wordt u gekenschetst. U gaat de dialoog niet uit de weg en u gaat evenmin uit de weg dat u er op verschillende manieren in zit. Hoe lastig dat in het verleden ook wel eens is geweest. Uw eigen bedrijf, uw eigen adviseurschappen, het politieke werk, maar ook - en dat onderstreep ik - uw belangstelling voor niet alleen het onderwerp, maar ook om daarmee doelen te realiseren. Daarbij is het u nooit om een verkeerde bedoeling gegaan. U hebt zich willen inzetten voor dat groen in deze provincie. Uw stijl is er wel inderdaad een dat u wel eens twee vliegen in een klap wilt slaan en misschien ook wel meer. Dat hoort ook bij een jager - die heeft niet de hele dag de tijd. Maar dat heeft u ook wel eens in wrijving gebracht - ik zeg dat hier in alle openheid - en ook wel eens in wrijving op een manier dat men denkt: hoe moet

dat nou met die dubbele pet? Over dubbele petten gesproken: daar hebben we het hier vaak over. Ik kan er van meepraten en ik weet ook als geen ander dat juist de controle daarop van elementair belang is om politiek en zaken, als je er zelf in betrokken bent, van elkaar te scheiden. Als je dat goed wilt scheiden, dan moet je daar soms wat meer en wat verder in gaan dan feitelijk nodig is bij discussies die wij wel eens hebben gehad. Als je denkt dat het allemaal keurig is geregeld, dan toch wil men meer. En terecht wil men meer, omdat in het politieke ambt het niet ter discussie mag staan. Dan moet je soms de scheiding verder aanbrengen dan misschien feitelijk nodig is. Dat hebt u onder ogen gezien en die keuze hebt u zelf gemaakt. Dat is te respecteren. Een keuze die ook wel eens betekent dat de druiven zuur kunnen zijn en dat je met al je goede bedoelingen voor het groen en voor deze provincie meer zou hebben kunnen doen in je gedachten dan dat je kunt doen als je sommige dingen niet mag combineren. Maar dat zij zo.. Nogmaals: met respect nemen wij kennis van het feit dat u zelf die keuze maakt. Het gaat u aan het hart. Ik weet dat ook uit de gesprekken die wij daar samen over gehad hebben. Maar het is een compliment waard: u doet het goed. U hebt besloten om vol voor uw eigen bedrijf te willen gaan. Dat is jammer, want wij verliezen in u een absoluut competent Statenlid. Maar het is goed, ook omdat je daar geen last van moet hebben. U niet en de Staten evenmin. Maar de provincie Utrecht zal u niet kwijt zijn. U kennende, hebt u zoveel ervaring, ook hier in het politieke opgedaan, dat u ongetwijfeld uw kaarten nog niet hebt uitgespeeld. Ik weet dat u dat ook doet vooral in het belang van waar u voor staat. U komt uit het groen en u wilt in het groen blijven. Een natuurmens pur sang. Met respect hebben wij ervan kennisgenomen dat u het Statenlidmaatschap daarvoor neerlegt, maar wij weten ook dat u het groen niet loslaat. Het zij u graag gegund.

Dat vinden ook anderen. Wij zullen straks graag de vergadering schorsen en beneden een drankje drinken en uw inzet zal ook daar niet onopgemerkt voorbijgaan, omdat vanzelfsprekend een aantal vertegenwoordigers van andere organisaties uw afscheid hier in de Staten volgt en daarop straks graag het glas met u heft en er wellicht ook iets over zegt.

Ik mag u graag als dank voor de afgelopen bijna twaalf jaar de roemer en de bijbehorende oorkonde overhandigen. (Applaus).

De heer DAMEN: Voorzitter, beste oud-collega-Statensleden, vrienden, familieleden. Voorzitter, ik dank u voor uw woorden. De tenen van oud-collega-Statensleden zullen zich gekromd hebben toen zij vernamen dat ik inderdaad actief ben geweest bij de PPR, maar ik dacht dat dit geen geheim meer was. Ik ben er ook altijd eerlijk voor uit gekomen en dat in relatie met het groen. De Provinciale Staten, bijna twaalf jaar geleden. Ik heb er nu eenmaal voor gekozen om vóór 7 maart te vertrekken, dat heeft zo z'n reden. Ik kom daar straks op terug. Aangemoedigd, nu twaalf jaar geleden, door onder anderen Jan Willem Steengracht van Oostcappelle en Henk Kamp, nu bekend vanuit de VVD in de Tweede Kamer. Waarom voelde ik wat voor de politiek, en dan met name in het landelijk gebied. U hebt het al gezegd: geboren en getogen in het landelijk gebied van westelijk Noord-Brabant en Zeeland. Afkomstig uit een zeer kleurrijke, bestuurlijke familie met KVP-ers, VVD-ers en inderdaad ook met een PPR-lid. Na beëindiging van mijn studie in 1975 heb ik mij mogen inzetten voor de groene ruimte. Mijn drijfveer was: behoud van onze groene ruimte en een brede acceptatie daarvan. Ook in deze Staten. Naast mijn werkzaamheden hoopte ik via de politiek daaraan nog een extra duwtje te kunnen geven. Diverse personen als Henk Vonhoff, maar ook David Lutein en zelfs Gerrit Braks adviseerden mij als groene liberaal van het platteland mij politiek te manifesteren en voor de ideeën die ik had een breed draagvlak te verkrijgen, zoals het particulier en agrarisch natuurbeheer. Ook dankzij de stevige steun van een aantal personen dat ook hier aanwezig is. Ik denk ook aan Jan Geluk, oud-Kamerlid, een goede vriend van mij en inmiddels een bekend en goed waterschapbestuurder. Na tien jaar werkzaam geweest te zijn bij Natuurmonumenten en tien jaar als landelijk directeur van een natuurbeschermingsorganisatie en een groot aantal andere bestuurlijke functies op dit gebied, begon het ondernemerschap bij mij echter weer wat te kriebelen. Dat heb ik weer weten te combineren met die groene ruimte. De politiek begon hierbij een steeds grotere rol te spelen. Dan kijk ik naar u, mijn oud-collega-Statensleden. Het landelijk gebied is misschien wel de toekomst

voor het voortbestaan van de provincie. Zeker als we zien welke taken en ook welke kansen de provincie heeft. Ik denk maar aan de ruimtelijke ontwikkeling, waarover de Staten hedenmiddag uitvoerig discussiëren. Over ontwikkelingsplanologie, een speerpunt in diverse plannen, rood voor groen en blauw. De Reconstructie, waar ik met u, Statenleden met trots op terug mag zien. Twee jaar geleden hebben we in deze Staten een Reconstructieplan aangenomen. Daarbij doe ik een beroep op de Staten en op u, mijnheer Lokker, om dat scherp in de gaten te houden waar het de uitvoering betreft en waar het gaat om ook de provincie Gelderland bij de leest te houden. Het ILG (Investeringsregeling Landelijk Gebied), het AVP (Agenda Vitaal Platteland) waar de Staten hedenmiddag nog over zullen moeten discussiëren. De terechte grote rol van de particulieren en dan met name van de agrariërs. Het Groene Hart: het water als ordenend principe en met behoud van onze waterschappen in Nederland zeg ik dan tot de heer Reerink van de PvdA. Ik moet wel constateren dat de politiek hiervoor soms te weinig oog heeft. Het landelijk gebied dient met veel meer respect en serieuzer te worden behandeld. Dat landelijk gebied is geen sluitstuk en het mag niet onderschat worden.

Met het landelijk gebied voer je geen politieke spelletjes. Voor degenen die wellicht een grotere affiniteit met de grote stad hebben, zeg ik: wie de stad lief heeft, koestert het platteland. Dat geldt ook voor mijn fractie. Ik ben en blij inderdaad een groene liberaal. Personen als Pieter Winsemius, David Lutein, Ed Nijpels en Jan Geluk, hier aanwezig, blijven mijn voorbeelden. Een provincie kan het niet alleen redden met nog meer asfalt en met meer op elkaar gepropte woningen. Die provincie kan het niet redden met minder natuur, zeker niet met minder boeren en met nog meer regels. Nee, dit kan anders. Dat anders handelen vraagt om creativiteit van ambtenaren en om lef van bestuurders. Zeker gezien de nieuwe mogelijkheden die ons nu geboden worden, vraagt dit de inzet van allen, maar geeft dit juist ook een kans die we kunnen benutten. Ik heb het idee dat het met het lef van de bestuurders in deze provincie wel goed zit en ook in toenemende mate bij de ambtenaren. Uiteraard moeten zij - de een wat meer dan de ander - er nog wat aan wennen dat we meer praten

over ontwikkelingsplanologie dan over verbodspanologie. Het is een andere manier van werken en denken, dat ervaar ik dagelijks. Maar ik moet ook zeggen dat in de afgelopen twee, drie jaar hier een heel positieve wending is gekomen in het provinciale apparaat.

Maar jammer genoeg moet ik ook na twaalf jaar politiek bestuur nog wel constateren dat de creativiteit en het lef niet bij alle gemeenten aanwezig is. Laat ik maar een schot voor de boeg doen; het is niet meer mijn verantwoordelijkheid, wel de uwe na 7 maart. Dit krijg je ook niet uitsluitend door herindelingen. Ik zie dit ook in mijn eigen gemeente. Een fantastisch voorbeeld van hoe het wel kan, is die zelfstandige, kleine gemeente Renswoude. Met een initiatief waar eenieder jaloers op mag zijn, met korte ambtelijke en bestuurlijke lijnen, maar wel gebaseerd op kwaliteit: gebiedsontwikkeling op hoog niveau. Juist dergelijke nieuwe ontwikkelingen en wijzen van aanpak in het landelijk gebied vormen voor mij de komende drie tot vier jaar een grote uitdaging die ik niet kan combineren met een openbare politieke functie. Niet alleen vanwege mijn tijdsbesteding. Mijn lieve echtgenote, hier aanwezig, zou mij ook liever thuis willen zien.

Los nog van de fysieke invulling, gaat dat ook niet in je koude kleren zitten. Zeker de onduidelijkheid over functies, u, voorzitter, heeft dat al genoemd. Wij hebben hiervan zojuist nog een stukje meegekregen, en hoe men een en ander ervaart of juist niet, of niet wil ervaren. Dergelijke discussies vormden hier een beetje de schaduwkant die ik overigens snel ben vergeten. Van dergelijke discussies heb ik meer dan eens de afgunst van derden ervaren, het niet gunnen en de angst: hij zou wel eens te veel kunnen weten van dit onderwerp. Daarom zou ik juist dit soort ontwikkelingen en bestuurlijke activiteiten betreuren. Zeker gezien de grote belangen die hiermee in het landelijk gebied zijn gemoeid. Die enkele keer dat dit in dit huis is voorgevallen, was ik dat, eerlijk gezegd, heel snel vergeten, zeker gezien het warm onthaal dat ik op mijn kantoor kreeg toen ze zeiden: 'hij blijft'. Daarover wil ik toch één ding nog zeggen. Toen mijn fractie mij als GS-kandidaat aanwees en de kritiek van anderen daarop luidde dat we weer het tijdperk-Robbetsen zouden krijgen, was ik op dat ogenblik eigenlijk zeer vereerd. Het is juist Roel Robbetsen geweest, mijn grote politieke vriend en

voorbeeld, voor wie ik veel bewondering heb. Om daarmee vergeleken te worden, was geen miskenning. Maar dat hoofdstuk is gesloten.

U bent nog niet van mij af. De vele uitdagingen die ik de komende tijd ook in uw midden zal uitvoeren, zullen ons niet van elkaar vervreemden. Integendeel. Wellicht, beste vrienden, ben ik hier nog vaak te zien met een andere pet. Misschien onderhandel ik wel in het belang namens uw gemeente of kom ik inspreken. Ik heb als commissievoorzitter gezien hoe dat werkt, dus dat is heel eenvoudig. Vijf minuten van tevoren aanmelden en je krijgt vijf minuten spreektijd.

Wellicht ben ik straks in staat om drie ruggen uit dat varken te snijden. Ik hoef nu ook geen rekening meer te houden met verschillende petten. Uiteraard blijf ik gebruikmaken van mijn inmiddels inderdaad uitgebreide netwerk. En ik sluit niet helemaal uit dat ik na een bepaalde periode terugkeer in de een of andere, publieke, bestuurlijke arena. Misschien wel in een andere provincie. Komende jaren zult u mij tegenkomen in gebieden als het Groene Hart, de Venen, in reconstructiegebieden en uiteraard in de Langbroekerwetering, maar dat kan ook in Zuid-Limburg zijn, in Zeeland-West of Noord-Holland. Ik hoop voorzitter, vrienden, ambtenaren, dat ik op dezelfde constructieve wijze mag rekenen op samenwerking met bestuur en met de ambtelijke diensten die ik tot op het laatste heb ervaren als plezierige sparringpartners.

Wat die ambtelijke diensten betreft, zonder de heer Sietsma in de problemen te brengen: ik heb nog een aantal vacatures. De wijze waarop wij gebruik hebben mogen maken van een van uw voormalige, zeer ervaren ambtenaren, smaakt naar meer.

Tot slot, meld ik u dat ik buitengewoon trots ben dat ik voor de provincie in de afgelopen jaren het een en ander heb mogen doen. Ik ben dankbaar voor de bestuurlijke ervaring die ik vanuit dit huis en van u heb meegekregen. Veel dank voor de intensieve samenwerking en de goede contacten met de diverse ambtelijke diensten.

En u voorzitter, beste Boele, dank voor jouw belangrijke adviezen in de afgelopen periode. Ik weet zeker dat we elkaar nog zullen tegenkomen.

Ik heb van u een prachtige bos bloemen en andere dingen gekregen, maar ik heb voor u ook wat meegenomen. Ik zag u in de afgelopen jaren steeds

met wenkbrauwen fronsen als ik het had over 'twee ruggen uit een varken snijden' of 'trekken aan een dood paard'. Die uitdrukkingen kende u niet. Ik heb hier voor u een echte dikke rug van een wild zwijn, geschoten op de Hoge Veluwe. U bent straks vast in staat - zo lang moet u deze niet bewaren, hoor - uit dit varken drie ruggen te snijden.

Ook mijn dank aan de gedeputeerden die bereid waren met mij te overleggen over bepaalde onderwerpen en die diverse vragen wilden beantwoorden. Dank, collega-Statenvoorzitter voor jullie acceptatie van en jullie uithoudingsvermogen voor mijn hinderlijke en soms aanhoudende mening over het landelijk gebied.

Bijzonder veel dank aan de griffie, aan de medewerkers en aan het secretariaat, met wie ik in de afgelopen jaren heel intensief heb mogen samenwerken. De koffie stond bij jullie altijd klaar, er was altijd ruimte voor een aardig en plezierig woordje en u deed datgene wat u kon doen, soms in tegenstelling tot wat anderen niet wilden doen.

Veel dank ik ook aan mijn eigen VVD-fractie. We zullen er nog op terugkomen. Dank ook voor de ruimte die jullie mij gaven. Het is nu jullie taak een ander boegbeeld te vinden voor het landelijk gebied in deze provincie. Jullie zijn daar zeer wel toe in staat.

Ik mag vanaf nu het boegbeeld zijn voor het totale landelijke gebied in heel Nederland in samenwerking met een ander, gerenommeerd ingenieursbureau.

Het ga u allen goed. Tot ziens zo dadelijk hier beneden. Dank voor al uw uithoudingsvermogen. (Applaus)

De VOORZITTER: Ik dank u, mijnheer Damen voor uw woorden. Ik mag u wel zeker bedanken voor dit cadeau. Ik moet u zeggen dat mensen die de geschiedenis van de provincie Utrecht goed kennen, weten dat vele van mijn voorgangers zelf jaagden. Ik niet, maar ik heb wel het voorrecht gehad dat ik de afgelopen jaren twee jagende burgemeesters in het burgemeesterkorps had. Die zijn al twee jaar niet meer in functie, dus ik heb het al enige tijd zonder fazant moeten doen. Dit is dan een voortreffelijke afsluiting daarvan. Zeer bedankt. Namens de Staten en namens GS: het ga u goed. Ik schors de vergadering voor een klein half uur.

Schorsing van 16.52 uur tot 17.28 uur.

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

PS2006REG22

Noordvleugel Utrecht concept-Ontwikkelingsvisie 2015 (vervolg van de behandeling)

De VOORZITTER: Ik stel de tweede termijn aan de orde van het agendapunt Noordvleugel Utrecht concept-Ontwikkelingsvisie 2015. Het woord is aan de heer Ruijs.

De heer RUIJS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het zal inmiddels duidelijk zijn dat motie M3, die mede namens de fractie van het CDA ter ondersteuning is ingediend, is ingediend omdat juist daardoor de verantwoordelijkheid voor de door de gedeputeerde genoemde keuze aan de orde is op het moment waarop de evaluatie van de bouwlocaties en de bouwproductie bekend is. Het is van belang dat dit punt ook als onderdeel van de besluitvorming wordt gezien.

Ten aanzien van de lijnen die gespeeld hebben bij het contact met Woerden merk ik ten slotte op dat gedeputeerde Ekkers heeft gezegd dat er in april twee keer ambtelijk overleg is geweest met de gemeente Woerden. Het andere overleg heeft volgens hem in oktober plaats gehad. Als wij kijken op de voorpagina van het concept, zien wij daar inderdaad oktober staan. Feitelijk bevestigt hij het beeld dat wij daarbij hebben. Soms is het goed dat te concluderen en daarmee dat dan ook af te ronden.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij steunen de motie en het beleid inzake dit stuk.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Gelet op de antwoorden van de gedeputeerde, ook op de motie die mede namens de VVD is ingediend, kunnen wij ons vinden in de aan ons gepresenteerde ontwikkelingsvisie en in de voorgestelde besluiten.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! In de motie die door de PvdA en andere fracties is ingediend, staat geen onvertogen woord. Anderzijds staat er wel heel weinig in wat al niet ergens anders is bevestigd of geaccordeerd. Kortom: dit is een motie waar wij niet tegen zijn, maar die wij niet ondertekend hebben omdat die motie erg licht van gewicht is. In plaats daarvan komen wij

met een motie Bouwlocaties voor NV Utrecht niet in het Groene Hart. Die dienen wij in samen met de fractie van D66:

Motie M4 (GL, D66): Bouwlocaties voor NV Utrecht niet in het Groene Hart.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 december 2006 ter bespreking van de concept-Ontwikkelingsvisie NV Utrecht;

constaterende:

dat in de ontwerpontwikkelingsvisie NV Utrecht sprake is van een substantiële bouwlocatie Oude Rijnzone, oostelijk van Woerden;

overwegende:

- *dat deze locatie deel uitmaakt van het nationaal landschap het Groene Hart, waarvoor een afzonderlijk ontwikkelingsprogramma en een daaraan gekoppeld uitvoeringsprogramma is gemaakt;*
- *dat het uitvoeringsprogramma het Groene Hart gericht is op het zo veel mogelijk in stand houden van de landschappelijke waarden van het Groene Hart;*
- *dat genoemde bouwlocatie een aantasting van het nationaal landschap het Groene Hart betekent;*
- *dat een substantiële locatie in strijd is met het in de nota Ruimte vastgesteld ruimtelijk beleid;*
- *dat de genoemde locatie niet het resultaat is van een breed overleg met alle betrokkenen;*

spreken uit:

- *dat om redenen van natuur, landschap en gebiedsontwikkeling, een substantiële bouwlocatie Oude Rijnzone oostelijk van Woerden niet wenselijk te achten;*
- *dat besluitvorming over locaties in het Groene Hart geen zaak is van de NV Utrecht maar gedragen moet worden door organen die over de toekomst van het Groene Hart gaan;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten: dit kenbaar te maken aan regering, Tweede Kamer, de betreffende gemeenten in het Groene Hart en aan de bij de NV Utrecht betrokken partijen,

en gaan over tot de orde van de dag. `

Wij hebben voorts een kleine tekstuele aanpassing van onze motie M1 over de raming van bedrijventerreinen. Het verzoek aan het college wordt dan:

‘Met andere partners in de NV Utrecht tot een behoefte-raming te komen voor de periode 2015-2030, naast de economische verwachtingen, uitgaande van een zorgvuldig en onderbouwd ruimtegebruik.’

Kortom: wij moeten erg uitkijken dat wij niet in een fuik terecht komen. Ik denk dat wij als Staten ook een uitspraak moeten doen over de wenselijkheid van de ontwikkeling van Gooi en Sticht en van het Groene Hart na 2015.

De VOORZITTER: De motie is voldoende onderkend en maakt derhalve onderdeel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mijnheer Kloppenborg, heeft u zich zo-even tegen motie M3 uitgesproken?

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Wij ondertekenen die motie niet, maar zullen wel voor die motie stemmen.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! GroenLinks stemt nu voor die motie, terwijl die fractie in een andere motie zaken opmerkt die niet sporen met wat er in deze motie staat. In deze motie staat immers dat er na 2008 besluitvorming plaats zal vinden over de bouwlocaties. GroenLinks stelt nu met de motie M4 dat te willen uitsluiten.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Wij zeggen bij voorbaat dat bouwen in het Groene Hart voor de NV Utrecht sowieso niet tot de opgave van de NV Utrecht behoort. In die zin heeft de NV Utrecht dus ook niets te maken met fasering van de besluitvorming over de Noordvleugel Utrecht.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Daarbij geeft de heer Kloppenborg dus aan dat GroenLinks wel in een ander, nabijgelegen gebied wil bouwen. Op een goed moment zal er toch ergens gebouwd moeten worden. Of GroenLinks wil helemaal niks, dat kan natuurlijk ook.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Wij steunen deze motie, dat wil zeggen dat wij op een nader moment daarover alsnog willen besluiten.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! GroenLinks sluit dus eerst een gedeelte uit en spreekt zich nu niet uit voor wat er dan wel moet gebeuren en sluit nu evenmin uit dat dit vervolgens toch wel zal gebeuren. Is dat niet erg ingewikkeld?

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Wij scheppen daarmee duidelijkheid die andere fracties niet geven.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat de heer Kloppenborg nu geen duidelijkheid scheidt, maar de zaak boven de markt laat hangen en dat GroenLinks na de verkiezingen iets anders gaat doen.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat de heer Swane zichzelf dat ook kan verwijten.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Zoals reeds is gezegd, steunt de fractie van D66 motie M4 van GroenLinks inzake de Oude Rijnzone. In mijn eerste bijdrage heb ik al gezegd dat dit voor ons een buitengewoon ongewenste ontwikkeling zou zijn. In dat verband citeer ik graag de heer Damen die ons daarnet heeft toesproken. Hij zei: “Met het landelijk gebied speel je geen politieke spelletjes”. Dat is het adagium dat de fractie van D66 ook op deze ontwikkelingsvisie van toepassing acht.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik geef aan de heer Damen door dat D66 het voor het eerst met hem eens was toen hij al weg was.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben bang dat de heer Swane zich daarmee vergist. In het verleden heb ik mij ook wel eens bij hem aangesloten, maar daar is de heer Swane dan waarschijnlijk net niet bij geweest. Maar dat geeft helemaal niet. Het is namelijk zo dat als ik dit toepas, en daar zal de heer Damen wat minder blij mee zijn, dat wij het dan niet eens zijn met deze ontwikkelingsvisie. Aan de ene kant zitten er wel

goede elementen in, maar anderzijds hebben wij er het zeer onbestemde gevoel bij dat wij in een richting gaan die niet de onze is. Ik heb daarvoor al een paar redenen gegeven in mijn eerste termijn. Wat dat betreft zullen wij die motie niet ondersteunen.

De VOORZITTER: U hebt het over een motie van GroenLinks over de Oude Rijnzone. Ik ken die motie niet.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Het betreft de Oude Rijnzone, maar het gaat om de bouwlocaties voor de NV Utrecht die niet in het Groene Hart gezocht mogen worden. Die motie is toch net ingediend?

De VOORZITTER: Dat zullen we noteren. Dat is motie M4.

En wat vindt u van motie M1 inzake raming bedrijventerreinen? Dat hoor ik straks nog van u. En wat vindt u van motie M3?

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen motie M3.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Van Kranenburg.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Wij ondersteunen motie M3. Motie M4 steunen wij niet. Over motie M1 zal mijn fractie zich straks uitspreken.

De VOORZITTER: Dat wacht ik dan af.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! In eerste termijn heb ik al gezegd dat de SP moeite heeft met de rol van de NV Utrecht. Blijkbaar kan de provincie haar belangen in Den Haag niet zelf behartigen omdat zij bang is niet voor vol aangezien te worden. Ik vind dat toch een wat vreemde gang van zaken. Motie M1 van GroenLinks kunnen wij niet steunen. Evenmin kunnen wij motie M3 steunen, omdat die weinig toevoegt aan bestaand beleid. Wat het ontwerpbesluit zelf betreft: bij het eerste bolletje staat: 'een strategische agenda voor nader overleg in regionaal verband en met het Rijk'. Daarmee hebben wij grote moeite, dat zal u duidelijk zijn. Immers, als er nader overleg moet worden gepleegd in regionaal verband en/of met het Rijk

dan dient de provincie dat zelf ter hand te nemen. De concept-Ontwikkelingsvisie 2015-2030 bevat natuurlijk wel een aantal heel bruikbare en nuttige onderdelen.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Motie M3 die mede ondertekend is door de SGP, verwoordt volgens ons heel goed de zorg en die onderkent ook goed de toegevoegde waarde van de NV Utrecht die op de juiste waarde wordt geschat. Deze motie M3 steunen wij daarom ook van harte. Daarmee is ook ons standpunt ten aanzien van dit agendapunt goed samengevat. De andere moties aangaande dit agendapunt steunen wij niet.

De VOORZITTER: Mag ik van de SP nog weten wat die fractie vindt van motie M4 die door GroenLinks is ingediend?

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Die hebben wij nog niet gekregen.

De VOORZITTER: Dan wachten wij daar nog op. Van het CDA hoor ik graag nog wat die fractie vindt van motie M1 inzake raming bedrijventerreinen NV Utrecht.

De heer RUIJS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het CDA kan daarmee alleen akkoord gaan indien het punt over kenniseconomie vervalt. Het CDA vindt dat niet alleen de werkgelegenheid van mensen in het witteboordencircuit aan de orde is, maar ook die voor andere werknemers in deze regio.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! De heer Ruijs moet kijken naar de tekst zoals die uiteindelijk is geworden.

De VOORZITTER: In de laatste zin, waar het gaat om het verzoek aan het college, staat nu: 'met andere partners tot een behoefteraming te komen voor de periode 2015-2030, naast economische verwachtingen uitgaande van een onderbouwd ruimtegebrek.'

De heer RUIJS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Met de overweging die er in de tekst staat, kan ik niet akkoord gaan. Die is te eenzijdig.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Maar die is geschrapt.

De VOORZITTER: Ik wacht wel tot u een nieuwe motie indient, mijnheer Kloppenborg. Zo werkt het natuurlijk niet.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! De overweging inzake kenniseconomie is er al uitgehaald.

De VOORZITTER: Dat is de derde overweging.

De heer RUIJS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! U kunt zich nu wel mijn verwarring voorstellen. Maar het lijkt er nu op dat wij wel akkoord kunnen gaan met motie M1.

De VOORZITTER: In motie M1 verdwijnt de derde overweging uit de oorspronkelijke tekst. Het verzoek aan het college is aangepast zoals ik daar net heb voorgelezen. Het CDA is dus voor motie M1. De PvdA is ook voor, zie ik. Wat doet de VVD?

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De VVD is tegen, omdat in de ontwikkelingsvisie, hoofdstuk 3, al uitdrukkelijk een visie wordt gegeven over de bedrijvigheid en de economie. Er bestaat ook zoiets als marktwerking. Het punt is dat de economie zich niet laat bepalen door wat wij hier als provincie er in het algemeen van vinden. Wij kunnen hier dus niet mee instemmen.

De VOORZITTER: Wat is het standpunt van D66?

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen.

De VOORZITTER: Wat is het standpunt van de ChristenUnie?

De heer Van KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat eerst de gedeputeerde de gelegenheid krijgt in tweede termijn. Inmiddels kunt u zich buigen over motie M4.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij waren er nog niet van op de hoogte dat de derde overweging geschrapt is. Als dat inderdaad zo is, dan kunnen wij wel voor motie M4 stemmen.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Over motie M1 hoef ik niets te meer te zeggen. De verwarring is in elk geval bij mij ten top gestegen. Ik vind het overigens wel fijn net voor de schorsing te horen dat de Staten vinden dat hier een helder beeld is geschetst en dat de Staten nu met elkaar een duidelijk signaal willen afgeven en dat zou dan uit motie M3 moeten blijken. Ik kan mij in deze termijn dus beperken tot een paar punten. Motie M3 geeft in wezen de discussie weer die we met elkaar hebben gevoerd en de communis opinio, zo mogen we wel zeggen, die we grotendeels hebben bereikt. Ik leg uit dat bij het besluit, bij het tweede bolletje, waar nu staat dat: 'het college aan de Staten zal voorleggen welke structurele maatregelen enzovoort', dat 'voorleggen' afhankelijk is van het 'ter besluitneming voorleggen' aan de provincie. In dat geval is dat een voorstel. Als het een kwestie is van maatregelen van het Rijk, dan is dat 'informer' van de Staten. In beide gevallen gaat het dan om 'voorleggen'. Met die opmerking van de kant van het college, kunnen we heel goed leven, omdat die motie weergeeft waarover we het met elkaar gehad hebben.

Het zal u niet verbazen dat als het college van motie M1 zegt daarmee heel goed te kunnen leven, dat dat niet zal gelden voor motie M4. Waar ik hier bij herhaling en omstandig heb betoogd dat er geen keuzes gemaakt moeten worden, is in deze motie wel sprake van het nemen van een besluit. Ik adviseer echter zo'n besluit niet te nemen. Op dit moment zou dat ontijdig zijn. De heer Swane heeft bij zijn interruptie al opgemerkt, als wij mensen wensen te huisvesten, dat wij we in de toekomst andere keuzes zullen moeten maken, maar dan moeten we nu niet iets uitsluiten. Een andere punt is dat deze motie ervan uit gaat dat alles wat we in het Groene Hart doen per definitie eigenlijk onaanvaardbaar zou zijn. Dat is een soort houding van: een hek eromheen en er niks meer aan veranderen. Dat is een opvatting die ik verre van mij werp.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Misschien moet de gedeputeerde dat eens uitleggen aan zijn partijgenoten in de Tweede Kamer die de nota Ruimte goedgekeurd hebben. Wat in deze motie staat, is in het verlengde van de nota Ruimte.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wat in de nota Ruimte staat, is dat het Groene Hart moet worden gerespecteerd. Daarna gaat men kwaliteitsnormen vertalen in getallen: migratiesaldo nul, 35.000, 600, 700 woningen. Ik vind dat een onzinnige discussie. Ik breng de heer Kloppenborg in herinnering een stuk van Co Verdaas in Cobouw van ongeveer drie weken geleden, waarin hij zegt - en ik ben het volstrekt met hem eens - 'Ik zie best kans om veel meer woningen met respect voor het landschap in het Groene Hart te realiseren, maar ik zie ook kans om met slechts 10.000 woningen in het Groene Hart een blamage te maken.' Het gaat dus vooral om de zorg voor landschap en om de bebouwing daarin een vorm te geven. Dat is meer dan alleen maar een hek rond het Groene Hart te plaatsen. Het gaat erom dat het Groene Hart op zichzelf wordt beschouwd, en dat daaraan waardevolle elementen worden toegevoegd die op zichzelf en door het verdieneffect voor andere aspecten van het Groene Hart heel waardevol kunnen zijn en die we juist moeten toejuichen.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat dit zeer moeilijk ter plekke te realiseren zal zijn.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Geef mij dan een kans dat gewoon te laten zien. Dan moet de heer Kloppenborg niet direct alles afwijzen, maar dan moet hij zeggen dat hij zo meteen wel eens wil kijken hoe dat vorm kan krijgen.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Er is hier ook de gedeputeerde aanwezig die het Groene Hart in zijn portefeuille heeft. Wat is dan zijn mening hierover?

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik spreek hier namens het college van GS.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Daar was ik al bang voor.

De VOORZITTER: Dat zou u geen angst moeten inboezemen, maar juist vertrouwen geven.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat betekent dus dat ik motie M4 ten

stelligste moet ontraden en daarmee ben ik aan het einde van deze termijn.

De VOORZITTER: Wat is het standpunt van het CDA over motie M4?

De heer RUIJS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij willen eerst overzien wat er echt nodig is. In 2008 is er een evaluatie. Daarna is de afweging aan de orde waarbij het landschap nadrukkelijk een rol zal spelen. Wij steunen motie M4 dus niet, want daarmee zouden wij hetzelfde doen wat wij GS hebben verweten in eerste termijn.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Naast de argumenten die de vorige spreker heeft genoemd, verbaast het mij ook dat de fractie van GroenLinks, waar helderheid, transparantie en communicatie zo belangrijk wordt gevonden, met deze motie erg veel verwarring zal scheppen. Wij zijn dus tegen motie M4.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen deze motie M4.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen deze motie M4 om dezelfde reden die het CDA heeft genoemd.

De VOORZITTER: Ik kom tot afhandeling van de moties.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M1 te aanvaarden. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de VVD, D66, de SGP en de ChristenUnie.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M3 te aanvaarden. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de SP en D66.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M4 te verwerpen. Voor de motie hebben gestemd de fracties van GroenLinks en D66.

De VOORZITTER: Verlangt iemand stemming over het voorstel zelf? Dat is niet geval. Verlangt iemand aantekening?

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter!
De fractie van D66 verlangt aantekening dat zij geacht wordt tegen dit voorstel gestemd te hebben.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van GroenLinks wil de aantekening niet tegen het besluit te zijn, maar wel tegen de opname van de Oude Rijnzone.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter!
De fractie van de SP wil de aantekening tegen het besluit gestemd te hebben.

De VOORZITTER: Waarvan akte.
Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel met de aantekening dat de fracties van D66 en de SP geacht worden tegen het voorstel gestemd te hebben en met de aantekening dat de fractie van GroenLinks geacht wordt gestemd te hebben tegen de opname van de Oude Rijnzone.

De VOORZITTER: Misschien kunnen we vóór het diner klaar zijn, maar dat zal lastig worden. Als dreigt dat we 20.00 uur als eindpunt niet halen, zal ik eerder bekijken of we kunnen pauzeren in verband met de maaltijd.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter!
Ik heb een verzoek. Dat komt omdat woordvoerder Rohof andere verplichtingen straks heeft. Wilt u zo vriendelijk zijn punt 16 naar voren te halen?

De VOORZITTER: Dat lijkt mij niet bezwaarlijk.

PS2006IME06
Begroting 2007 Herinrichting Stationsgebied Driebergen-Zeist

De heer ROHOF (VVD): Mijnheer de Voorzitter!
Enkele jaren geleden hebben de gemeenten Driebergen-Rijssenburg en Zeist een poging ondernomen te komen tot een gemeenschappelijke visie over het stationsgebied Driebergen-Zeist. Doordat het Rijk op een aantal gebieden toekomstvisies heeft bijgesteld, is het toen niet tot definitieve plannen gekomen. In 2005 werd het project breder opgepakt en hebben naast de gemeente Zeist, en wat thans de gemeente Utrechtse Heuvelrug is, ook het BRU en de provincie zich gecommitteerd te komen tot een

integrale kwaliteitsverbeteringsvisie van het station Driebergen-Zeist.

De ontwikkeling, zoals de uitbreiding van het aantal sporen, de realisatie van de ongelijkvloerse kruising, het project Stichtse Lustwaranda alsmede de bereikbaarheid van de kernen Driebergen en Zeist, de ontwikkelingen van het wegverkeer van de A12 en de N225 geven voldoende aanleiding om met kracht te streven naar de realisatie van herinrichting van het stationsgebied. Een zeer belangrijk aspect bij de ontwikkeling van de kwaliteitsverbeteringvisie is dat het station Driebergen-Zeist zeer belangrijk is voor het openbaar vervoer in onze provincie. Qua grootte is Driebergen-Zeist een belangrijk station en vele buslijnen doen deze plaats aan.

Mede daarom is in het BOR-project (Bereikbaarheidsoffensief Randstad) aangegeven dat de uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen tot ongeveer 200, dringend gewenst is. Niet alleen het Rijk, maar ook de regio doen in het projectplan duidelijke uitspraken over noodzakelijk geachte uitkomsten. In bijlage 2 van het project Infra stationsgebied Driebergen-Zeist waar wordt gesproken over het voor de regio minimaal noodzakelijk geachte pakket, wordt dat bij de punten A3 en A7 gesproken over de volgende aantallen parkeerplaatsen. Bij punt A3: Parkeermogelijkheden op maaiveldhoogte gelijk aan het aantal huidige parkeerplaatsen van 450 op een aanvaardbare loopafstand. Bij punt A7 wordt zelfs gesteld dat er een noodzaak is van 450 parkeerplaatsen in een gebouwde voorziening, niet zijnde op maaiveldhoogte. Volgens het projectplan is realisatie van deze aantallen parkeerplaatsen nog niet voldoende. Bij punt B wordt bij de door de regio gewenste kwalitatieve toevoegingen gesproken over een extra parkeervoorziening tot in totaal 1000 parkeerplaatsen in een gebouwde voorziening.

De ontwikkelingen die recent hebben plaatsgevonden, lijken geheel strijdig te zijn met deze zienswijze. Ook door de gedeputeerde wordt in een memo aan de commissie IME bevestigd dat er in ieder geval 50 parkeerplaatsen tijdelijk zijn verdwenen, onder andere als gevolg van onder andere maatregelen aan het voorplein. In hoeverre zijn deze maatregelen tijdelijk als we de tekst van het memo van de gedeputeerde aan de commissie IME in overweging nemen? En ik citeer de gedeputeerde: "De gemeenteraad van Heuvelrug heeft

besloten een deel van de BOR-gelden te reserveren voor een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen zonder een uitspraak te doen over locatie, vorm en aantal. De gemeente Heuvelrug probeert samen met het BRU een oplossing te vinden die zowel in de tijdelijke als in de definitieve situatie kan functioneren.

De fractie van de VVD maakt zich grote zorgen over de thans ontstane situatie. Kennelijk is er sprake van een tijdelijke situatie die wellicht tot 2011 of 2012 kan voortduren, waarbij over een periode van maar liefst zes jaar wellicht 50 parkeerplaatsen structureel niet voorhanden zijn. Voorts rijst de vraag in hoeverre dat ook effect heeft op het gedrag van mensen die van het openbaar vervoer gebruikmaken en die daar wellicht vanaf zullen zien omdat zij de auto niet bij het station kunnen stallen.

Ten slotte vragen wij ons af in hoeverre de keuze van die gemeente strijdig is met de uitgangspunten van het BOR-project: 200 extra parkeerplaatsen, volgens ons eigen Strategisch Mobiliteitsplan Utrecht (SMPU), en de uitgangspunten van het projectplan: minimaal noodzakelijk geacht niveau van 450 plaatsen op maaiveldhoogte en 450 plaatsen in een gebouwde voorziening.

Om te komen tot de beoogde kwaliteitsverbetering acht de fractie van de VVD het essentieel dat in de definitieve plannen de parkeerplaatsen, waarover in het projectplan wordt gesproken, worden gerealiseerd. Ook wensen wij dat de uitgangspunten van het BOR volledig worden gerespecteerd. Voor ons zijn deze uitgangspunten zó belangrijk dat wij het gevraagde budget van €345.000 alleen beschikbaar willen stellen als de oorspronkelijk overeengekomen, minimaal noodzakelijk geachte parkeerplaatsen, zoals die in het projectplan worden vermeld, bij de verdere uitwerking van de voorstellen worden gerealiseerd. Daarom dienen wij een amendement in, mede namens de fracties van het CDA, de PvdA en de SGP, dat luidt als volgt:

***Amendement A1 (VVD, CDA, PvdA, SGP):
Parkeerplaatsen herinrichting stationsgebied
Driebergen-Zeist***

*Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering
bijeen op 11 december 2006, behandelend de
begroting 2007 herinrichting stationsgebied Drie-
bergen-Zeist;*

overwegende:

- *dat zich in de komende jaren rond het stationsgebied Driebergen-Zeist een groot aantal ontwikkelingen voordoen zoals de uitbreiding van het aantal sporen, de aanleg van ongelijkvloerse kruisingen, het project Stichtse Lustwaranda en diverse maatregelen om bereikbaarheid van Driebergen-Zeist en doorstroming van verkeer op A12 en N225 te verbeteren;*
- *dat deze ontwikkelingen voor de gemeenten Driebergen, Zeist, BRU en provincie Utrecht aanleiding vormden te streven naar een integrale kwaliteitsverbeteringvisie voor het stationsgebied Driebergen-Zeist;*
- *dat in het daarop betrekking hebbende projectplan door de regio wordt aangegeven dat er minimaal 450 parkeerplaatsen op aanvaardbare loopafstand op maaiveldhoogte moeten worden aangelegd;*
- *dat tevens 450 plaatsen moeten worden aangelegd in een gebouwde voorziening, niet zijnde op maaiveldhoogte;*
- *dat in het projectplan bij het punt door de regio gewenste kwalitatieve toevoegingen wordt aangegeven dat er wellicht 1000 extra parkeerplaatsen in een gebouwde voorziening moeten worden aangelegd;*
- *dat in de BOR-plannen over het stationsgebied Driebergen-Zeist wordt aangegeven dat het aantal parkeerplaatsen met ongeveer 200 plaatsen moet worden uitgebreid;*

constaterende:

- *dat thans ongeveer 50 parkeerplaatsen bij het stationsgebied Driebergen-Zeist zijn verdwenen;*
- *dat het station Driebergen-Zeist een belangrijk knooppunt is voor openbaar vervoer;*
- *dat goede parkeervoorzieningen van belang zijn om automobilisten te bewegen verder te reizen in het openbaar vervoer;*
- *dat in het SMPU het belang van goede parkeervoorzieningen voor dit stationsgebied wordt aangegeven;*

besluiten:

- *het budget 2007 voor het project Driebergen-Zeist vast te stellen op €345.000 onder de voorwaarde dat in de uitwerking van plannen het door de regio noodzakelijk geachte niveau*

van 450 parkeerplaatsen op maaiveldhoogte en 450 parkeerplaatsen in een gebouwde voorziening strikt wordt gehandhaafd;

- *dat het gewenst is om tot aan de definitieve herinrichting van het stationsgebied het aantal parkeerplaatsen te handhaven op het huidige aantal van tenminste 450;*
- *verzoekt het college dat standpunt aan de directbetrokkenen kenbaar te maken.*

Tot slot vragen wij of naar het oordeel van de gedeputeerde het schrappen van die 50 parkeerplaatsen, zoals die thans zijn verwijderd, niet strijdig is met de uitgangspunten van de oorspronkelijk gemaakte BOR-afspraken.

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt derhalve onderdeel uit van de beraadslagingen. Het amendement kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw NAP (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Bij de behandeling van de gesplitste aansluiting Driebergen-Zeist in juni 2003, hebben wij al gezegd dat de huidige gelijkvloerse kruising van het spoor en de hoofdweg vervangen zouden moeten worden door een ongelijkvloerse kruising. Momenteel staat men bijna de helft van de tijd in de rij voor een gesloten spoorwegovergang. Dat zorgt voor filedruk. Niet alleen op de op- en afritten van de A12 - en zelfs ook op een groot deel van de A12 zelf - maar ook op het onderliggend wegennet. De uitbreiding van het spoor in het kader van het Randstadspoor en van het project Traject-Oost maakt een ongelijkvloerse kruising met het spoor dringend noodzakelijk. Het CDA is dan ook heel tevreden dat de ongelijkvloerse kruising gerealiseerd zal worden in het kader van het project Herinrichting Stationsgebied Driebergen-Zeist, dat nu aan de orde is. De doelstellingen van het project kunnen op onze steun rekenen, omdat ze erop zijn gericht te komen tot een kwaliteitsverbetering van het stationsgebied Driebergen-Zeist. Daar kunnen wij als CDA het alleen maar mee eens zijn. De inrichting van het stationsgebied zal voor overlast zorgen. Zo zullen er tijdelijk 50 parkeerplaatsen verdwijnen om de maatregelen op het voorplein uit te voeren en om de benodigde ruimte voor het busstation te behouden.

Bij de ontwikkeling van het stationsgebied tot een ov-knooppunt hoort volgens ons echter ook een goede parkeervoorziening. Volgens het projectplan zijn er minimaal 200 extra parkeerplaatsen nodig - de regio spreekt zelfs van 450 extra parkeerplaatsen op maaiveldniveau plus 450 in een extra te bouwen parkeervoorziening. In totaal hebben we het dan over 900 parkeerplaatsen.

Omdat er bij het station al een gebrek aan parkeer ruimte is, vinden wij het onverantwoord het aantal parkeerplaatsen nu nog te verminderen met 50 stuks. De tijdelijke vermindering van het aantal huidige parkeerplaatsen zal ertoe bijdragen dat het gebruik van de trein vanaf station Driebergen-Zeist minder aantrekkelijk wordt. En wanneer mensen eenmaal uit de trein zijn verdreven, is de kans uitermate klein dat ze ooit nog de trein zullen gebruiken. Als we de mensen echt meer gebruik willen laten maken van het openbaar vervoer moeten we ervoor zorgen dat de mensen ook de gelegenheid hebben om bij het station te komen en daar hun auto kunnen parkeren. Omdat het aantal parkeerplaatsen bij dat station nu al tekort schiet, kunnen wij niet instemmen met de vermindering van 50 parkeerplaatsen. In een reactie op vragen van de commissie IME heeft de gedeputeerde wel gezegd wat de reden is waarom die parkeerplaatsen moeten verdwijnen, namelijk een kwaliteitsimpuls voor het openbaar vervoer door het realiseren van een busstation met een goede uitstraling. Concrete oplossingen voor het probleem zijn echter niet gegeven.

Omdat wij er niet gerust op zijn dat de parkeermogelijkheden gedurende de herinrichting van het stationsgebied Driebergen-Zeist toereikend zijn, hebben wij het amendement dat door de heer Rohof zojuist is ingediend, mede ondertekend.

Afgezien van het parkeerprobleem is het CDA tevreden over de herinrichting van het stationsgebied Driebergen-Zeist. Wel merken wij nog eens op dat we als CDA moeite hebben met de inhuur van externen. Zeker voor de onderdelen communicatie en projectleiding. Wij vinden dat de projecten die mede door de provincie worden geïnitieerd, zo veel mogelijk door medewerkers van de provincie uitgevoerd dienen te worden. Wij vinden dan ook dat alleen externen ingehuurd moeten worden als

de deskundigheid op een bepaald moment in dit huis ontbreekt. Er moet niet te makkelijk gekeken worden naar het inhuren van externen. De uitvoering van dit herinrichtingsproject is voor het CDA echter wel zo belangrijk dat de fractie ondanks de eventueel noodzakelijk inhuur van externen er toch mee akkoord kan gaan. Inhuur is niet de beste oplossing, maar wij kunnen ons erbij neerleggen. Voor ons staat de bereikbaarheid voorop van het stationsgebied en van de plaatsen Driebergen en Zeist, alsmede van de A12 en N225. De doorstroming op die wegen is dermate belangrijk dat wij zeggen dat dit plan door moet gaan. Niet alleen als straks de herinrichting voltooid is, maar ook gedurende de werkzaamheden. Wij vragen daarom ervoor te zorgen dat de bereikbaarheid van Driebergen en Zeist gewaarborgd blijft, ook gedurende de uitvoering van het project.

De heer VAN DER KOLK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De herinrichting van het stationsgebied Driebergen-Zeist is als overstapknooppunt ook voor de PvdA belangrijk. Al jarenlang is de parkeervoorziening daar onvoldoende. Natuurlijk moeten er voor fietsers voldoende stallingsmogelijkheden zijn, maar de parkeervoorzieningen voor auto's mogen daarbij niet vergeten worden. Nu lijkt het er gewoon op dat er minder parkeerplaatsen komen dan er oorspronkelijk in het plan zaten. De fractie van de PvdA heeft daarom amendement A1 mede ondertekend.

De heer GAAIKEMA (D66): Mijnheer de Voorzitter! In 2003 hebben de Staten een motie van D66 aangenomen, waarin het college werd opgedragen de spoorwegovergang bij het station Driebergen-Zeist versneld ongelijkvloers te maken. Nu, aan het eind van deze Statenperiode, beschikken we over een concreet plan van aanpak en over een budgetvoorstel voor 2007, waardoor die opdracht van Provinciale Staten ook werkelijk uitgevoerd kan worden. We zitten positief in dat proces. Met dit Statenvoorstel stemt D66 dus in. Het tempo in de ontwikkeling vinden we goed. De houding van alle participanten is positief en de Staten kunnen het traject faciliteren door de nodige budgetten nu beschikbaar te stellen. De voorgestelde financiële dekking lijkt ons uitstekend. Het amendement A1 dat nu is ingediend, zou op onze steun kunnen rekenen, maar we wachten eerst nog even op het antwoord van de gedeputeerde. De

reden daarvoor is overigens dat de parkeerplaatsen bij een P+R-locatie moeten liggen. De aantrekkelijkheid van het openbaar vervoer moet inderdaad gehandhaafd blijven door het aantal noodzakelijke parkeerplaatsen bij die locatie te realiseren.

Men zal denken dat nu alles koek en ei is voor D66. Dat ligt echter even iets anders. In de nu voorliggende plannen wordt Provinciale Staten slechts één 'smaak' gepresenteerd: spoor op maaiveldhoogte en de weg eronderdoor, terwijl er wel degelijk alternatieven waren: a. weg op maaiveldhoogte en spoor eroverheen, en b. weg op maaiveldhoogte en spoor eronderdoor. Wij vragen ons af waarom Provinciale Staten zich over die alternatieven niet hebben mogen uitspreken. Waarom zijn de drie alternatieven, inclusief de financiële consequenties en de maatschappelijke kosten en baten daarvan, niet aan de Staten voorgelegd voor verdere beoordeling en besluitvorming binnen Provinciale Staten? Waarom heeft het college van GS hierover zelfstandig besloten zonder de Staten daarover van tevoren te raadplegen of zelfs maar te informeren? Dit is ook in de commissievergadering aan de orde geweest. Gedeputeerde Mik heeft daarbij gezegd het standpunt van de Staten daarbij zelf aardig te kunnen inschatten. Dat vindt D66 nu een gevaarlijke ontwikkeling. Natuurlijk hebben we begrip voor de snelheid van besluitvorming. Als er overlegd moet worden met het ministerie of met ProRail dan moet de gedeputeerde over de nodige armslag beschikken. Dat betekent echter niet dat GS op de stoel van PS moet gaan zitten. Daar ligt wat ons betreft een zeer keiharde grens. In afstemming met onze achterban in de regio hebben wij echter besloten het deze keer bij deze woorden te laten. Ik geef toe dat dit misschien niet kenmerkend voor D66 is. Wij willen echter heel duidelijk inzetten op het traject dat nu gevolgd zal worden. Wij vinden de inhoud dit keer belangrijker dan het politieke gekissebis over wie over wat en waar moet beslissen. Wij willen nu dat die spoorwegovergang zo snel mogelijk ongelijkvloers wordt gemaakt. Dat traject ondersteunen wij nu volledig.

De heer L. DE VRIES (SP): Mijnheer de Voorzitter! Met het voorliggende plan kan de SP helemaal en van harte instemmen. Wij complimenteren het college met de snelheid van handelen. Het is uitstekend dat op deze wijze een gevaarlijk knelpunt

wordt opgelost. Ondanks alle lovende woorden zijn er echter toch enkele kleine zaken waarop wij commentaar moeten leveren. Wij hopen dat met het oplossen van de gelijkvloerse spoorwegkruising bij het station Driebergen-Zeist in één lijn de spoorwegkruisingen bij Bunnik en bij Maarsbergen worden meegenomen.

Kijk, dit project bestaat uit twee delen: het eerste deel is een infrastructureel project dat onze volle instemming heeft; het tweede deel betreft een gebiedsontwikkelingsproject waarbij wij enkele vraagtekens plaatsen. Wij vinden namelijk dat het stationsgebied Driebergen-Zeist een toegangspoort naar de Heuvelrug moet vormen. Dat wordt echter wel eens omgedraaid en dan zou het de toegangspoort vormen naar de Randstad. Dat zou misschien de deur openzetten voor allerlei bedrijfsverplaatsingen waarvan dan sprake zou kunnen zijn. Verplaatsingen uit de kernen Driebergen of Zeist zouden kunnen leiden tot een verstedelijking die hier ongewenst is.

Het amendement A1 over de parkeervoorzieningen kunnen wij onderschrijven. Wij vinden het ook van groot belang dat automobilisten gemakkelijk kunnen overstappen op het openbaar vervoer. Daarvoor moeten er voldoende parkeervoorzieningen zijn.

Evenals de fractie van het CDA vinden wij de inhuur van externen voor het communicatieproject en de trajectontwikkelingen een zorgelijke ontwikkeling. Dat mag ons echter er niet van weerhouden dit voorstel volledig te steunen.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Misschien is niet alles wat er rond het stationsgebied Driebergen-Zeist gebeurt helemaal duidelijk. Er is namelijk sprake van twee projecten. Als provincie hebben wij dat project met een ongelijkvloerse kruising behoorlijk aangezwengeld. Daarvoor hebben wij met minister Peijs onderhandeld. Daarvoor is ten slotte zo'n €130.000.000 beschikbaar gesteld. Dat project zijn wij nu sterk aan het voorbereiden. Daarover gaat het voorstel dat nu aan de orde is: €345.000 beschikbaar te stellen voor onze eigen coördinerende bevoegdheid op dat punt.

Het BOR-project Driebergen-Zeist was al gaande voordat wij met de ongelijkvloerse kruising begonnen. Dat BOR-project wordt getrokken door het

BRU in overleg met de gemeente De Utrechtse Heuvelrug. Op zich gaan wij daar niet over, maar het is natuurlijk logisch dat we dingen op elkaar afstemmen. We hebben dus afgesproken dat het BOR-project Driebergen-Zeist, waarin we een aantal dingen zouden doen voor de verbetering van het stationsgebied, zodanig wordt uitgevoerd door het BRU met de gemeente De Utrechtse Heuvelrug, dat daarin geen dingen onmogelijk worden gemaakt voor het langdurende project waarin die € 130.000.000 gestopt moeten worden. Dat lijkt mij logisch. Dat betekent dat er is gekozen voor de dingen die we in de tijd waarin er nog geen ongelijkvloerse kruising is, al kunnen realiseren. Het geldt dat we daarvan eventueel overhouden, kunnen we natuurlijk weer in die ongelijkvloerse kruising stoppen. Dát is er nu aan de hand.

De discussie die de heer Rohof heeft aangezwengeld, heeft te maken met het BOR-project dat dus niet door ons wordt getrokken, maar waar we natuurlijk wel naar moeten kijken. Daarbij is er sprake van het tijdelijk verdwijnen van 50 parkeerplaatsen van de aanwezige 400. Op dit ogenblik zoekt men naar vervanging daarvoor. Daarover moeten nog allerlei onderhandelingen plaatsvinden. De bedoeling van datgene wat met amendement A1 is ingediend, is ervoor te zorgen dat het college bij de partijen zal aandringen op vervanging van die tijdelijk te verdwijnen parkeerplaatsen. De locatie van die vervangende parkeerplaatsen kan natuurlijk niet in het openbaar besproken worden, omdat er allerlei grondeigenaren bij betrokken zijn. Daar zal geen enkel bezwaar tegen zijn. Met de boodschap aan het college van: tracht te bewerkstelligen dat er een vervanging komt voor die tijdelijk te verdwijnen 50 parkeerplaatsen, heb ik geen enkele moeite. Ik heb wel moeite met het eerste gedeelte van dat voorgestelde besluit, het amendementgedeelte, waarin staat dat als dat niet gebeurt de Staten geen €345.000 beschikbaar zullen stellen. Dat houdt in dat onze medewerkers dan niet kunnen werken aan de ongelijkvloerse kruising. Dan schieten we dus in onze eigen voet. Het gaat er immers om dat we dat grote project tot stand brengen. Dus de Staten zijn niet verstandig bezig als ze dit amendement op deze wijze indienen. Wel zouden de Staten aan het college moeten vragen - en dat zeg ik graag toe - dat het college er met de betrokken partijen voor zorgt dat de vervanging van die 50 tijdelijk te

verdwijnen parkeerplaatsen er wél komt. Dat lijkt mij een handige manier om daarmee om te gaan.

De heer ROHOF (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Toch praten wij over dezelfde projecten. Ik heb gezegd dat wij op de lange termijn de oorspronkelijk geplande parkeerplaatsen boven tafel willen houden. Dat is eigenlijk de oproep aan het college die wij doen. Vervolgens onderschrijven wij de woorden van de gedeputeerde. Wij erkennen ook dat de rol van de provincie bij het verdwijnen van die 50 parkeerplaatsen een andere rol is, maar dat wij wel bij het hele project zijn betrokken. Wij schrijven het college daarbij niet voor dat dit een voorwaarde is voor het toekennen van die € 345.000 maar wij doen een beroep op het college om in direct overleg met betrokkenen ervoor te zorgen dat voor 50 parkeerplaatsen die tijdelijk verdwijnen, op korte termijn, en voor zover dat mogelijk is, vervangende parkeerruimte terugkomt.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat laatste zeg ik de Staten toe en dat is ook logisch. Maar als dan vervolgens in het amendement A1 wordt uitgesproken dat als dat niet lukt, dat het bedrag van € 345.000 niet beschikbaar wordt gesteld, dan schieten de Staten in eigen voet.

De heer ROHOF (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Maar er is toch een projectplan vastgesteld waarin staat dat er 450 plaatsen op maaiveldniveau moeten komen en 450 plaatsen in een gebouwde voorziening? Wij vragen dus eigenlijk een herbevestiging van hetgeen wij als Staten al hebben kenbaar gemaakt.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Toch praten we een beetje langs elkaar heen. Voor de lange termijn is inderdaad als doel gesteld dat daar 1000 parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden. Dat is ongeveer twee keer zoveel als het huidige aantal. Dat staat, met ondertekening door alle partijen, in de stukken. Maar daar gaat het nu niet om. Het gaat erom dat men nu, volgens het tijdelijke BOR-project, 50 parkeerplaatsen weghaalt. De heer Rohof zegt in zijn amendement dat wij moeten proberen ervoor te zorgen dat die parkeerplaatsen niet worden weggehaald zonder dat daar een directe vervanging komt. Ik heb gezegd dat we zullen proberen dat voor elkaar te krijgen met de betrokken partijen. Maar ondertussen moet het werk aan de ongelijkvloerse kruising wel

doorgaan. Als de Staten dat geld niet beschikbaar willen stellen, moet ik het werk van mijn medewerkers daaraan onmiddellijk stopzetten. Er wordt dan niets meer gedaan aan de ongelijkvloerse kruising en dat kan toch niet de bedoeling van de Staten zijn.

De heer ROHOF (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk niet dat we langs elkaar heen praten. De gedeputeerde zegt dat hij datgene onderschrijft wat in het projectplan staat. Als de gedeputeerde zegt over de koppeling tussen de € 345.000 en het projectplan - dat inderdaad gaat over de definitieve herinrichting van het stationsgebied - zich sterk te zullen maken ook die parkeerplaatsen op de lange termijn gerealiseerd te krijgen, en als hij in ieder geval de ontkoppeling van die € 345.000 wil hebben, dan kan ik mij dat voorstellen zonder dat ik dat heb besproken met de andere fracties die dit amendement mede hebben ingediend.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Met het motiegedeelte in het stuk, heeft het college geen enkel probleem. Het eerste gedeelte betreft het amendementgedeelte en dat raad ik ten zeerste af. Ik begrijp dat de heer Rohof het daarmee nu eens is. Dat punt is dus duidelijk overkomen. Zo'n Statendiscussie is er dus ook om dingen te agenderen. Er blijft nog het onterechte punt over van de heer Gaaikema, waarbij hij zegt hoe het nu heeft kunnen gebeuren dat er aan de Staten niet drie alternatieven voor de ongelijkvloerse kruising zijn voorgelegd bij het station Driebergen-Zeist. Ik kan dan alleen tegen de heer Gaaikema zeggen dat dit al een jaar geleden is gebeurd. In de commissie heb ik duidelijk gemaakt dat het Rijk niet bereid is om ongeveer € 70.000.000 tot € 80.000.000 extra beschikbaar te stellen voor een verhoogde of een verdiepte ligging van het spoor. Dat was het resultaat van de onderhandelingen en daarbij heb ik toen de heer Gaaikema niet gehoord. Kortom, de commissie is toen wel akkoord gegaan met dat onderhandelingsresultaat, anders hadden wij immers helemaal niks gehad. De heer Gaaikema kan een jaar later dus niet vragen waarom er aan de Staten geen drie alternatieven zijn voorgelegd. Dat is nu immers niet meer aan de orde.

De heer GAAIKEMA (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben het pertinent oneens met de gedeputeerde.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Maar dat zijn de feiten.

De heer GAAIKEMA (D66): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde interpreteert de feiten op zijn eigen manier. Als ik zeg dat de gedeputeerde de commissie het besluit heeft medegedeeld dat er voor een andere ongelijkvloerse kruising geen geld beschikbaar was, dan had hij ons in plaats daarvan kunnen voorleggen dat er drie alternatieven zijn. Dat hebben wij echter niet van de gedeputeerde gehoord. De meerkosten van die alternatieven hebben wij niet van hem gehoord; die informatie hebben we pas een half jaar later vernomen. De Staten hebben toen geen keuze kunnen maken. Dat had het college immers al gedaan. Op dat punt verschillen wij pertinent van mening. Op dat punt heeft de gedeputeerde een beslissing genomen die hij niet aan hem te nemen was.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is onzin. In de commissie heb ik gezegd dat het college onderhandelt en dan een besluit neemt dat aan de commissie wordt voorgelegd. Dat is ook gebeurd en daarbij is duidelijk gezegd dat het Rijk niet meer geld beschikbaar zou stellen. Ik denk dat de inschatting van het college dat de Staten niet zo maar € 70.000.000 uit de reserve zouden willen halen om daarmee een verdiepte of verhoogde ligging mogelijk te maken zeer juist was. Dat bleek toen ook uit de reactie daarop van de commissie. Het lijkt mij dus niet terecht dat er een jaar na dato zo'n discussie nog eens gevoerd moet worden. Dan had de heer Gaaikema een jaar geleden zijn mond open moeten doen.

De heer GAAIKEMA (D66): Mijnheer de Voorzitter! De keuze om daarvoor €70.000.000 beschikbaar te stellen, hebben de Staten toen niet voorgelegd gekregen. Die krijgen wij nu, een jaar later voorgelegd.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Natuurlijk hebben wij die niet voorgelegd, omdat die keuze volstrekt irreëel was. De heer Gaaikema had dat toen echter wel kunnen zeggen.

De heer GAAIKEMA (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij wisten als commissie op dat moment niet dat het om een extra bedrag van € 70.000.000 ging. Het college heeft de inschatting gemaakt dat de Staten niet bereid waren om € 70.000.000 uit te reserve te halen. Misschien heeft de gedeputeerde wel gelijk, maar het was niet de beslissing van de Staten.

De heer L. DE VRIES (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het is misschien niet mijn rol, maar ik wil toch opkomen voor wat de heer Mik naar voren heeft gebracht. Toentertijd hebben wij als Staten gewoon eieren voor ons geld gekozen. Dat is zo klaar als een klontje.

De heer GAAIKEMA (D66): Mijnheer de Voorzitter! Maar de Staten hebben die keuze toen niet voorgelegd gekregen.

De heer L. DE VRIES (SP): Mijnheer de Voorzitter! Die keuze hebben we wel voorgelegd gekregen. Wij konden ervoor kiezen, anders ging het project niet door. Dus wat doen we dan?

De heer GAAIKEMA (D66): Mijnheer de Voorzitter! Die keuze is ons toen niet gemeld.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Korthedshalve sluit ik mij aan bij de opmerkingen van de heer De Vries van de SP-fractie.

De VOORZITTER: De heer Rohof heeft verondersteld dat zijn mede-indieners akkoord zullen gaan met het schrappen van het eerste deel van het dictum.

De heer ROHOF (VVD): Mijnheer de Voorzitter!

Eigenlijk zijn het drie delen.

1. Het budget van € 345.000.
2. De toezegging van de gedeputeerde dat hij zich bij de verdere uitwerking van de definitieve herinrichting van het stationsgebied sterk blijft maken voor het behoud van de voor de regio noodzakelijke aantallen parkeerplaatsen.

3. De toezegging dat hij zich ook sterk zal maken voor de compensatie van de 50 verlorengene parkeerplaatsen. Als de gedeputeerde dat heeft toegezegd dan heb ik verder geen behoefte meer dit amendement te handhaven.

De VOORZITTER: De gedeputeerde beaamt uw conclusies. Dat betekent dat het amendement A1 is ingetrokken. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval zie ik. Ik sluit de beraadslagingen. Verlangt iemand stemming? Dat is niet het geval zie ik. Dan is het voorstel aanvaard. Verlangd iemand aantekening? Dat is evenmin het geval. Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel.

PS2006REG20

Ontwerp-uitvoeringsprogramma Groene Hart

Mevrouw DEKKERS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dit ontwerp-Uitvoeringsprogramma voor het Groene Hart is een geweldige klus geweest die respect afdwingt. Niet alleen het Rijk en de provincies Noord- en Zuid-Holland zijn hierbij betrokken geweest, maar ook veel andere partijen zijn er bij aangeschoven. Draagvlak en goede communicatie zijn essentieel voor een goede uitvoering. Gezien het totnogtoe gevoerde proces om met zo veel mogelijk partijen rond de tafel te gaan zitten en die bij het proces te betrekken, hebben wij hierin alle vertrouwen. Zorg ervoor dat door een goede communicatie het draagvlak blijft. Initiatieven die uit het gebied zelf komen, dienen omarmd te worden. Agrarische bedrijven zijn de belangrijkste dragers en beheerders van de karakteristieke veenweiden en droogmakerijen. Het Groene Hart kan de landbouw niet missen. Niet als beheerder van het landschap en ook niet als steunpilaar voor de economie van het landelijk gebied. Daarom is het van groot belang dat agrariërs, en vooral melkveehouders, in de gelegenheid moeten worden gesteld hun bedrijvigheid op een economische manier te kunnen uitvoeren. Belangrijk voor een goede bedrijfsvoering is de beheersing van het waterpeil. Een van de mogelijkheden om het waterpeil goed te beheersen, is de mogelijkheid van innovatieve onderwaterdrainage. Daarom vragen wij het college van GS het concept-Uitvoeringsprogramma zodanig aan te passen dat de hiervoor genoemde

innovatietechniek daadwerkelijk onderzocht kan worden om samen met de waterschappen een of meer proefprojecten te starten om de effecten van deze methode mede te onderzoeken. Dit vormt een aanvulling op een al eerder in deze Staten aangenomen motie.

Zoals we al eerder hebben opgemerkt, zijn de dragers van het Groene Hart de agrarische ondernemers, die ook in de economische zin ondernemer willen zijn en die tevens tot taak hebben essentiële kwaliteiten van het Groene Hart te behouden. Het zijn ook ondernemers die te maken hebben met natuurlijke omstandigheden die hun concurrentiepositie ten opzichte van collega's in een ander gebied nadelig beïnvloeden en die extra zullen moeten investeren. Ik heb het dan vooral over jonge agrarische ondernemers, die de mogelijkheid moeten hebben hun bedrijven aan te passen aan de eisen van de toekomst. Daarom dien ik namens het CDA een motie in: Agrarische ondernemersimpuls in het Groene Hart. Deze motie is mede ondertekend door de fracties van de VVD en de SGP. Ter informatie meld ik nog dat deze motie ook ingediend zal worden door de CDA-fracties bij de behandeling van dit onderwerp in de Staten van Noord- en Zuid-Holland.

Motie M5 (CDA, VVD, SGP): Agrarische ondernemersimpuls her Groene Hart. Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 december 2006, ter bespreking van de ontwerp-Ontwikkelingsvisie Groene Hart;

constaterende:

- *dat Provinciale Staten kennis hebben genomen van alle voorstellen voor het Groene Hart;*
- *dat de provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland onderstrepen dat de landbouw de drager is van het Groene Hart;*

overwegende:

- *dat de melkveehouderij een van de belangrijkste beheerders blijft van het Groene Hart;*
- *dat het agrarische beheer essentieel is om de ruimtelijke kernkwaliteiten van het Groene Hart te behouden;*
- *dat de melkveehouderij in het Groene Hart te maken heeft met natuurlijke omstandigheden die de concurrentiepositie van melkveehouders*

ten opzichte van collega's in andere gebieden, nadelig beïnvloeden (kleine kavels, grondkwaliteit enzovoort.);

dragen Gedeputeerde Staten op:

- een investeringsprogramma, gericht op de (jonge) ondernemende melkveehouders op te nemen in het Uitvoeringsprogramma Groene Hart;*
- dat dit Investeringsprogramma gericht moet zijn op landbouwstructuurversterkende maatregelen, onder andere door stimulering kavelruil, vergoeding kavelaanvaardingswerken, aanleg kavelpaden, opzet van een groundbank en dergelijke;*
- bij het opzetten en uitwerken van dit investeringsprogramma samen te werken met vertegenwoordigers van agrarische natuurverenigingen en hun belangenorganisaties zoals LTO-Noord;*
- binnen het budget voor het Groene Hart voldoende financiële middelen vrij te maken om dit investeringsprogramma succesvol in te zetten.*
- uiterlijk op 1 juli 2007 aan de leden van Provinciale Staten een overzicht te overleggen van investeringsmaatregelen,*

en gaan over tot de orde van de dag.

Tijdens de behandeling van dit onderwerp in de commissie heeft de fractie van het CDA opgemerkt dat er een financieel gat zit tussen de tot nu toe beschikbare gelden en die welke hiervoor benodigd zijn. Het Rijk stelde tot nu toe €350.000.000 beschikbaar en heeft nog geen uitspraak gedaan over de €700.000.000. Ook ten aanzien van de FES-gelden (Fonds Economische Structuurversterking) is het nog steeds onduidelijkheid of die hiervoor beschikbaar komen. Het is dus van belang dat er afspraken worden gemaakt over de volgorde van welke iconen er eerst voor uitvoering zullen worden voorgelegd, waarom juist hiervoor wordt gekozen en of er voldoende financiën beschikbaar worden gesteld. Wij zullen dan ook een motie, die de VVD hierover zal indienen, ondersteunen.

De VOORZITTER: De motie is voldoende onderstekend en maakt derhalve onderdeel uit van de

beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het uitgangspunt van de PvdA is dat de Randstad met zijn ongeveer zes miljoen inwoners in steden en dorpen één geheel vormt. Die Randstad moeten we zien in vergelijking met andere steden in de wereld. Het bijzondere en aantrekkelijke van de Randstad is dat die gebouwd is om een grote, aaneengesloten groene ruimte: het Groene Hart. Ik heb al eerder gememoreerd dat de heer Plesman na zijn vlieglessen op Soesterberg de lucht in ging en dat toen constateerde.

Het Groene Hart is belangrijk voor de huidige bewoners en moet bewaard worden voor toekomstige generaties. De Randstad heeft hoogwaardige culturele voorzieningen. Met het Groene Hart heeft de Randstad kwaliteiten die maar weinig metropolen in de wereld bieden. Juist de aanwezigheid van het Groene Hart is een belangrijke factor voor hoogwaardige en kennisintensieve bedrijven om zich hier in Nederland te vestigen, een uur rijden van het Europese bestuurlijk centrum.

Het Groene Hart met zijn typisch agrarisch landschap kan alleen in stand blijven en onderhouden worden, als de boeren die dat landschap hebben gevormd, ingeschakeld worden. Omdat de Randstad de trekker van de Nederlandse economie is, is de kwaliteit van de Randstad - en dus de instandhouding en versterking ervan - een nationale zaak. Daarvoor zullen dus voldoende rijksmiddelen ter beschikking gesteld moeten worden. Het Groene Hart is een groot gebied. De veenweiden, droogmakerijen en bijvoorbeeld het Vechtgebied, zijn niet op één hoop te gooien. Het zou goed zijn de belangrijkste deelgebieden te benoemen en de belangrijkste karaktertrekken en het te voeren beleid vast te houden, te beschermen en uit te bouwen, en om het op die manier vast te leggen. Op basis daarvan kunnen gebiedsvisies met de te bereiken doelen en verdere aanpak beschreven worden.

Het belangrijkste uitgangspunt vormt wat de PvdA betreft de bekende lagenbenadering: de fysieke ondergrond, het infrastructureel netwerk, de gebruikslaag. Wij voegen er echter nog een vierde laag aan toe: sociaal-economische invulling; recreatie en toerisme, cultuurhistorie, zorg en economie.

Ook een belangrijk kenmerk van het Groene Hart is het water en de waterhuishouding. Het uitgangspunt daarbij is: functie volgt peilbenadering, vooral in de veenweidegebieden.

Verdere inklinking en oxidatie moeten worden tegengegaan. Ik kan vooral ook de gedeputeerde voor water en milieu daarbij nog wat meegeven. Toen ik onlangs bij een conferentie van Alterra over het veenweidegebied was, bleek dat er per hectare veenweidegebied een CO₂-uitstoot is van acht auto's per jaar. Als we er dan van uit gaan dat er iets van 200.000 hectare veenweidegebied is, dan komen we op een CO₂-uitstoot van zo'n 1,6 miljoen auto's. Als we daarvan een beperkt deel door goed waterbeheer kunnen tegengaan, is dat volgens mij grote winst. We moeten immers integraal denken.

Burgers en boeren moeten betrokken worden bij mogelijke uitwerkingen en alternatieven. Als ze bovendien sneller een duidelijker inzicht krijgen in de toekomstige ontwikkelingen, vermindert dat hun onzekerheid en de mogelijke verloedering van dat gebied. Boeren zullen voldoende schadeloos gesteld moeten worden voor de schade als gevolg van toepassing van het principe: functie volgt peil. Ik wil daarbij een correctie aanbrenge op de uitspraak van de VVD in de Statencommissie. Daar werd gezegd dat Natuurmonumenten het functievolgt-peilprincipe niet meer zou onderschrijven. Navraag leert echter dat dit nog wel steeds het geval is.

Wat de infrastructuur betreft: voor de PvdA-fractie is de A21/2 in elk geval niet aan de orde.

De reden om het Groene Hart tot nationaal landschap te bestempelen, was het unieke groene karakter van het gebied, waarvan de uniciteit bewaard en versterkt moet worden. In onze ogen kunnen dan ook de drie grote bouwlocaties die nu uit het Groene Hart zijn gehaald, Zuidplaspolder, Bloemendalerpolder en Rijnenburg, de druk op de rest van het gebied van het Groene Hart enigszins tegengaan.

Migratiesaldo nul is het benoemde, belangrijke kenmerk van nationale landschappen. Wat ons betreft, kunnen in het overleg tussen de drie betrokken provincies samenhangende regio's worden benoemd, waarin de regionale woonvisies op elkaar worden afgestemd, om te komen tot een

evenwichtige verdeling van de 35.000 woningen die volgens de minister passen in het migratiesaldonulprincipe. We denken daarbij natuurlijk aan het bouwen binnen de rode contouren. Daarbij speelt ook nog het opruimen of vervangen van oude bedrijventerrein en het functionelere gebruik van bedrijventerreinen alsmede de zogeheten organische uitbreiding.

Het groene karakter van het Groene Hart - dan heb ik het over de landbouw - kan alleen behouden blijven door de dragers van het landschap: de boeren. De boeren hebben het moeilijk. Een slechtere opbrengst van €200 per hectare is natuurlijk lastig. De onzekerheid die men heeft vanwege de toekomst van het gebied maakt het hen niet gemakkelijk. Van de andere kant echter, als het landbouwareaal in het Groene Hart niet sneller daalt dan in de rest van het land en, zo heeft men mij verteld, als het melkquotum in het Groene Hart en met name in het veenweidegebied nog stijgt, dan biedt dat perspectief op een betere toekomst. Een boer gaat immers geen melkquota kopen als hij niet weet of hij die extra quota wel weg kan zetten.

Wat ons betreft moet de positie van de landbouw voor de toekomst structureel verzekerd worden. Die moet niet afhankelijk zijn van een subsidie 'om wat bij te lappen'. Die subsidie zal immers altijd lager zijn dan de werkelijke schade, maar op een gegeven moment zal het met die subsidiëring afgelopen zijn. Vandaar dat wij een reconstructie van de landbouw conform het principe van de Krimpenerwaard ondersteunen: de natuur in de nattere delen en de landbouw in de hogere delen. Als wij FES-gelden willen inzetten, is het alleszins verantwoord ze daarvoor te gebruiken. Dat betreft dan een structuurversterkende maatregel. De boeren krijgen dan in de toekomst een zelfstandige, redzame positie en ze blijven niet afhankelijk van subsidie.

Wat betreft de groenblauwe diensten, agrarisch natuurbeheer en dat soort zaken, praat ik in ieder geval niet van subsidie, maar wel over het afsluiten van contracten wegens het verlenen van diensten. Dat is een principiële andere benadering en die doet de boeren ook meer recht.

Aangaande de EHS zou het mooi zijn als we de Natte As kunnen realiseren. Voor wat natuur, recreatie, zorg en economie betreft, is het Groene Hart nog te weinig ontsloten voor recreant en toerist. Buiten enkele toppers, zoals de molens

bij Kinderdijk, is er te weinig bekendheid over de natuur en de culturele waarden, als het copelandschap, het industriële erfgoed, de Nieuwe Hollandse Waterlinie, de gemalen en de verlichte boerderijenroute.

Het grootste economische belang van het Groene Hart is de ligging van dit groene gebied in de Randstad. Het gebied moet zich kunnen vernieuwen en moet niet op slot. Het mogelijk maken van kleine bedrijvigheid in leegkomende bebouwing op het platteland zal daartoe bijdragen, maar die moet tevens voldoen aan strenge kwaliteitscriteria. Als we het hebben over de financiën, zal het logisch zijn dat met dit belang voor de Randstad en dus voor de Nederlandse economie, een stevige bijdrage uit het FES voor de structuurversterking zeer op z'n plaats is. Daarmee wens ik het college in elk geval veel succes. Ik moet zeggen dat de folders die men voor de lobby heeft gemaakt, adembenemend goed en nuttig zijn. Bovendien zijn ze prettig leesbaar.

Wat de communicatie aangaat, hebben wij al opgemerkt dat die in het Groene Hart voor ons een zeer wezenlijk punt is om succes te boeken. Communicatie is meer dan alleen het drukken van folders, het schrijven van brieven en het informeren van de burgers. Communicatie is ook in gesprek gaan en luisteren. Wij willen daartoe dan ook een motie indienen, waarbij wij het college vragen halfjaarlijks te rapporteren over het Groene Hart, in die rapportage de communicatie tot een apart aandachtspunt te benoemen en vooral ook te beschrijven hoe jegens burgers en andere belanghebbenden de communicatie is verlopen en hoe die in de komende periode uitgevoerd zal worden. Bij de overwegingen noem ik in de motie als voorbeeld de kavelruilcoördinatoren, die heel goed zijn bevallen in het oostelijke deel van de provincie.

Motie M6 (PvdA): Communicatie het Groene Hart.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 december 2006, besprekend het ontwerp-Uitvoeringsprogramma 2007-2013 het Groene Hart,

constaterend:

- *dat de plannen ten aanzien van het Groene*

Hart op onderdelen diep ingrijpen in het leven dan wel de beleving van de bewoners en andere betrokkenen bij het Groene Hart;

- *dat gezien de reacties van bewoners en belangengroepen de communicatie niet altijd het effect heeft gehad dat er mee beoogd werd;*

overwegend:

- *dat communicatie zowel een goede voorlichting als ook een goed gesprek met de burger impliceert om te horen wat deze daarover te melden heeft en te bezien of en hoe eventuele bezwaren ondervangen kunnen worden;*
- *dat ook na de besluitvorming een goede voorlichting om besluiten uit te leggen van groot belang is;*
- *dat bij de uitvoering van de plannen de medewerking van velen, waaronder de boeren in het gebied, van invloed zal zijn op de slaagkans van de projecten;*
- *dat geleerd kan worden van de ervaringen van de kavelruilcoördinatoren en van de reconstructieactiviteiten elders in de provincie;*
- *dat de Staten op de hoogte van en betrokken willen blijven bij de voortgang van de concretisering van het uitvoeringsprogramma;*

besluiten:

- *het college van Gedeputeerde Staten op te dragen halfjaarlijks te rapporteren aan de staten(commissie);*
- *dat het college van Gedeputeerde Staten in de rapportage aparte en ruime aandacht besteed aan de vraag hoe de communicatie in de afgelopen periode met de burgers en belanghebbenden is verlopen en in de komende periode zal worden uitgevoerd;*
- *dat het college van Gedeputeerde Staten in concrete gevallen de communicatie met burgers inricht op een wijze die nauw en specifiek aansluit bij de betreffende doelgroep,*

en gaan over tot de orde van de dag.

Wij schrijven mooie rapporten. Wij hebben een systeem gekozen op basis van de ontwikkelingsvisie in een uitgangspuntennotitie waarin de iconen worden benoemd. Iconen, potentiële iconen, kandidaaticonen, projecten in voorbereiding; een hele mêlée van soorten en maten. Het is de bedoeling

om tussen die iconen bewegingen te krijgen. Een potentiële icoon kan een icoon worden. Op een gegeven moment kan een icoon ook uitgevoerd zijn. We moeten dan iets hebben om te kunnen kiezen, om criteria te hebben op basis waarvan verder gekozen kan worden. Ik neem aan dat de keuzes terugkomen in de Staten. Ik ben benieuwd wat het college erover zal zeggen. Het is echter ook goed om het beleid zoals we dat tot nu toe hebben vastgesteld, vast te leggen, zodat we die criteria ook helder krijgen.

Bovendien ook om een signaal te geven naar het betrokken gebied dat het de overheid menens is op langere termijn. Daaraan twijfelt men nog wel eens. Vandaar dat ik daarvoor een motie indien waarin het college wordt gevraagd in de volgende commissievergadering met een voorstel te komen hoe we dat beleid verder kunnen vastleggen. Op een gegeven moment loopt de geldigheidsduur van een streekplan immers af en dan moeten wij qua instrumentarium iets anders hebben. Volgens ons is het aan het college om dat door middel van voorstellen te doen.

Motie M7 (PvdA): Langetermijnbeleid het Groene Hart

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 december 2006, besprekend het ontwerp-Uitvoeringsprogramma 2007-2013 van het Groene Hart;

constaterend:

- *dat in het ontwerp-Uitvoeringsprogramma wordt gesproken over iconen, kandidaat-iconen, potentiële iconen en projecten in voorbereiding;*
- *dat in het ontwerp-Uitvoeringsprogramma verplaatsing van al deze soorten iconen naar een andere groep mogelijk is en dat daarin zelfs is voorzien;*
- *dat in het ontwerp-Uitvoeringsprogramma niet is voorzien hoe en op welke criteria beslissingen over de status van een icoon genomen worden;*

overwegende:

- *dat het ontwerp-Uitvoeringsprogramma de structuurvisie wel noemt, maar dat daarin geen keuze wordt gemaakt ten aanzien van*

de vraag hoe veiliggesteld kan worden dat toekomstige bestemmingsplannen binnen de kaders van het in het ontwikkelings- en uitvoeringsprogramma neergelegde beleid zullen blijven;

- *dat iedere provincie een eigen streekplan voor haar deel van het Groene Hart heeft;*
- *dat het ontwikkelingsprogramma in alle drie provincies een verschillende status heeft;*
- *dat dit ontwikkelingsprogramma in de drie provincies een breed draagvlak ondervond;*
- *dat de drie provincies bij het beleid voor het Groene Hart hun eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden behouden;*
- *dat het ontwikkelingsprogramma zich er goed voor leent om zonder tijdrovende onderzoeken vertaald te worden in ruimtelijk beleid;*

besluiten:

het college van Gedeputeerde Staten op te dragen Provinciale Staten tijdens de eerstvolgende REG-commissievergadering te informeren op welke wijze hij dit ontwikkelingsprogramma vertaalt in ruimtelijk beleid,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De moties zijn voldoende ondertekend en maken derhalve onderdeel uit van de beraadslagingen. De moties kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Het ontwerp-Uitvoeringsprogramma Groene Hart is een ambitieus programma. Ook zijn betrokken spelers meegenomen bij de ontwikkeling van dit uitvoeringsprogramma. Dat vindt de VVD een goede zaak. Een programma dat niet gedragen wordt, is immers een doodgeboren kindje. Toch hebben wij nog enkele vragen en opmerkingen die hierna besproken worden. Ten eerste: de landbouw is essentieel in het Groene Hart. Als economische drager, maar ook als drager van het cultuurlandschap. De landbouw is immers ook de beheerder van het landschap in het Groene Hart. Als het uitgangspunt functievoorspellend donker wordt dan bedreigt dat de landbouw en daarmee ook indirect het beheer van het waardevolle land-

schap aldaar. Zeker in de transitiegebieden van het veenweidegebied. Maatwerk dient dan ook mogelijk te blijven, of beter gezegd: maatwerk dient het uitgangspunt te zijn. Dit is ook zo verwoord in de motie Ontwikkelingsprogramma Groene Hart, die de Staten in februari 2006 hebben aangenomen. Nu, mis ik al Jacques Damen. De heer Reerink zei daarnet dat Natuurmonumenten het niet eens is met de stelling die Jacques Damen gelanceerd had over: functie volgt peil.

Ik kan dit nu niet controleren, dus ik moet het antwoord daarop schuldig blijven.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Maar we geloven Damen.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het lijkt mij goed een eventueel misverstand uit de weg te ruimen. Ik daag de VVD uit zich verder te oriënteren op dit punt.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Het voordeel is dat wij dat van tevoren al hadden gedaan. Daar kwam die uitspraak van de heer Damen vandaan.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Blijkbaar niet, want Jacques Damen stond erbij toen wij die discussie voerden met de mensen van het Utrechts Landschap en de NMU (Natuur en Milieufederatie Utrecht).

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Voordat wij gaan discussiëren over wat Natuurmonumenten precies heeft gezegd, stel ik voor dat wij ons bezig houden met het Groene Hart.

De VVD vindt het van belang dat erkend wordt dat boeren eigenlijk al voor een deel maatschappelijke ondernemers zijn en dat wij hen in staat moeten stellen hun bedrijf zo lang mogelijk uit te oefenen. Wat ons betreft: alle steun en verdieping van hun bedrijfsvoering. Ook vragen wij het college om maatwerk als het gaat om particulier natuurbeheer. Helaas wordt dit te vaak als een belemmering voor de bedrijfsvoering ervaren. Willen wij de kansen van het Groene Hart benutten, dan vraagt dat om maatwerk en om een provincie die feeling heeft met de boeren die al sinds eeuwen het Groene Hart beheren.

Hoe om te gaan met iconen, potentiële iconen en projecten in voorbereiding? Bestaat bijvoorbeeld de mogelijkheid om iconen van het programma af te voeren, of om iconen te promoveren van potentieel icoon tot icoon? Kortom: zijn er kaders en criteria op basis waarvan deze aspecten geregeld worden? Dat is vooral van belang als wij gaan kijken naar de financiën. Als er immers te weinig geld zal zijn en er dus mogelijk uit een aantal iconen gekozen moet worden, is het van belang een dergelijk kader te hebben.

In het verlengde daarvan het volgende. De fractie van de VVD vindt het lastig een uitspraak te moeten doen over een uitvoeringsprogramma als dat wordt losgekoppeld van de financiering. Zeker als we kijken naar een eerdergenoemde motie die volgens ons in februari 2006 is aangenomen, waarin de Staten gezegd hebben dat er zekerheid moet zijn over de financiële dekking. De VVD maakt zich dan ook zorgen over de financiering van dit programma. Het Rijk heeft vooralsnog slechts de helft van de benodigde gelden toegezegd. Als wij niet zorgen voor voldoende financiële middelen, dan zal dit ambitieuze programma een papieren tijger zijn. Dat past natuurlijk niet bij de slogan van dit college, te weten: Werk in uitvoering. Daarom dient de fractie van de VVD, mede ondertekend door de fracties van het CDA, de PvdA en D66, een motie in:

**Motie M8 (VVD, CDA, PvdA, D66):
Uitvoeringsprogramma Groene Hart.**

*Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering
bijeen op 11 december 2006, besprekend het
ontwerp-Uitvoeringsprogramma Groene Hart;*

constaterend:

- *dat het uitvoeringsprogramma Groene Hart een ambitieus programma is;*
- *dat de financiële middelen op dit moment onvoldoende zijn om de iconen kandidaat-iconen en potentiële iconen, inclusief program-
management uit te voeren;*

overwegende:

- *dat de ambities en de beschikbare middelen met elkaar in balans dienen te zijn;*
- *dat er dient te worden voorkomen dat er ten aanzien van de uitvoering van het uitvoerings-*

programma Groene Hart onduidelijkheden en onzekerheden ontstaan in gebieden waar bepaalde icoonprojecten (mogelijk) worden uitgevoerd, omdat er als gevolg van deze onduidelijkheden en onzekerheden ongewenste nevenactiviteiten kunnen ontstaan zoals planologische schaduwwerking;

- dat de financiële middelen afgestemd dienen te worden op de voorgenomen icoonprojecten;

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- een systematiek te ontwikkelen op basis waarvan een gefundeerde en objectieve keuze gemaakt kan worden bij de uitvoering van de icoonprojecten;
- op basis daarvan een keuze te maken in de icoonprojecten die in balans is met de huidige beschikbare financiële middelen;
- hierbij rekening te houden met de mogelijkheid van (deel)financiering van icoonprojecten door derden in de toekomst;
- de systematiek alsmede de keuze van icoonprojecten ter goedkeuring voor te leggen aan Provinciale Staten,

en gaan over tot de orde van de dag.

In het verlengde daarvan het volgende. Er staat na een eerder verzoek om € 80.000 omwille van capaciteitsproblemen bij het programmabureau Groene Hart, nu weer een verzoek van € 200.000 op de rol voor de aanvullende inzet van personeel. Alhoewel wij inzien dat er aanvullende activiteiten ontplooid dienen te worden bij het programmabureau Groene Hart, zijn wij er niet gelukkig mee dat dit gefinancierd wordt ten laste van de stelpost "Nog toe te wijzen middelen in 2007". Daarom dient de fractie van de VVD, wederom ondertekend door de fracties van het CDA, de PvdA en D66, een amendement in:

**Amendement A2 (VVD, CDA, PvdA, D66):
Kosten realisering Groene Hart-projecten.**

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 december 2006, besprekend het ontwerp-Uitvoeringsprogramma Groene Hart;

constaterend:

dat het college van Gedeputeerde Staten verzoekt

een bedrag van € 200.000 voor 2007 ten laste van de stelpost "Nog toe te wijzen middelen 2007" te brengen ten behoeve van de aanvullende kosten voor de realisering van Groene Hartprojecten uit het uitvoeringsprogramma Groene Hart;

overwegend:

- dat de financiële middelen om het uitvoeringsprogramma Groene Hart te realiseren op dit moment onvoldoende zijn;
- dat het derhalve onduidelijk is welke icoonprojecten uitgevoerd zullen worden;
- dat het uitvoeringsprogramma een project- en gebiedsgerichte aanpak kent;
- dat het derhalve niet voor de hand ligt personele inzet te financieren vanuit de stelpost "Nog toe te wijzen middelen 2007";

besluiten:

de aanvullende kosten van € 200.000 niet te financieren ten laste van de stelpost "Nog toe te wijzen middelen", maar te financieren vanuit de project en programmagelden van het uitvoeringsprogramma Groene Hart.

Het mag duidelijk zijn dat de VVD het Groene Hart een warm hart toedraagt, maar dat de financiering wel goed geregeld behoort te zijn. Het liefst heeft de VVD dan ook een ambitieus programma dat slaagt. Maar als dat er niet in zit, kiezen wij liever een minder ambitieus programma dat wel kans van slagen heeft dan een zeer ambitieus programma dat sterft in schoonheid.

De VOORZITTER: De motie en het amendement zijn voldoende ondertekend en maken derhalve onderdeel uit van de beraadslagingen. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer KOOPMANSCHAP (GL): Mijnheer de Voorzitter! GroenLinks vindt dit ontwerp-Uitvoeringsprogramma Groene Hart een goed plan. Het zou voor ons nog wat steviger mogen, maar als dit is wat de komende jaren gerealiseerd zal worden, dan nemen we vanmiddag een goed besluit. Het commentaar van GroenLinks is daarom niet gericht op de inhoud van dit plan, maar op de te verwachten realisatie ervan. Dát is onze zorg.

In de afgelopen decennia is meerdere malen gesproken over de noodzaak in het Groene Hart knopen door te hakken over het grondgebruik, het veen en het water. De vraag is waarom die plannen niet eerder zijn gerealiseerd. De vraag is ook waarom het Groene Hart, ondanks die plannen, kleiner is geworden. Kan en zal dit programma dan wel gerealiseerd worden? Is het van belang een Groen Hart in de Randstad te hebben?

De vraag is: van wie is dit uitvoeringsprogramma? Het is in ieder geval van het Rijk en van de provincies, maar gezien het belang van het Groene Hart voor de vier grote steden en hun ruimtehonger, is hun steun, ook financieel, noodzakelijk. Graag horen we van de gedeputeerde of er al uitzicht is op die steun.

Ook is steun vanuit de gemeenten in dit gebied een noodzaak. Door het Woerdens beraad wordt een aantal problemen benoemd. Nog niet in alle gemeenten is het Uitvoeringsprogramma besproken. Er zijn vragen over de uitvoering van de saldo-nulbenadering en vragen over de financiering van de sociale woningbouw. Graag horen wij een reactie van de gedeputeerde over de laatste ontwikkeling. De heer Ekkers zei daarnet, bij de NV Utrecht, dat samenwerken niet hetzelfde is als polderen. Als we kijken naar de geschiedenis van het Groene Hart en naar de plannen daarvoor, dan is dat polderen geweest. Hij zei ook dat het om overleggen gaat, maar ook over keuzes maken en verantwoordelijkheid nemen. Daar gaat het nu over als we praten over het Groene Hart. Voorts zei deze gedeputeerde - en daar schrok ik enigszins van - dat hij het als zijn taak ziet de natuur zo lang mogelijk natuur te laten zijn. En dat zei hij in het licht van onze motie die niet is aangenomen. De vraag is vervolgens hoe we dit plan realistisch kunnen houden, in navolging van de motie van de VVD. En: hoe kunnen we zorgen dat het niet bij die hoge ambitie blijft? Dat is daarnet door de PvdA gezegd. GroenLinks wil de volledige ambitie vaststellen en niet om in het Groene Hart de natuur zo lang mogelijk de natuur te laten zijn. GroenLinks wil het Groene Hartplan vaststellen en daarbij concluderen dat dit gebeurt zonder substantiële bouwlocaties, zoals in de Oude Rijnzone.

Het is van belang dat er helderheid komt over wat er gerealiseerd wordt en wat niet. Dus in die zin ben ik het eens met de motie zoals die daarnet door de VVD is ingediend. Maar dan wel met instand-

houding van de volledige ambitie.

Ten slotte rest mij nog de heer Damen te citeren die heeft gezegd: "Wie de stad lief heeft, koestert het platteland".

De VOORZITTER: Wat de orde van de vergadering betreft, is mijn conclusie dat we acht uur als eindpunt niet halen. Ik heb dus verzocht het diner klaar te hebben tegen half acht.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! We hebben al uitvoerig over het Groene Hart gesproken. Ook D66 is blij met dit uitvoeringsprogramma. Hierin zitten enige uitstekende uitgangspunten en projecteniconen waarmee wij aan de slag kunnen gaan. De ambities zijn hoog en wij vinden dat we dat ook zo moeten doen. Edoch, en daar komt weer de afhankelijkheid van de rijksoverheid naar voren: het Rijk komt niet helemaal over de brug wat de ambities aangaat die wij met ons allen delen in dit gebied. Het is zelfs zo dat ik begrepen heb dat een motie van D66-er Dittrich wel voor twee jaar geld zal opleveren voor de uitvoering, maar dat het niet echt zeker is dat hiervoor daarna ook geld beschikbaar zal zijn. Het is eigenlijk jammer dat iets wat we met z'n allen willen, op deze manier toch vanuit Den Haag voor een belangrijk deel ondergraven wordt. Dan komen we op een punt uit waarbij we ons moeten afvragen of we die ambitie hoog en vast moeten houden, of dat we kiezen voor een lagere ambitie dan wel voor herprioritering. In lijn met wat de VVD naar voren heeft gebracht, is het belangrijk dat we goed nagaan in hoeverre we welke iconen wel of niet willen uitvoeren en op welke termijn. Dat betekent dus niet dat we onze ambitie verlagen, maar wel dat we misschien moeten bekijken in hoeverre we de uitvoering wat langer in de tijd wegzetten en dat we gaandeweg op zoek gaan naar aanvullende middelen, misschien via een nieuw kabinet met een nieuw regeerakkoord, om zo toch die ambities te kunnen waarmaken die in dit mooie plan zijn vermeld.

D66 ziet in het Groene Hart drie belangrijke dragers. Dat is natuurlijk in de eerste plaats de landbouw die al genoemd is. Dat is de belangrijkste drager van het gebied. Daarnaast is er natuurontwikkeling en recreatie, en de derde draagster is cultuurhistorie. Die laatste twee zullen heel belangrijk worden bij de transitie waarin de landbouw

zich momenteel bevindt. Aan de ene kant zullen we zien dat er toch een zekere schaalvergroting zal optreden. Daar heeft D66 niets op tegen. Dat draagt immers bij aan het behoud van het landschap zoals we dat kennen; de koeien in de wei. Aan de andere kant ontstaat er, met de groenblauwe diensten en de natuurontwikkeling zelf, ruimte voor mensen in de Randstad om heerlijk te kunnen recreëren en dat brengt ook financiële middelen in het Groene Hart. Dit uitvoeringsplan loopt van 2007 tot 2013.

De uitvoering van de plannen van de NV Utrecht zal op z'n vroegst pas in 2015 van start gaan. Het kan echter niet zo zijn dat we eerst een beleid gaan voeren met iconen en dergelijke en dat we dan bijvoorbeeld twee jaar later besluiten toch maar twee interessante bouwlocaties aan te wijzen rond de Oude Rijnzone. Dan voeren we beslist geen consistent beleid. Ik ben er dan ook heilig van overtuigd dat als we dié kant op gaan, we eigenlijk met een programma bezig zijn dat nergens toe leidt, en dat dit zonde is van de moeite. In ieder geval voor het desbetreffende gebied tussen Woerden en Harmelen.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! De ChristenUnie staat achter dit ambitieuze en goede plan, ofschoon wij ons wel flink wat zorg maken over de financiële haalbaarheid van de uitvoering daarvan. Aanhoudende druk op Den Haag, wie daar dan ook mogen zitten, is daarom geboden. Het Groene Hart is ons wat waard. Als we dat gebied beter kunnen bewaren door als provincie actief te worden waar het Rijk, mogelijkerwijze, wellicht, misschien, zijn taken laat liggen, dan moeten wij er in principe niet voor terugschrikken. En dat 'in principe' betekent wat voor ons. Het is namelijk voor onze kindskinderen helemaal niet interessant om te weten dat het landschap is verziekt doordat het Rijk zijn verantwoordelijkheid daarvoor niet neemt, en doordat de provincie daar schouderophalend aan voorbij is gegaan. Onze kinderen zullen geïnteresseerd zijn in het landschap, zo mag ik hopen. Ergo: aanhoudend druk houden op Den Haag en als dat onvoldoende oplevert, straks niet te bang zijn zelf de handschoen op te nemen, ook voor zaken die strikt genomen niet in eerste aanleg onze verantwoordelijkheid zijn. Wij kunnen wat en wij zijn daarom ook medeverantwoordelijk voor het eindresultaat.

Ik wijd enkele woorden aan motie M5 inzake de agrarische ondernemersimpuls Groene Hart, die mede is ingediend en ondertekend door de VVD. Dan ben ik toch wat verbaasd als ik lees: 'De melkveehouderij in het Groene Hart' - dat is volgens mij gewoon een commerciële bedrijfstak - 'te maken heeft met natuurlijke omstandigheden die hun concurrentiepositie ten opzichte van collega's in andere gebieden, nadelig beïnvloeden'. Het is niet waar, zeg. De VVD vindt dat kennelijk een reden om over te gaan tot een investeringsprogramma. Dat vind ik toch een beetje bijzonder. Ik vraag mij dan ook af welke socialistische geest in de VVD is gevaren?

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij steunen ook zaken als herstructurering, enzovoort. Soms zijn er andere principes die wat belangrijker zijn dan 'second market' werking en de heer van Kranenburg zou dat als geen ander moeten weten.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben blij met dit doorbrekend inzicht binnen de VVD-gelederen. Ik hoop dat dit zich ook uitstrekt tot het Haagse, ofschoon dit op dit moment niet wezenlijk relevant schijnt te zijn. Los daarvan zullen wij ons nog beraden over motie M5.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! De VVD blijft ons verbazen, maar dat doet ons toch wel weer goed. In de commissievergadering van vorige week is hierover al het een en ander gezegd. Het uitgangspunt 'functie volgt peil' is voor ons van groot belang. Waar het peil gericht is op de bodemdaling, is dat volgens ons de enig juiste keuze. Met betrekking tot het uitvoeringsprogramma dient volgens ons nog duidelijk gemaakt te worden dat het principe van migratiesaldonul gehandhaafd blijft zoals dat is opgenomen in de nota Ruimte. Van beide verantwoordelijke gedeputeerden voor dit onderwerp hoor ik verschillende geluiden. Graag hoor ik nog van beiden een korte toelichting over wat zij onder dit principe 'functie volgt peil' verstaan. Ik krijg namelijk sterk de indruk dat hun toelichtingen van elkaar verschillen en evenmin in overeenstemming zijn met wat daarover in de nota Ruimte staat.

Voor de landbouw is een belangrijk principe opgenomen in het uitvoeringsprogramma. De boeren zijn de makers en beheerders van het landschap dat wij zo waardevol achten. Opgemerkt dient te worden dat tweehonderd jaar geleden dit landschap vooral bekend was om zijn hennepkwekerijen en niet vanwege de veeteelt.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! En de vorige keer wilde de heer Witteman nog koeien adopteren.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ja, in de toekomst.

Wat de Oude Rijnzone betreft, zit er een merkwaardig verschil tussen het ontwerpprogramma en de samenvatting daarvan, respectievelijk op de bladzijden 26 en 7. Dat is merkwaardig omdat in het ontwerp-Uitvoeringsprogramma sprake is van herstructurering van het stedelijk gebied en het realiseren van een hoogwaardig woon- en leefmilieu. Daaronder versta ik dat deze realisering in het bewuste stedelijk gebied zal plaatsvinden. In de samenvatting mis ik echter de verwijzing naar het stedelijk gebied. Dat zou op een gegeven moment ruimte kunnen geven voor de ontwikkeling van de Oude Rijnzone. Ik hoop dat de gedeputeerde de samenvatting niet naar de NV Utrecht heeft gestuurd. Dat zou dan de illusie kunnen wekken dat een nieuwe woningbouwlocatie mogelijk zou zijn in dat gebied.

Bij de beantwoording van vragen in de commissie REG over de Oude Rijnzone heeft de betrokken gedeputeerde het gebied Leiden-Bodegraven genoemd. De vraag ging echter vooral om wat er gebeurt in de Oude Rijnzone ten oosten van Woerden. Wellicht dat de gedeputeerde daarop in het kort nog kan ingaan.

Ten slotte staat de SP positief ten opzichte van voorliggende uitvoeringsprogramma en wij stellen vertrouwen in de rol van de gedeputeerde hierbij.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Onze fractie heeft waardering voor het overleg dat ten grondslag ligt aan het voorliggende uitvoeringsprogramma. Dat benadert het overleg dat aan het reconstructieplan ten grondslag ligt. Ga zo voort, is de boodschap die ik namens de SGP-fractie graag wil afgeven. We hebben nooit onder stoelen

of banken gestoken dat wat ons betreft, in relatie tot de Randstad, de landbouw als groene buffer de drager is van het Groene Hart. Een economisch krachtige landbouw is nodig om daar een groen hart en een groene long te houden. Daarnaast moet in het gebied ook ruimte zijn voor een aantal maatregelen op het terrein van natuur en recreatie. Dat moet tot een samenhangend geheel komen. Wij zijn ervan overtuigd dat het voorliggende uitvoeringsprogramma de potentie heeft om dat te realiseren. Er zijn twee punten van zorg. Het is niet voor het eerst dat de fractie van de SGP de toekomstmogelijkheden voor agrarische bedrijven in dit gebied als gespreksthema aan de orde stelt; dat geldt zowel bedrijfsmatig als in fysiek opzicht. Ten tweede: de toereikendheid van de beschikbare middelen. Vanuit dat eerste punt - de toekomstmogelijkheden voor de agrarische bedrijfsvoering - zijn wij medeondertekenaar van de motie die het CDA heeft ingediend. Als ik naar de inhoud van die motie kijk, dan bekruipt mij voorzichtig het vermoeden dat collega Van Kranenburg in de haast de tekst van die motie niet goed heeft gelezen. Hij gispt het feit dat er een investeringsprogramma wordt bepleit voor jonge, ondernemende melkveehouders als onderdeel van het uitvoeringsprogramma, maar hij vergeet dat de tekst van de opdracht aan GS achter het tweede bolletje luidt: 'dit investeringsprogramma moet gericht zijn op landbouwstructuurversterkende maatregelen, onder andere door stimulering van kavelruil, vergoeding van kavelaanvaardingswerken, aanleg van kavelpaden, opzet van een groenbank en dergelijke.' Met andere woorden: het is niet direct een subsidie van de ondernemers, maar het betreft vooral het faciliteren en mogelijk maken van een efficiënte bedrijfsvoering. Dat lijkt mij volkomen de taak van de provincie.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! In VVD-kringen noemen men dit toch verkapte staatssteun, zo heb ik begrepen.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Nou, dat heb ik van collega Van den Burg niet gehoord, maar misschien heb ik wat selectief geluisterd. Volgens mij is dit iets wat ook binnen de VVD van harte omarmd kan zijn. Dit zeg ik ter geruststelling van de VVD.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben heel blij dat het heel interessant gevonden wordt wat de VVD vindt. Wij zullen de heer Bisschop nader informeren.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Geen misverstand daarover: dat blijven wij altijd heel interessant vinden, ook al is de heer Damen vertrokken.

Over de toereikendheid van de financiële middelen hebben wij vaak gesproken. Die blijft ons zorgen baren. Er is een fors bedrag nodig. Er zijn zeer ambitieuze plannen. Die kunnen we omarmen, daar kunnen we enthousiast voor worden en daarin kunnen we een goede interventie plegen die menselijkerwijs gesproken, toekomstvast is. Tegelijkertijd zien we dat de middelen schromelijk ontoereikend zijn. Dat betekent dat wij de motie die de VVD heeft aangekondigd over de prioritering, van harte zullen ondersteunen. Ik wacht de definitieve tekst nog af, maar dat is een motie die helemaal in de lijn ligt van een motie die wij enige vergaderingen geleden zelf hebben ingediend.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Hartelijk bedankt voor de positieve benadering van dit voorstel. De Staten hebben enkele punten van zorg genoemd waarop ik zo veel mogelijk thematisch zal ingaan.

In de eerste plaats is door velen de positie van de landbouw aan de orde gesteld. De landbouw is economisch gezien een belangrijke drager voor dit gebied. Daarnaast is de landbouw ook voor de instandhouding van de landschappelijke natuurwaarden van belang, daarmee tegelijkertijd ook duidend het gemeenschappelijke belang van het instandhouden van de landbouw.

Ik ben blij dat wij in het ontwikkelingsprogramma in ieder geval heel stevig hebben neergezet dat de landbouw op dit moment een heel stevige positie heeft in dit gebied en dat er ook mogelijkheden zijn om de landbouw ontwikkelingsmogelijkheden te geven. Aan de ene kant voor schaalvergroting en aan de andere kant voor verbreding. Daarbij is de kwestie van het waterpeil heel belangrijk. Beneden een bepaald waterpeil kan er immers niet meer fatsoenlijk landbouw bedreven worden. Vandaar dat wij 'functie volgt peil' als uitgangspunt kiezen. Daarbij hebben we echter wel met elkaar afgesproken dat we dit principe niet als een dogma hante-

ren, maar dat wij dit gebiedsgericht en als maatwerk zullen toepassen. Vandaar dat in het programma ook sprake is van dynamisch waterpeil, en is ook expliciet genoemd dat niet alleen een dynamisch peilbeheer nodig is, maar ook het stimuleren van onderwaterdrainage - pagina 29 - en het stimuleren van alternatieve vormen van landgebruik. Dat is ook het antwoord op de vraag van mevrouw Dekkers. Met andere woorden: wij zullen inderdaad projecten stimuleren die systeeminnovaties in waterpeilbeheer bevorderen. Daar zijn ook middelen voor die vooral komen uit het FES. Een eerste project zal binnenkort van start gaan. Dat zal gefinancierd worden uit de eerste tranche FES-middelen die het Rijk ter beschikking heeft gesteld: ongeveer € 14.000.000 voor de Venen.

Nu moeten we ondernemers niet voorschrijven hoe ze moeten ondernemen. We moeten alleen maar de juiste voorwaarden scheppen om dat ondernemen mogelijk te maken. Met een intelligent waterbeheer en voor de rest met intelligente boeren is de toekomst van de landbouw verzekerd.

Ik kom zo nog even terug op de moties. In het programma zoals wij dat hier hebben, zitten maatregelen die landbouwstructuurversterking in de hand werken. Kavelruil is daarbij een belangrijk middel.

De financiën schieten inderdaad tekort als we kijken naar de totale ambitie die we voor dit gebied hebben. Dat is een ambitie van het Rijk die ook is gekoppeld aan provinciale ambities. Wij hebben gesteld dat we op dit moment voldoende werkkapitaal hebben om aan de slag te gaan. De Staten vragen echter ook welke criteria er worden gesteld om tot een keuze te komen. Dat is nogal simpel. Er zijn heel veel uitvoeringsgerede projecten. Die projecten, waarover overigens ook democratisch is beslist, zullen het eerste worden uitgevoerd. Alle overige plannen zullen op projectniveau aan de Staten worden voorgelegd. Als men daarbij vraagt om een bepaald systeem, dan is dat heel goed te verwoorden. Als ik de moties van commentaar voorzie, zal ik daarop nader ingaan.

Voorts zijn er opmerkingen gemaakt over migratiesaldo nul en over hoe de twee gedeputeerden daarmee omgaan. Dat is vrij simpel. De gedeputeerden maken deel uit van dit college en zij hebben daarover met elkaar uitstekend overleg gehad. Wat in dit uitvoeringsprogramma staat is niet strijdig met wat het Utrechts college van heeft bepaald.

Men heeft in het uitvoeringsprogramma kunnen lezen dat het getal niet zozeer leidend is, maar wel de kwaliteit. Het getal is uitgangspunt, maar kan evenmin als dogma dienen als de functie volgens het peil een dogma is. We hebben nadrukkelijk als Utrecht de kanttekening gemaakt dat wij met beide ministers aan tafel gaan zitten om het een en ander nader uit te spreken. Er is natuurlijk het dilemma van de nationale landschappen aan de ene kant en de woningbouwopgave aan de andere kant. Er zal natuurlijk tussen de drie provincies hierover afstemming zijn. Maar er mag geen misverstand over bestaan dat een Groene Hartgedeputeerde anders zou oordelen dan een NV Utrechtgedeputeerde als het gaat om de ruimtelijke ordening.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! En met 'anders' bedoelt u?

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Daarmee bedoel ik dat er een andere mening zou zijn over datgene wat ons te doen staat voor Utrecht.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wat bedoelt de gedeputeerde met 'een andere mening'?

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Daarmee bedoel ik dat wij met elkaar de discussie aangaan over wat er mogelijk is en dat zal dus met name een kwaliteitsdiscussie zijn.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wat de gedeputeerde wil zeggen, krijgt hij volgens mij niet over zijn lippen. Bedoelt hij te zeggen dat hij het principe van functie-volgt-peil vast wil houden?

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Functie-volgt-peil is uitgangspunt. Daarmee de relatie ook naar de Staten leggend, zeg ik dat de lagenbenadering voor het college leidend is. Met elkaar hebben we in deze vergadering, en ook in de commissievergadering, een en ander maal afgesproken dat we dit principe niet als een dogma hanteren, maar dat we dit gebiedsgericht en met maatwerk zullen toepassen. Er is overeenstemming bereikt met LTO-Nederland over deze

formulering. Zo gaan wij daarmee aan de slag. Ik hoop dat wij niet in allerlei theoretische discussies verzeild raken, maar dat wij na vaststelling van dit plan gewoon aan de slag kunnen gaan met de uitvoering. Er staan honderden ondernemers te wachten op duidelijkheid en die duidelijkheid willen wij geven door aan de slag te gaan. Dat betekent wel dat communicatie heel belangrijk is. Ik ben het met de Staten eens dat wij daarover apart verslag zullen doen in onze halfjaarrapportage. Als er niet goed gecommuniceerd wordt, en als in de hele voorfase al blijkt dat nogal wat begrippen tot verwarring kunnen leiden, dan denk ik dat dit een zware plicht is die op het college rust. Wij zullen daaraan dan ook tegemoetkomen.

We kunnen iconen opvoeren en ook afvoeren. Jazeker. Als blijkt dat iconen niet uitvoerbaar zijn binnen de tijd die wij daarvoor hebben vastgesteld, dan zullen we bepaalde projecten niet eindeloos laten wachten totdat er geld voor is, maar dan zullen we het geld daar naartoe leiden waar dat wél mogelijk is. Dan zal een project misschien sterven in schoonheid, maar andere projecten zullen daardoor juist opbloeien. Daarvoor zullen wij een systeem bedenken om dat aan de Staten voor te leggen.

Het instrument van particulier natuurbeheer is ontzettend belangrijk in combinatie met blauwe en groene diensten. De catalogus is bijna rond. Brussel is nog bezig om de puntjes op de i te zetten. Dan hebben we ook een systeem van maatregelen die ook voor particulieren hanteerbaar is.

Als het gaat om de sturingsfilosofie, die de heer Koopmanschap aan de orde stelde, zullen wij toch strak blijven vasthouden: wij willen alleen met die partijen zaken doen die ook daadwerkelijk een inbreng zullen hebben in het oplossen van het probleem. En dat we niet de klassieke weg volgen en iedereen maar aan tafel roepen die meent er verstand van te hebben, maar die niet echt betrokken is bij de uitvoering. Het gaat er dus echt om aan de slag te gaan met partijen die een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de oplossing van het probleem of aan het benutten van een kans. Daarbij is het absoluut duidelijk dat de drie provincies gezamenlijk als stuurgroep aan het stuur staan. Dat is overigens een bepaalde manier van polderen, alleen zijn de lijnen korter.

Wij zullen aanhoudend druk uitoefenen op Den

Haag. Dat is immers beslist noodzakelijk. Het gaat immers om een nationaal landschap van het Rijk, met een minister van het Rijk die daarvoor verantwoordelijk is. Met betrekking tot een nieuw kabinet is er in die zin al een lobbybrief aan Den Haag verstuurd.

Er is nadrukkelijk ook aandacht gevraagd voor de betrokkenheid van de gemeenten en met name van de G4. In de commissie heb ik gezegd dat er overleg is geweest met de G4 en dat die vier gemeenten hun conclusies hebben getrokken: zij zijn met een projectagenda gekomen met uitvoerbare projecten die met middelen die de zij ter beschikking hebben gesteld, zullen worden uitgevoerd. Ik heb gesteld dat de G4 met het gezicht naar het landelijk gebied staan en dat landelijk gebied met het gezicht naar de stad staat, zodat ook het stedelijk groen natuurlijk een belangrijke onderdeel is. Het is een integraal programma van steden én landelijk gebied.

In motie M5 gaat het om een investeringsprogramma. Het kan niet zo zijn dat wij een specifiek investeringsprogramma maken, gericht op jonge, ondernemende melkveehouders. Dat is, heel simpel, om problemen vragen als het gaat om de steun van de staat. Als ik het zo mag lezen dat het investeringsprogramma een aantal maatregelen inhoudt dat past bij de landbouwstructuurversterking - een programma dat de Staten zelf hebben vastgesteld - zoals kavelruil, vergoeding kavelaanvaardingswerken, het opzetten van een groundbank en dat soort zaken meer, dan kan ik daarmee akkoord gaan. Dat betreft dus maatregelen die feitelijk al in het programma zijn opgenomen. Maar vraag mij geen investeringsprogramma te maken, gericht op jonge boeren. Dat zit in het programma voor het Groene Hart als een afzonderlijke maatregel. Als de Staten die motie zó kunnen lezen, dan ga ik akkoord met motie M5.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ten aanzien van motie M5 hoor ik graag van de gedeputeerde of hij vindt dat een dergelijk programma alleen zou moeten gelden voor het Groene Hart of ook voor gebieden elders in de provincie.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De Staten hebben zelf al gevraagd maatregelen te nemen voor, provinciebreed, een

bedrag van €750.000. Dat is natuurlijk niet specifiek voor het Groene Hart. Dat zit in alle landinrichtingsprojecten, ook buiten het Groene Hart en in de reconstructie. Het is dus in feite een methodiek die we provinciebreed toepassen.

Op motie M6 inzake communicatie, heb ik al antwoord gegeven. Het college zal hierover zeker elk halfjaar rapporteren. Daaraan zal een speciale communicatieparagraaf worden toegevoegd om te laten zien dat wij met de betreffende doelgroepen het contact blijven onderhouden.

Met motie M7 kan het college akkoord gaan. Maar vraag mij alstublieft niet om in de eerstvolgende REG-vergadering die vertaling te geven. Ik wil graag eerst overleggen met collega Ekkers over de concrete uitwerking daarvan. Het is overigens iets dat bij de normale rapportage behoort. De eerstvolgende REG-vergadering zullen we echter niet halen. Als ik wat meer tijd hiervoor kan krijgen dan lijkt mij dat geen probleem.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Waaraan denkt de gedeputeerde dan?

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk pas aan iets concreets als ik met mijn college hierover heb overlegd.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Maar het is wat makkelijker een motie te veranderen als je weet hoe die veranderd moet worden.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De bedoeling van de motie wordt door het college overgenomen. Het gaat nu even over het tijdstip. Laat mij in de eerstvolgende REG-vergadering melden hoe wij dat ontwikkelingsprogramma denken te vertalen in ruimtelijk beleid.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Is dat nog voor de zomer?

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat vind ik een te gemakkelijk antwoord. In de eerstvolgende REG-vergadering zal ik melden wanneer dat wel kan.

Motie M8 inzake het ontwikkelen van een systematiek op basis waarvan een gefundeerde en objectieve keuze gemaakt kan worden bij de uitvoering van de icoonprojecten. In mijn inleiding heb ik al gezegd

dat wij altijd een keuze maken op basis van criteria. Een van die criteria is het antwoord op de vraag of een plan uitvoeringsgereed is en of er democratisch over beslist is. Het aantrekkelijke van deze motie is dat medefinanciering door derden wordt gezocht, met name voor de icoonprojecten. Dat is ook als doelstelling opgenomen om geldstromen van derden te genereren. Bovendien is het vanzelfsprekend dat het college zijn keuze aan de Staten zal voorleggen. Zo werkt dat hier immers. Motie M8 kunnen wij dus aanvaarden met de door mij genoemde kanttekeningen.

Wat amendement A1 betreft, vragen de Staten voortvarend aan de slag te gaan met de icoonprojecten. Dan zullen we echter wel extra middelen moeten hebben om via het programmabureau de zaak rond te krijgen. Voorts wordt er in dit amendement gesteld dat hetgeen wij vragen wel een beetje te veel is. Het komt erop neer dat we het noodzakelijke geld hiervoor ergens anders vandaan moeten halen. Wat wij hebben voorgesteld, is echter een heel goede financieringsmethode. Ik wil nog wel eens kijken of dit uit een ander programma kan worden gehaald. Ik zeg toe dat ik daarvoor mijn uiterste best zal doen. Aan de ene kant zeggen de Staten dat er heel weinig middelen zijn om de ambities te verwezenlijken en ...

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De term 'uiterste best' is volgens ons toch wel wat mager. Ik zeg dan: doe uw uiterste best en rapporteer daarvoor in elk geval in de komende REG-vergadering.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat kan ik wél toezeggen.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Maar ondertussen handhaven wij wel ons amendement.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp dat amendement A1 breed wordt ondersteund. Maar gun mij de mogelijkheid aan de Staten voor te leggen of het echt mogelijk is wat in dit amendement van het college wordt gevraagd.

De VOORZITTER: Ik vraag de diverse sprekers of zij nog iets hebben voor de tweede termijn en of zij

zich willen uitspreken over de verschillende moties en het amendement A1.

Mevrouw DEKKERS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Met inachtneming van wat de gedeputeerde heeft gezegd, gaat de fractie van het CDA akkoord met de moties M5, M6, M7 en M8. Voorts hebben wij amendement A2 ondersteund. Dat is dus duidelijk.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Heeft de fractie van het CDA motie M5 aangepast zoals de gedeputeerde heeft gevraagd? Het is duidelijk dat hij heeft gezegd dat als de tekst van M5 blijft zoals die nu is, we dan met Europa een conflict krijgen.

De VOORZITTER: Van motie M5 heeft de gedeputeerde gezegd: 'als het een onderdeel is van het uitvoeringsprogramma Groene Hart'. En dat staat er ook.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde heeft gezegd dat als hij een investeringsprogramma opzet, hij in de problemen raakt met de Europese regelgeving. Als de tekst van motie M5 gehandhaafd blijft, vraag ik mij af of de gedeputeerde alsnog een positief oordeel geeft.

De VOORZITTER: De gedeputeerde heeft gezegd dat hij met motie M5 kan leven als dat uitvoeringsprogramma niet op zichzelf staat maar onderdeel is van het uitvoeringsprogramma Groene Hart. En dat staat in de motie.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! En dan niet in de vorm van een afzonderlijk investeringsprogramma. Daarmee, heb ik begrepen, gaat mevrouw Dekkers akkoord.

De VOORZITTER: Dat is de interpretatie. Dat is de reactie. De notulen spreken voor zichzelf. Eigenlijk staat het er ook als u het goed leest.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Dat betekent volgens mij dat feitelijk de bodem onder motie M5 wegvalt. Ik steun die motie graag, maar beschouw die nu als overbodig. Het blijft onduidelijk of er extra geld moet komen of niet.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Motie M5 wordt dusdanig uitgekleed dat die in het tegendeel gaat verkeren. Het mag geen investeringsprogramma zijn en zo zijn er nog een paar voorwaarden. Als ik het goed begrijp moeten we motie M5 vooral aanvaarden als er niet staat wat erin staat. Dat lijkt mij een onvruchtbare bezigheid.

De VOORZITTER: Met alle respect, maar u zegt iets anders dan wat de gedeputeerde heeft gezegd.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik geef mijn interpretatie daarvan. Ik heb al een keer eerder opgemerkt dat wij dingen op verschillende manieren zeggen. Gelukkig bedoelen we meestal hetzelfde, maar niet altijd. Temeer daar bij motie M5 ik in eerste termijn heb gezegd dat wij geen subsidies moeten geven, maar dat wij een contract moeten sluiten voor verleende diensten. Dat is hier in motie M5 een andere situatie. Daarom komen we met Europa in aanraking als we het op deze manier zouden doen. Wij zijn als fractie niet voor staatssteun. Als er FES-gelden worden gebruikt voor structuurversterkende maatregelen dan kan dat nooit een kwestie zijn alleen jonge boeren, want kavelpaden zullen misschien ook door oude boeren gebruikt worden. Dat lijkt mij heel problematisch worden. In een eerdere Statenvergadering ben ik door het CDA gekapitteld bij de milieudiscussie, dat ik geen dekking aangaf. Hier heb ik de dekking evenmin helemaal gezien. Ik ben dan ook benieuwd hoe die zal luiden. De heer Van Benthem riep altijd dat de PvdA aan potverteren deed, terwijl niet alleen het kabinet Van Agt-Wiegel de staatsschuld heeft doen toemenen, terwijl nu ook de combinatie VVD, CDA, SGP ...

De VOORZITTER: Mag ik u verzoeken zich te beperken tot een oordeel over motie M5?

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij viel de motie samen met mijn tweede termijn. De andere moties kunnen wij allemaal ondersteunen. Amendement A2 is ook akkoord. De heer Lokker vroeg naar aanleiding van onze motie M7 of de reactie van het college pas na de eerstvolgende commissievergadering gegeven kan worden. Voor ons mag dat wat later als hij zich

wil verstaan met de heer Ekkers. Ik denk dan: de uitkomst is iets lekkers als je Lokker bindt met Ekkers.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de VVD steunt de moties M5, M6, M7 en M8.

Amendement A2 steunen wij ook. Hierbij merk ik op dat dit amendement niet iets is van 'gedeputeerde kijk er maar naar'. Wij verwachten dat dit wordt uitgevoerd en als dat niet kan, verwachten wij iets terug in commissie en Staten.

De heer KOOPMANSCHAP (GL): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen motie M5 op grond van het commentaar dat we zojuist hebben gehoord. Wij zijn voor de moties M6, M7 en M8.

Als door iedereen wordt uitgesproken dat ambitie heel belangrijk is, dan is dat volgens ons strijdig. Dus zijn wij tegen amendement A2.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Naar aanleiding van de discussie die we daarnet over motie M5 hebben gevoerd, zullen wij tegen deze motie zijn. Wij willen namelijk niet meewerken aan een programma dat niet door de Europese beugel kan. Wij zijn voor motie M6, M7 en M8. Het amendement A2 zullen wij uiteraard ook steunen.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp nog steeds niet wat men met motie M5 wil. Los daarvan komt die motie mij voor als een fopspeen. Die motie is een doublure van het reeds vigerende beleid en daardoor, helaas, overbodig.

Motie M6 kunnen wij steunen. Wij zijn niet akkoord met motie M7 en dat geldt eveneens voor motie M8. Voorts zijn wij tegen amendement A2.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij vinden motie M5 overbodig. Wij zijn voor motie M6. De moties M7 en M8 vinden wij overbodig. Wij zijn tegen amendement A2. Maar als tip voor de gedeputeerde merken wij op dat wij misschien uit de stelpost "Nog toe te wijzen middelen" een bedrag van €200.000 kunnen overboeken naar het uitvoeringsprogramma Groene Hart om dan vanuit dat programma de twee fte's te financieren. Ik vind dat eigenlijk wat zuiverder.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Bij motie M5 merken wij op dat als wij allemaal uitspreken dat een levenskrachtige landbouwsector van fundamenteel belang is voor het Groene Hart, dan verbazen mij de vele argumenten die geuit worden om deze motie niet te steunen. Het enige wat hier gebeurt, is om binnen wet- en regelgeving te onderstrepen dat wij vooral de dragers van het landschap van het Groene Hart goed in de gaten houden. Laten we de beschikbare middelen in dat grote budget voor het Groene Hart nadrukkelijk alleen bestemmen voor structuurversterkende en -ondersteunende maatregelen. Laten we dat dan ook gewoon binnen dat budget een plek geven en de commissie ernaar laten kijken. Dan is motie M5 gewoon een motie waarin wordt uitgesproken dat er bijzonder veel zorg moet worden besteed aan de dragers van het Groene Hart als een groene buffer in de Randstad.

Aan de andere moties en ook aan het amendement kunnen wij onze steun verlenen.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Tot de heer Bisschop zeg ik dat het er niet om gaat of wij niet de landbouw willen steunen en als belangrijke drager willen zien van het Groene Hart. Het gaat erom of we dat middel kunnen gebruiken om dat doel te bereiken. Ik heb duidelijk gemaakt dat het vanuit de Brusselse regels lastig is om naast het ondernemersprogramma dat het ministerie van LNV al heeft voor de landbouw, ook nog een apart investeringsprogramma op te nemen in het Groene Hart. Ik raad de Staten dus af om dat te doen en ik adviseer gewoon dat tweede bolletje van het dictum wel te steunen, waar het gaat over die maatregelen die de landbouwstructuur versterken; die dus ontwikkelingsmogelijkheden creëren voor de landbouw. Als ik die motie zo zou lezen dan kan ik ermee uit de voeten. Als het echter dogmatisch wordt opgepakt, kan ik er niets mee.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij staat dat er. Er wordt gevraagd om een investeringsprogramma dat gericht moet zijn óp.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Maar dan toch niet alleen voor de jonge ondernemende melkveehouders?

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Nee, dat staat juist tussen haakjes, want die hebben dat het meeste nodig. Oudere bedrijven hebben die steun doorgaans minder nodig.

De VOORZITTER: Mag ik u voorstellen de beraadslagingen voor gesloten te houden? U hebt zich uitgesproken over moties en amendementen. Die zijn niet gewijzigd en het college van GS heeft zich daarover uitgesproken.

De heer REERINK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Voor de orde. Voordat u de zaak in stemming brengt: we hebben even overwogen om bij motie M5 hoofdelijke stemming aan te vragen. Wij zouden dan volgens de deskundigen de meerderheid der stemmen hebben, maar wij beschouwen dat dan als een soort recht van de sterkste om daarvan gebruik te maken. Wij stemmen dus als fractie gewoon tegen motie M5.

De VOORZITTER: Dat heb ik genoteerd. Ik kom dan tot afhandeling.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten amendement A2 te aanvaarden. Tegen het amendement hebben gestemd de fracties van GroenLinks, de ChristenUnie en de SP.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M5 te aanvaarden. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de ChristenUnie en de SP.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mijn telling zijn er meer tegenstanders in de zaal dan voorstanders bij motie M5.

De VOORZITTER: Maar als de stemming gemeten wordt, telt de presentielijst. Als er hoofdelijke stemming wordt gevraagd, dan telt de aanwezigheid van de Statenleden in de zaal.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M6 te aanvaarden.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M7 te aanvaarden. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de ChristenUnie en de SP.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M8 te aanvaarden. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de ChristenUnie en de SP.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel met inachtneming van het aanvaarde amendement A2.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

Schorsing van 19.36 uur tot 20.34 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

PS2006REG21

Kaderdocument Agenda Vitaal Platteland

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Vandaag wordt van de Staten gevraagd het kaderdocument Agenda Vitaal Platteland (AVP), of, beter gezegd: de Agenda Vitaal Landelijk gebied (AVL) vast te stellen. Met het AVP stellen we ook de daarbij behorende subsidieverordening vast en stemmen we in met de bestuursovereenkomst Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Daarbij wordt gevraagd € 2.600.000 beschikbaar te stellen om € 5.200.000 rijks gelden binnen te halen voor de verdrogingbestrijding. Bovendien wordt gevraagd het bedrag van € 140.000.000, dat we in oktober hebben gereserveerd voor de AVP, op te hogen tot € 150.000.000. Deze extra € 10.000.000 komt in het overdrachtdocument voor de nieuwe Staten.

Ook wordt er € 21.000.000 gevraagd voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Dat bedrag zou uit het Provinciaal Structuurfonds moeten komen.

U weet wel: dat geld waarvan we met elkaar hebben afgesproken dat daarover in de volgende Statenperiode wordt besloten. De miljoenen lijken vandaag niet op te kunnen.

Deze hele operatie van het ILG biedt kansen aan de provincie om te laten zien dat de provincie deze zaak als regisseur aankan. En het biedt de kans aan de gebieden om met goede projecten uit het gebied zelf te komen ten behoeve van het landelijk gebied. Dat vraagt betrokkenheid en verantwoordelijkheid van deze gebieden. De mensen uit die gebieden willen die betrokkenheid ook tonen en zij willen verantwoordelijkheid nemen. Kortom: een prachtige vorm van wat decentraal kan. Dat spreekt ons als

CDA zeer aan.

Het is de medewerkers van de provincie gelukt ons door de wirwar van het ILG te loodsen. Waren we eerder behoorlijk kritisch als het ging om de leesbaarheid en de begrijpelijkheid van de kaderdocumenten, nu krijgen we toch wel degelijk het gevoel er enigszins vat op te krijgen. Onze complimenten daarvoor.

Het CDA kan in grote lijnen instemmen met deze agenda voor ons landelijk gebied. Vandaag wordt Provinciale Staten gevraagd € 2.600.000 uit het Provinciaal Structuurfonds beschikbaar te stellen om daarmee een extra bijdrage van € 5.200.000 van het Rijk in de wacht te slepen voor de verdrogingbestrijding. De afspraak was nu nog van het geld van het Provinciaal Structuurfonds af te blijven. Als daar echter tegenover staat dat het dubbele van dat bedrag aan rijksbijdrage binnenkomt, kunnen wij als CDA daarmee leven. Ook wordt er gevraagd €10.000.000 via het overdrachtdocument te reserveren voor de ophoging van de € 140.000.000 die we al in oktober hebben gereserveerd. Dit geld is nodig om de gebiedsplannen van de Vechtstreek, de Groene Driehoek en het Kromme Rijngebied in gang te zetten. Ook daarmee kan het CDA instemmen. We stellen ons echter wel de vraag waarom er überhaupt zo veel wordt gereserveerd als waar nu om gevraagd en geboden wordt, als er gerealiseerd zal worden. We weten immers uit ervaring dat lang niet alles dat bedacht is ook werkelijk een plan-in-uitvoering zal worden. In dat geval zullen we wel € 150.000.000 hebben gereserveerd, maar zal dat bedrag niet volledig weggezet kunnen worden. Hierover wil ik graag een reactie horen van de gedeputeerde.

Er is ook punt waar wij als CDA minder blij mee zijn. Dat betreft € 21.000.000 uit het Provinciaal Structuurfonds voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Even voor de duidelijkheid: met de Nieuwe Hollandse Waterlinie is het CDA wel blij, maar niet met die € 21.000.000 die uit het Provinciaal Structuurfonds moet komen. We hebben immers met elkaar afgesproken dat we daarover nu geen besluiten zullen nemen. Het zou wat wezen als het in de volgende Statenperiode duidelijk wordt dat door allerlei hapsnapvoorstellen in de voorgaande Statenperiode geen bedrag van € 150.000.000 meer over is van wat wij het Provinciaal Structuurfonds noemen. Daarom

gaat het CDA in deze ronde niet akkoord met dat bedrag van € 21.000.000 uit het Provinciaal Structuurfonds voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Daarvoor hebben we samen met de fracties van de VVD, de PvdA, D66 en Groenlinks een amendement gemaakt. Wij zouden graag in de volgende periode de integrale afweging maken, waarin de Nieuwe Hollandse Waterlinie betrokken wordt.

Ons amendement luidt als volgt:

**Amendement A3 (CDA, VVD, PvdA, D66):
Agenda Vitaal Platteland.**

*Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering
bijeen op 11 december 2006, besprekend het ka-
derdocument Agenda Vitaal Platteland;*

constaterende:

- *dat verzocht wordt het kaderdocument Agenda Vitaal Platteland vast te stellen;*
- *dat hierbij tevens wordt verzocht een be-
drag van € 21.000.000 te onttrekken aan de
reservedekking van het Provinciaal Structuur-
fonds om het tekort te dekken op het mini-
mumprogramma voor de ontwikkeling van de
Nieuwe Hollandse Waterlinie;*

overwegende:

- *dat de totale kosten voor het uitvoeren van het
minimumprogramma voor de Nieuwe Hol-
landse Waterlinie een omvang hebben van
€ 59.000.000;*
- *dat eerder is vastgelegd dat hiervan
€ 21.000.000 vanuit andere budgetten dan
het provinciale budget gedekt dienen te wor-
den;*
- *dat nu door Gedeputeerde Staten wordt
geconstateerd dat dit uitgangspunt onjuist is
op basis waarvan nu alsnog verzocht wordt
dit bedrag te onttrekken aan het Provinciaal
Structuurfonds;*
- *dat dit niet conform de toezeggingen is zoals
die in het verleden door Gedeputeerde Staten
zijn gedaan inzake de financiering van de
Nieuwe Hollandse Waterlinie;*
- *dat de ontwikkeling van de Nieuwe Hollandse
Waterlinie een nationaal programma betreft*

met de status van Nationaal landschap;

- *dat ook het Rijk zijn financiële verantwoorde-
lijkheid dient te nemen met betrekking tot dit
nationale programma;*

besluiten:

- *niet in te stemmen met het voorstel om
€ 21.000.000 te onttrekken uit de reserve Dek-
king Provinciaal Structuurfonds en te storten
in de bestemmingsreserve ILG;*
- *Gedeputeerde Staten op te dragen, al dan niet
met de overige betrokken provincies, bij het
Rijk aan te dringen op financiering;*
- *de aanvullende financiering van de Nieuwe
Hollandse Waterlinie aan de orde te laten ko-
men in de nieuwe Statenperiode en te betrek-
ken bij een integrale afweging van de besteding
van gelden uit het Provinciaal Structuurfonds;*
- *hierbij nadrukkelijk de bevindingen van
Gedeputeerde Staten met betrekking tot de
mogelijke financiering van het Rijk inzake het
Nationale Programma Nieuwe Hollandse Wa-
terlinie mee te nemen waarbij tevens andere
(alternatieve) financieringsbronnen onder-
zocht, en indien van toepassing, meegenomen
dienen te worden.*

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt derhalve onderdeel uit van de beraadslagingen. Het amendement kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer SCHREURS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Twee maanden geleden hebben we hier het Gebiedsonderhandelingsdocument besproken. Toen heb ik al gezegd dat dit document een grote sprong naar voren was ten opzichte van het koersdocument dat we voor de zomervakantie hebben besproken. Met het kaderdocument dat nu voorligt, is opnieuw een grote stap gezet. De lange mars, die Agenda Vitaal Platteland heet, lijkt aan z'n eind te komen. Net zoals echter voor Mao en diens kamerdan gold, is die lange mars niet het einde, maar het begin. Over iets minder dan een maand, in januari 2007, gaat de uitvoering van start. In onze ogen gaat het om de uitvoering van de AVP; daar staat of valt deze agenda mee.

De wijze waarop dit kaderdocument tot stand is gekomen, verdient alle lof. Niet van 'top-down'

vanuit de ivoren toren over de gebieden geld verdelen, maar 'bottom-up' in overleg gaan met de betrokkenen in de gebieden en met elkaar de prioriteiten stellen en heldere afspraken maken over de verdeling van het, helaas, schaarse geld. Deze methode kost veel meer tijd en energie, maar we krijgen er ook veel voor terug. De betrokkenheid van alle partners in deze gebieden is essentieel om de uitvoering van de grond te krijgen en die tot een succes te maken.

Een ander belangrijk punt, zeker voor ons als Staten, is de rapportage en monitoring. Het belang van een succesrijke AVP is al meer dan eens onderstreept. De heer Damen zei daarnet bij zijn afscheid, dat sommige mensen bij deze AVP denken dat hun toekomst op het spel staat. Goede rapportage aan de Staten is daarom van essentieel belang. We moeten tijdig aan de bel of aan de rem kunnen trekken als dat nodig is. Het zou doodzonde zijn als het schaarse geld dat er is op de plank blijft liggen als ergens een project niet van de grond komt. Daarom is goede monitoring belangrijk.

Het voorstel om halfjaarlijks aan de Staten, of in de commissie, over de voortgang te rapporteren en op jaarbasis door PS een uitvoeringsprogramma te laten vaststellen, lijkt mij een prima methode. Dat is ook erg effectief om een goede rapportage en monitoring te waarborgen. Daarmee zijn wij dus erg blij.

Ook de communicatie is belangrijk. Ons bereiken echter signalen dat er op gemeentelijk niveau grote verschillen zijn in de mate waarmee men vertrouwd is met het nieuwe beleid Vitaal Platteland. Daarom vragen wij de gedeputeerde in het communicatietraject nog wat extra aandacht te besteden aan onze medeoverheden. Zij zijn immers belangrijke partners als het gaat om cofinanciering en uitvoering.

Het voorstel inzake de € 2.600.000 extra voor verdrogingsbestrijding en de € 10.000.000 voor de drie genoemde gebieden kan op onze steun rekenen. Dat geldt echter niet voor de € 21.000.000 uit het Provinciaal Structuurfonds die overgeheveld zouden moeten worden naar de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Voor ons geldt hetzelfde als voor het CDA. De Nieuwe Hollandse Waterlinie dragen wij een zeer warm hart toe en wij hebben het beste met dit programma voor. Maar in onze ogen is een definitief besluit om hiervoor op dit moment zoveel geld uit dit specifieke potje te halen, niet

op z'n plaats. Niet alleen is de onderbouwing voor die €1.000.000 in onze ogen erg mager, maar ook vinden wij dat de provincie niet koste wat het kost alle financiële gaten van grote projecten moet dichten zodra andere partijen of andere financiers het laten afweten. De provincie zit dan wel goed in haar slappe was, maar op deze manier is de koek wel erg snel op. Daarom hebben wij het amendement A3 van het CDA mede ondertekend.

Om toch nog positief af te sluiten, benadruk ik nogmaals dat er hier vandaag een uitstekende AVP vastgesteld gaat worden. Mijn complimenten hiervoor aan de heer Lokker, die daar een tijdlang heel hard aan heeft getrokken en hij heeft zeker niet aan een dood paard getrokken. In onze ogen kunnen wij met deze agenda de toekomst van het landelijk gebied met veel vertrouwen tegemoet zien.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De AVP is in de Staten al meerdere keren aan de orde geweest. De VVD is en blijft voorstander van de ontwikkeling die met deze AVP wordt ingezet. Het is een belangrijke stap in de decentralisatie van overheidstaken en het leidt tot een integrale benadering van de inrichting van het landelijk gebied. Zowel qua procedures, qua visie, als qua werkwijze als qua financiering. Ontschotting en integraliteit zijn immers de kernbegrippen van de AVP.

Wat nu voorligt, betreft enkele aspecten waarover de Staten zich moeten uitspreken. Dat zijn eigenlijk vier aspecten: bestuursovereenkomst, subsidieverordening, kaderdocument Agenda Vitaal Platteland en een drietal financiële wijzigingen.

De VVD vindt dat de subsidieverordening er gedegen uitziet. Ook de bestuursovereenkomst is duidelijk en gedegen, zeker gezien de antwoorden die het college heeft gegeven op de vragen die de fractie van de VVD daarover in de commissie REG heeft gesteld.

De VVD kan zich vinden in doel, visie en uitgangspunten van het kaderdocument. In de tekst over de uitgangspunten staat bijvoorbeeld dat er geen nieuw beleid wordt gemaakt, anders dan is voorgesteld in het kaderdocument. De VVD stemt van harte in met dit uitgangspunt. Wij juichen ook de aansluiting bij de bestaande indeling van de gebiedscommissies toe, maar wij benadrukken wel dat er geen extra overleg gecreëerd dient te worden. De provincie alsmede de betrokken partners

moeten slagvaardig en efficiënt en effectief gaan opereren in het landelijk gebied. Wij stellen met klem dat de werkwijze van de reconstructie van de Gelderse Vallei hierbij als voorbeeld kan en wellicht zal moeten dienen. Wat het voorstel betreft inzake drie financiële wijzigingen, kan de VVD instemmen met de financiering van € 2.600.000 vanuit het Provinciaal Structuurfonds voor de verdrogingsbestrijding. Zeker ook omdat dit geld is gekoppeld aan een bijdrage van het Rijk van € 5.200.000. Ook kunnen wij instemmen met een verhoging van € 140.000.000, zodat dit in het overdrachtdocument zal worden opgenomen met € 10.000.000 voor de gebieden Kromme Rijn, Vechtstreek en Groene Driehoek. De reden hiervoor is, dat wij goede initiatieven niet in de kiem willen smoren met financiële onzekerheid. De Staten zullen op een later tijdstip definitief beslissen over de daadwerkelijke inzet van deze gelden.

Dan de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Met de financiering van de Nieuwe Hollandse Waterlinie heeft de fractie van de VVD meer moeite. Sterker nog: daarmee kan zij niet instemmen en heeft daarom samen met de fracties van het CDA en de PvdA amendement A3 opgesteld dat zojuist door het CDA is ingediend. Uiteraard steunt de VVD dit amendement A3.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde en de ambtenaren hebben een formidabele inspanning geleverd om dit pak papier te maken tot wat het is: een start voor een inderdaad integrale en decentrale aanpak van het platteland en het waarborgen en het ontwikkelen van de kwaliteiten daarvan. Daarvoor hulde.

Tegelijkertijd is er toch wat zorg over de procesgang. De PvdA refereerde aan de goede kant van een bottom-upaanpak, maar ik denk dat dit nog in de uitvoering zal moeten blijken, gezien ook de wat verwarde reactie die we in het inspraakdocument konden zien. In het huidige voorstel zien wij ook dat het enorme tempo van besluitvorming zijn sporen heeft nagelaten in de rafelrandjes die we nu nog even moeten bijvijlen. Geen enkel probleem met de € 2.600.000 die bestemd is voor de verdrogingsbestrijding, zeker gezien de co-bijdrage van het Rijk in die kosten. Een groot probleem hebben we met de € 21.000.000 voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie. We verbazen ons werkelijk hoe dit

zo heeft kunnen ontstaan, maar dat is allemaal uitstekend verwoord in het ook door GroenLinks ondertekende amendement A3. Wat de post van € 10.000.000 betreft, kunnen wij ons globaal en voorlopig vinden in de verhoging van die bijdrage. Wij vinden de onderbouwing van de voorstellen echter zeer minimaal. Kromme Rijn, Vechtstreek en de Groene Driehoek, dat komt allemaal zeer sympathiek over, maar dat er per project geen specifiek bedrag wordt genoemd, geeft al aan dat dit volgens ons toch nog wel eens serieus bij de Staten moet terugkomen. Ook behouden wij ons het recht voor dat we nog eens goed willen kijken of het bedrag dat naar die doelen moet gaan wel zo hoog moet zijn. Ik refereer in dit verband ook aan het financiële tekort bij de groene recreatie rond de stad Utrecht en eventueel ook aan de uitkomsten van de Natuurvisie die nog moet worden behandeld. Al met al vinden wij wel dat het goed is aan de slag te gaan. Als Staten moeten we echter niet de kaderstelling uit handen geven. Daarop zullen we dan ook in het vervolg letten.

De heer R.E. DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! We zijn erg blij met dit document. Het is een heel mooie exercitie geworden, ook dankzij het AVP-team, dat een groot compliment verdient, samen met de mensen uit alle sectoren die hieraan hebben bijgedragen. Het stuk is zeer lezenswaardig en zeer inhoudelijk. Hiermee slaan wij als provincie absoluut geen slecht figuur wat de invoering betreft van het ILG in de provincie Utrecht. Wij moeten hiermee zo snel mogelijk aan de slag gaan. Er is een goed evenwicht gevonden in de verschillende gebieden die erin genoemd worden. Wij kunnen hiermee een goede stap zetten om het platteland vitaal te houden in onze mooie provincie.

Ik richt mij nog even op de besluiten die ons worden voorgelegd. Over het kaderdocument heb ik zojuist lovend gesproken. Dat ondersteunen wij van harte.

De bestuursovereenkomst ziet er ook degelijk uit. De subsidieverordening is goed. Het bedrag van € 2.600.000 is al door vorige sprekers besproken. Hiermee kan een aanzienlijk groter bedrag van het Rijk worden verkregen voor de verdrogingsbestrijding. Dat zullen wij eveneens van harte ondersteunen.

Wat de € 10.000.000 voor de Nieuwe Hollandse

Waterlinie betreft, zitten wij op dezelfde lijn als GroenLinks. Aan de ene kant is het eigenlijk wel goed dit in het overdrachtsdocument op te nemen. Gelukkig wordt dat niet vanuit het Provinciaal Structuurfonds voorgesteld. Deze Staten moeten echter wel de hiernavolgende Staten de vrijheid geven om dat zelf in te vullen. Bij dit punt doet D66 dus even een stapje terug wat het specifiek nu al toekennen van bedragen betreft aan bepaalde programma's.

Voorts hebben de meeste sprekers het al gehad over de € 21.000.000 voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Het is bekend dat wij, net als de meeste fracties, dat een fantastisch project vinden en alles wat we daarin en daarmee willen doen. Maar op deze manier zijn we eigenlijk al bezig, vooruitlopende op het opstellen van kaders, geld uit te geven. In ons eigen verkiezingsprogramma hebben we ook al een aantal leuke ideeën voor de besteding van gelden uit dat Structuurfonds. Wij zijn dus absoluut niet gecharmeerd van wat het college nu voorstelt. Daarom ook hebben wij amendement A3 mede ondertekend.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben amendement A3 niet ondertekend en dat heeft een reden. Die is heel helder verwoord zo-even door de fractie van de VVD, door te stellen dat goede initiatieven niet moeten smoren in financiële onzekerheid. Die financiële onzekerheid wordt nu gecreëerd voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Ik weet dat het uit mijn mond ietwat verdacht klinkt om me op te werpen als verdediger van sporten - mensen die zijn ingevoerd binnen de ChristenUnie weten daar alles van - en ook in de commissievergadering heb ik mij iets anders uitgelaten dan ik nu doe. De ChristenUnie staat achter het voorstel zoals het er ligt, inclusief die € 21.000.000. Ik denk ook even aan het karakter van Werk in uitvoering van deze coalitie, waarbij men bij het scheiden van de markt opeens de knop blijkt om te draaien.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dat is nu pure onzin wat de heer Van Kranenburg zegt. Hij heeft met ons uitgesproken dat wij niet aan de gelden van het Structuurfonds zouden komen. Dat was een heldere uitspraak die hier is gedaan en daarmee waren als Staten het eens. Ik heb de heer Van Kranenburg daar niet over

gehoord, noch de voormalige voorzitter van zijn fractie. Nu het college voorstelt dus wel aan dat geld van het Structuurfonds te komen, moet de heer Van Kranenburg de zaak niet op z'n kop zetten en bijna suggereren dat wij tegen de Nieuwe Hollandse Waterlinie zijn. Nee, het is zo dat wij ons aan onze afspraken houden en kennelijk is de heer Van Kranenburg op dat punt wat rekkelijker en dat ben ik niet gewend van zijn partij.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn op sommige punten volstrekt rekkelijk.

Er is hier sprake van concrete plannen die gewoon concreet uitgevoerd kunnen worden. Ik vind het gewoon jammer als die uitvoering een half jaar, of misschien wel langer, wordt uitgesteld en waarbij afstel niet tot de onmogelijkheden behoort. Zo heb ik bijvoorbeeld het CDA geen positieve woorden horen zeggen over de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! In het kaderdocument wordt uitgegaan van een minimumprogramma van €9.000.000 voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie, waarvoor €1.000.000 uit het Structuurfonds zou moeten komen. De Nieuwe Hollandse Waterlinie dragen wij een warm hart toe. Het dient beslist geen prestigeproject te zijn, maar wel een prestatieproject. Wij kunnen de AVP in z'n geheel wel steunen. Wel zouden wij over het onttrekken van € 21.000.000 uit het Structuurfonds graag een nadere toelichting willen van de gedeputeerde en waarom hij vindt dat een en ander uit die pot zou moeten komen.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! We beleven vandaag een historisch moment. Voor de periode 2007-2013 hebben deze Staten aangegeven € 500.000.000 te willen besteden voor de vitaliteit van het landelijk gebied. De heer Van Bergen is niet meer aanwezig, maar hij zou het zeker nog eens extra benadrukt hebben: een half miljard euro. Minstens. Dat hebben we dan toch met elkaar nu vastgesteld en daar ben ik zeer blij mee.

Sommigen hebben de strategische betekenis van deze operatie benadrukt. Het is de grootste decentralisatieoperatie van Rijk naar provincies van de laatste decennia. Als deze aanzet lukt - de uitvoering moet straks bewijzen of het zal lukken - dan hebben

we wel bewezen dat wij als middenbestuur een heel belangrijke rol kunnen spelen.

Het is een complex geheel. Het bestuur heeft het dan ook te danken aan de ambtelijke staf, verdeeld over verschillende disciplines, dat het voor de Staten een behapbaar geheel is geworden. Ook deze keer moet ik absoluut en van harte de complimenten overbrengen aan deze ambtenaren die keihard hebben gewerkt om dit allemaal op tijd rond te krijgen.

In korte tijd hebben de Staten een aantal belangrijke besluiten moeten nemen. Daarover hebben we in de commissies goed met elkaar kunnen praten. Ik moet ook zeggen dat de urgentie groot was. Op 18 december tekenen de minister en de provincies de contracten. Dan zijn wij in 2007 in formele zin in ieder geval klaar voor de start van 'de lange mars' zoals dat werd genoemd. Als het lukt dan is het - en dat zeg ik speciaal tot de heer Schreurs - een grote sprong voorwaarts.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik zou niet willen verwijzen naar die 'Great leap forward' want die is desastreus afgelopen.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Die mars heeft er in ieder geval toe geleid dat er een systeem is gekomen dat nu dan in transitie is maar dat wel werkt. Dat moeten we in elk geval constateren.

Krijgen we dat geld wel op? Dat is een terechte vraag. Het zal inderdaad nog een heel karwei zijn om de beschikbaar gestelde financiële middelen in te zetten. Dat is ook de reden waarom wij als provincie Utrecht gekozen hebben voor die bottom-upbenadering om het draagvlak zo maximaal mogelijk te laten zijn en daarmee het pad te effenen voor een efficiënte uitvoering. Tot nu toe horen we natuurlijk ook geluiden uit het gebied dat dit niet genoeg is. Die gebieden hebben wij er inmiddels echter wel van kunnen overtuigen dat ze eerst maar eens moeten laten zien dat met dit geld dit werk ook uitgevoerd kan worden. Het gaat dan vooralsnog niet om nieuw beleid, maar gewoon om datgene wat we eerder met elkaar hebben vastgesteld. Voor de lange termijn moeten we dat eerst maar eens goed uitvoeren. Daarbij kiezen we voor een werkwijze à la Reconstructie. Er moet voor gezorgd worden dat de relevante partijen aan

de tafel zitten en dat die inderdaad een inbreng kunnen hebben. Dan zal het waarachtig wel gaan. Wij willen per se geen nieuwe overlegstructuren invoeren. Dat betekent dat de AVP-gebieden overlegplatforms zijn waarin men in feite elkaar bij de les houdt. Het echte werk gebeurt in de gebiedscommissies. Wat wij in de komende tijd als opdracht moeten aanvaarden, is dat de verschillende gebiedscommissies zullen integreren en uiteindelijk tot een overzichtelijk geheel zullen worden vormgegeven. Belangrijk is dat vooral ook gemeenten en waterschappen een belangrijke rol krijgen. Het moet natuurlijk zo zijn dat als hier wordt gemeld dat plannen in uitvoering moeten komen, gemeenten uiteindelijk ook zaken zullen moeten verwerken in hun bestemmingsplannen. Ik ben optimistisch over de inzet van gemeenten, omdat zij er blij van hebben gegeven in het hele traject niet slechts inhoudelijk, maar vooral ook in materiële zin hun bijdrage te willen leveren.

Dat geldt zeker ook voor de waterschappen. Ik kan melden dat inderdaad de € 1.500.000.000 landelijk in het ILG zal worden opgenomen voor waterdoelen, zodat wij nu ook de onderdelen 'water' kunnen programmeren, waardoor er echt integraal beleid kan worden ontwikkeld.

Wij hebben € 2.600.000 extra gevraagd om met deze 'kleine spiering' een wat grotere vis van € 5.200.000 binnen te halen. Ik ben blij dat de Staten daarmee akkoord gaan. Dat geldt ook voor de € 10.000.000, die het totaal voor de aanpak van de AVP op € 150.000.000 brengt. Vervolgens begrijp ik ook wel de kanttekening die de Staten maken bij de € 21.000.000. Daarbij kijk ik dan naar de handtekeningen en vervolgens tel ook ik dan mijn knopen in dat opzicht. Ik ben echter wel blij dat de Staten hebben duidelijk gemaakt het project als zodanig belangrijk te vinden. De Staten hebben mij nu in feite de opdracht gegeven dit zodanig door te geleiden naar het nieuwe college en de nieuwe Staten, dat die er niet onderuit kunnen om in de nieuwe Statenperiode daarover een heel goede beslissing te nemen in het kader van het totaal van afwegingen in het Structuurfonds.

Tot slot bied ik de Staten in de persoon van de voorzitter van deze vergadering een kompas aan. De titel van dat kompas is: 'Op weg naar een vitaal landelijk gebied provincie Utrecht'. Het kompas zelf is er voor om ons allen op koers te houden. (Applaus).

De VOORZITTER: Ik stel thans de tweede termijn aan de orde als daar tenminste behoefte aan is.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! In mijn tweede termijn zou ik enkel lofuitingen bazuinen die de ChristenUnie toch niet hoort. Daar zie ik dus vanaf.

De heer SCHREURS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn erg blij met het antwoord van de gedeputeerde.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb de bijdrage van het CDA van daarstraks niet goed beluisterd, waarvoor mijn oprechte excuses. Ik begrijp dat de meerderheid in deze Staten zich alsnog nadrukkelijk positief heeft uitgelaten over het project Nieuwe Hollandse Waterlinie. Dat doet mij deugd. Ik ben voorts bijzonder verheugd over de manhaftige verdediging van het voorstel door het college.

De VOORZITTER: Wat is het standpunt van de SP inzake het amendement A3?

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen het amendement A3.

De VOORZITTER: Ik sluit de beraadslagingen en ik kom tot afhandeling van dit voorstel. Ik concludeer dat de fractie van de SGP zich onthoudt van stemming over amendement A3.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten amendement A3 te aanvaarden. Tegen het amendement hebben gestemd de fracties van de ChristenUnie en de SP.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel met inachtneming van het aanvaarde amendement A3.

2006WEM12

Toplijst verdroogde gebieden.

PS2206WEM11

Aanpassing van de Provinciale Milieuverordening (PMV) aan de Algemene wet bestuursrecht (inspraakprocedure).

PS2006BEM31

Aanpassing per 1 januari van de tarieventabel behorend bij de Algemene Belastingverordening provincie Utrecht 1997.

PS2006BEM37

8e wijziging Programmabegroting 2006.

PS2006BEM43

Normenkader rechtmatigheid 2006.

PS2006BEM42

Benoeming voorzitter Statencommissie Infrastructuur, Mobiliteit en Economie en voorzitter statencommissie Ruimte en Groen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorstellen.

- **Sluiting**

De VOORZITTER: De vergadering is gesloten. Ik wens u allen wel thuis.

Sluiting om 21.08 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 15 maart 2007.

De voorzitter,

De griffier,

